

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Οι καταναλωτές και η διερεύνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Θεσσαλονίκη, 14 & 15 Μαρτίου 2003

Ξενοδοχείο "Mediterranean Palace"

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Παρασκευή, 14 Μαρτίου 2003

Ε ν α ρ κ τ ή ρ ι α Σ υ ν ε δ ρ ί α σ η

Εναρκτήρια Ομιλία

Α. ΚΙΝΤΗΣ (ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο.Κ.Ε.): Η πρώτη κουβέντα που θα πω είναι ένα μεγάλο συγγνώμη για την καθυστέρηση και για τις αρρυθμίες που προέκυψαν στην έναρξη του Συνεδρίου. Ελπίζω ωστόσο, ότι οι εισηγήσεις που θα γίνουν και τα συμπεράσματα που θα καταλήξουμε, θα μας αποζημιώσουν, όσον αφορά το τελικό αποτέλεσμα. Οι αρρυθμίες αυτές, όπως ξέρετε, συμβαίνουν και μάλιστα όταν έχετε καλέσει πρόσωπα επίσημα, που συμβαίνει να είναι πολυάσχολα ή να είναι εκτός της έδρας.

Εγώ θα αρχίσω προσφωνώντας και καλωσορίζοντας εδώ τον Νομάρχη της Θεσσαλονίκης τον κ. Ψωμιάδη, τον Νομάρχη της Ανατολικής Αττικής τον κ. Κουρή, τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης, τους Ευρωβουλευτές κ. Φώλια και Κουκιάδη, το Σύμβουλο της Διεθνούς Ένωσης Θεσσαλονίκης, τους καθηγητές που είναι εδώ και πρώτα και πάνω από όλα

τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής τον κ. Briesch, τον προηγούμενο Πρόεδρο τον κ. Leif και όλους εσάς που σήμερα είστε εδώ μαζί μας.

Σας ευχαριστούμε θερμά και ζητώ για μία ακόμη φορά συγνώμη για τις όποιες αρρυθμίες παρουσιάστηκαν.

Κυρίες και κύριοι, αποτελεί για εμένα ιδιαίτερη χαρά και ξεχωριστή τιμή να σας καλωσορίσω ως Πρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος στο Διεθνές Συνέδριο που συνδιοργανώνουν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ημέρας Καταναλωτών, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, με θέμα: «Οι καταναλωτές και η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Πρόκειται για ένα Συνέδριο που στόχο έχει να τοποθετήσει το θέμα της προστασίας των καταναλωτών στο επίπεδο της διευρυμένης Ευρώπης, να προβληματιστεί πάνω στην ανάπτυξη βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης, να εξετάσει το θέμα της προσαρμογής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Καταναλωτών στο πλαίσιο της Κοινωνίας της Πληροφορίας και να διερευνήσει τις προοπτικές των πολιτικών κατανάλωσης στη νέα Ευρώπη.

Στο Συνέδριο θα μιλήσουν αξιωματούχοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα, Ευρωβουλευτές, επιστήμονες, εκπρόσωποι οργανώσεων καταναλωτών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φυσικά εκπρόσωποι των δύο Οικονομικών και Κοινωνικών Συμβουλίων, δηλαδή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Επιτροπής.

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, επιλέξαμε το θέμα της προστασίας του καταναλωτού στο πλαίσιο της διευρυμένης Ευρώπης για τη σημερινή συνδιάσκεψη, επειδή πιστεύουμε ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να αγνοήσει ένα τόσο μεγάλο θέμα σε μια στιγμή που συντελείται η μεγαλύτερη στροφή στην πορεία της νεότερης ευρωπαϊκής

ιστορίας. Μία στροφή που θα σημαδευτεί από το άνοιγμα των συνόρων της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συμπεριλάβει στα σπλάχνα της δέκα (10) ακόμα νέες χώρες. Είναι επίσης η στιγμή που η Ευρώπη διαμορφώνει ένα συνολικό πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό μοντέλο, το οποίο θα προσδιορίσει την πορεία της ευρωπαϊκής κοινωνίας προς τον 21ο αιώνα. Το μέλλον έχει πολλές αβεβαιότητες και πολλά προβλήματα. Όμως αυτό που πιστεύουμε, είναι ότι η νέα Ευρώπη θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες της υψηλότερα επίπεδα ευημερίας, περισσότερη ασφάλεια, περισσότερη ελευθερία, περισσότερες επιλογές και γενικότερα καλύτερες συνθήκες ζωής.

Η προστασία του καταναλωτή και η μέριμνα για την ποιότητα των αγαθών και των υπηρεσιών που αυτός καταναλίσκει, αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Τα τελευταία χρόνια στον τομέα αυτό έχουν γίνει πολύ σημαντικές πρόοδοι. Και αυτό δικαιολογείται από πάρα πολλούς λόγους. Εγώ θα αναφέρω μόνο ορισμένους για να τοποθετήσω το θέμα της σημερινής συζήτησης σε ένα πρακτικό πλαίσιο.

Ένας από τους λόγους είναι η αυξημένη ευαισθησία που εμφανίζει η ευρωπαϊκή και η διεθνής κοινή γνώμη στα θέματα προστασίας του καταναλωτού και ειδικότερα της ασφάλειας των τροφίμων. Όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων η ευαισθησία αυτή σχετίζεται και με την εντεινόμενη συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η διατροφή στην υγεία του ανθρώπου.

Ένας άλλος λόγος είναι η εξέλιξη της τεχνολογίας και οι δυνατότητες που αυτή προσφέρει για φθηνότερη και μαζικότερη παραγωγή προϊόντων με μεθόδους που συχνά απέχουν αισθητά από τις παραδοσιακές μεθόδους και πολύ συχνά συνοδεύονται με ένα τίμημα που ακόμα ποσοτικά είναι άγνωστο, όμως όλοι το διαισθανόμαστε ότι υπάρχει. Ένα τίμημα για τον καταναλωτή.

Ένας άλλος λόγος είναι η εμφάνιση σε παγκόσμιο επίπεδο νέων προϊόντων. Ειδικότερα στον τομέα των τροφίμων παρατηρείται συνεχώς η αλλαγή των συστατικών των τροφίμων, καθώς και η διοχέτευση στην αγορά τροφίμων που βασίζονται σε γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Τρίτος λόγος είναι ο καθορισμός σε κοινοτικό επίπεδο υψηλών προδιαγραφών για πολλά προϊόντα και υπηρεσίες και η ανάγκη που υπάρχει να προσαρμοστούν οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές στις προδιαγραφές αυτές.

Άλλος σημαντικός λόγος είναι η καθιέρωση του *euro*, που κατήργησε πολλά φαινομενικά σύνορα εντός της Ευρώπης και κατέστησε την ενιαία αγορά ως μία απτή πραγματικότητα για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Το κορυφαίο αυτό γεγονός, πέρα από τα πολύ σημαντικά του αποτελέσματα σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των χωρών, είχε και ως αποτέλεσμα τη διευκόλυνση στη σύγκριση των τιμών, αλλά και στη διεξαγωγή διασυνοριακών εμπορικών πράξεων μεταξύ των κρατών – μελών. Έτσι, προκύπτει έντονο το θέμα της ενημέρωσης των Ευρωπαίων πολιτών αναφορικά με τις καταστάσεις που επικρατούν στην εσωτερική αγορά για τα προβλήματα που δημιουργούνται, για τους μηχανισμούς που υπάρχουν, για την επίλυση των προβλημάτων.

Τέλος, στη διεθνοποιημένη οικονομία που ζούμε, ο ανταγωνισμός εντείνεται καθημερινώς και ξεπερνά με μεγάλη ευκολία τα εθνικά σύνορα. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενημέρωση και στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και του επιχειρηματικού κόσμου, σε θέματα ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Από τα παραπάνω βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι ο καταναλωτής επηρεάζεται από τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις και έτσι αναδεικνύεται μία οριζοντίου χαρακτήρα ανάγκη για την προστασία του, για

τη δυνατότητά του να παρεμβαίνει στις αποφάσεις, όπου και από οποιονδήποτε αυτές λαμβάνονται, είτε σε τοπικό, περιφερειακό, ευρωπαϊκό κ.λ.π. επίπεδο.

Κυρίες και κύριοι, είναι περισσότερο από σαφές ότι η σημερινή κατάσταση θα διαφοροποιηθεί αισθητά από τη διεύρυνση της Ένωσης η οποία όχι μόνο θα προσθέσει στην εσωτερική αγορά δεκάδες εκατομμύρια νέους πολίτες αλλά και θα διευρύνει την ποικιλία των πολιτιστικών νοοτροπιών, όσον αφορά στη νομοθεσία, στην παραγωγικότητα, στο εμπόριο, στην κοινωνική συμπεριφορά.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι να υπογραμμίσω ότι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος θεωρεί τη διεύρυνση ως μία από τις μεγαλύτερες δημοκρατικές προκλήσεις για την Ένωση και μια ιστορική ευκαιρία για τη δημιουργία ενός ενιαίου πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού χώρου. Η διαδικασία της διεύρυνσης θα ευνοήσει αμφίδρομα τόσο τα κράτη – μέλη, τα σημερινά, όσο και τις υποψήφιες χώρες, μακροχρόνια θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο και θα προωθήσει την πολιτική και οικονομική σταθερότητα σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο. Στα πλαίσια της διεύρυνσης, οι υποψήφιες χώρες είναι υποχρεωμένες να υιοθετήσουν το κοινωνικό κεκτημένο στο εθνικό τους δίκαιο, γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να μεταφέρουν και να εφαρμόσουν στις τοπικές τους αγορές διατάξεις που ισχύουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το γεγονός αυτό αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση για τις υποψήφιες χώρες και πρέπει να προετοιμαστούν για το σκοπό αυτό.

Στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν γίνει σημαντικές βελτιώσεις όχι μόνο αναφορικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την υγεία των καταναλωτών αλλά και στον τομέα προστασίας

των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών. Θα πρέπει να καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες ακόμη, ώστε το θεσμικό απόθεμα που έχει δημιουργηθεί και η κουλτούρα που αναπτύχθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο να περάσει στις χώρες, να περάσει στις τοπικές κοινωνίες, να περάσει στον ίδιο το λαό, γιατί μέχρι σήμερα σε ένα μεγάλο βαθμό, είναι στο επίπεδο θα έλεγε κανείς των ευρωπαϊκών θεσμών, των κρατικών οργανώσεων αλλά δεν αγγίζουν ακόμα στο βαθμό που πρέπει, τον καταναλωτή. Αυτό σημαίνει ότι οι προσπάθειες της κοινωνίας των πολιτών και όπως στον τομέα αυτόν εκφράζεται, μέσα από τις Ενώσεις Καταναλωτών, πρέπει να είναι και συντονισμένες, να στηρίζονται σε βάσεις ασφαλείς πληροφοριών, να γίνει μία ενθάρρυνση κυρίως όσον αφορά τις νέες χώρες αλλά και να βρούμε τρόπους να μεταφέρουμε σε όλα τα σημεία της νέας Ευρώπης την αναγκαία τεχνογνωσία. Στις Βρυξέλλες υπάρχει τεχνογνωσία, όμως δύσκολα αυτή σήμερα γίνεται πράξη σε τοπικό επίπεδο. Αυτό τι σημαίνει: σημαίνει ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να λάβουμε ευθύνες στον τομέα της εκπαίδευσης και της μεγαλύτερης δυνατής αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες της πληροφορικής, ώστε να ενημερώσουμε τον κόσμο και επίσης να έχουμε πάντοτε στο μυαλό μας ότι από αυτή την ενημέρωση δεν μπορεί να μείνουν έξω τα άτομα που έχουν ειδικά προβλήματα.

Για να γίνουν όλα αυτά, σίγουρα χρειάζονται χρήματα, γιατί από την εποχή του Δημοσθένη ισχύει η αρχή: «Δεί δη χρημάτων και άνευ τούτων ουδέν εστί γενέσθαι των δεόντων». Τίποτε δεν μπορείς να κάνεις σημαντικό, αν δεν έχεις στη διάθεσή σου κάποια χρήματα. Οι ιδέες είναι απαραίτητες, οι ιδέες είναι το ερέθισμα αλλά η υλοποίηση για να γίνει, χρειάζεται χρήματα. Και σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να ενώσουμε τις φωνές μας από πολλά σημεία, έτσι ώστε να ευαισθητοποιηθούν τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να στηρίξουν μία τέτοια προσπάθεια και ειδικότερα να στηρίξουν την

ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των φορέων από τις σημερινές χώρες και των φορέων από τις νέες χώρες.

Κυρίες και κύριοι στο σημείο αυτό εγώ θα σταματήσω για το γεγονός ότι πρέπει να πάρουν το λόγο άλλοι ομιλητές, που θα πούνε πολύ πιο συγκεκριμένα πράγματα από αυτά που είπα εγώ. Προτού όμως εγκαταλείψω το βήμα, θέλω να ευχαριστήσω δημόσια την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την βοήθεια που μας παρείχε στη διοργάνωση αυτή, θέλω να ευχαριστήσω όλους εσάς που είστε εδώ, τους ομιλητές αλλά και όλα εκείνα τα άτομα που στο παρασκήνιο δούλεψαν σκληρά να μας ετοιμάσουν αυτήν εδώ την εκδήλωση, η οποία όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε, δεν μπορεί να γίνει από μόνη της. χρειάζεται δουλειά, σκέψη και θέληση, πρέπει κανείς να το αγαπάει αυτό για να το καταφέρει.

Με αυτά τα λόγια θα δώσω το βήμα στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής τον κ.Briesch, ο οποίος έχει μία πλούσια εμπειρία στα θέματα τα κοινωνικά, στα θέματα τα εργασιακά και στα θέματα τα ευρωπαϊκά. Είναι πάρα πολλά χρόνια μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής αλλά και έχει δράση στο επίπεδο της χώρας του στη Γαλλία.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας να με ακούσετε.

Ο κ.Briesch παρακαλώ, να έρθει στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Α.ΚΙΝΤΗΣ): Κυρίες και κύριοι, ο επόμενος ομιλητής είναι ο Υπουργός Ανάπτυξης ο κ.Τσοχατζόπουλος ο οποίος βρίσκεται στο εξωτερικό μου έδωσε όμως ένα πολύ σύντομο μήνυμα και μας έχει υποσχεθεί ότι αύριο στις 12:00' η ώρα θα είναι μαζί μας. Διαβάζω το μήνυμα του Υπουργού:

«Κυρίες και κύριοι, η επικείμενη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί μία πολιτική πράξη υψίστης σημασίας για το μέλλον της Ευρώπης και των πολιτών της. Τα ευρωπαϊκά ιδεώδη στα οποία έχει χτιστεί το οικοδόμημα

της Ένωσης μεταλαμπαδεύονται σε 80 επιπλέον εκατομμύρια Ευρωπαίους της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης. Τα 470 εκατομμύρια πολιτών της Ένωσης αποτελούν τη μεγαλύτερη δύναμη καταναλωτών σε ολόκληρο τον πλανήτη. Είναι μία δύναμη που δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει.

Στα πλαίσια αυτά, η σημερινή σας εκδήλωση αποκτά ιδιαίτερη σημασία, που ξεπερνά τα όρια της χώρας μας. Σε συνδυασμό δε με την Προεδρία της Ένωσης εκ μέρους της χώρας μας η εκδήλωση αποκτά πράγματι πανευρωπαϊκή διάσταση και εύχομαι οι παρουσιάσεις και τα συμπεράσματα της εκδήλωσης να αποτελέσουν το έναυσμα για τη νέα Ευρώπη και τους πολίτες της.

Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος».

Παρακαλώ τον κ.Briesch, να συστήσει στη συνάντησή μας τον επόμενο ομιλητή. Ο κ.Πασχαλίδης είχε ειδοποιήσει ότι θα ήταν, ακόμη δεν έχει έρθει, μπορούμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Α.ΚΙΝΤΗΣ): Ευχαριστούμε πολύ και τώρα παρακαλώ το Νομάρχη Θεσσαλονίκης τον κ.Παναγιώτη Ψωμιάδη να πάρει το λόγο. Ο κ.Ψωμιάδης τουλάχιστον στο ελληνικό κοινό είναι τόσο γνωστός, που εγώ ό,τι και να πω, θα είναι λίγο. Παρακαλώ, κύριε Νομάρχα.

Π.ΨΩΜΙΑΔΗΣ (ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΟΝΙΚΗΣ): Κυρία και κύριοι Ευρωβουλευτές, κύριε συνάδελφε Νομάρχη της Ανατολικής Αττικής, κύριε Πρόεδρε του Δημοτικού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης, της πόλης που φιλοξενεί το Συνέδριο, κύριοι Πρόεδροι της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, κυρίες και κύριοι.

Η δύναμη και τα δικαιώματα των καταναλωτών αποτελούν πλέον αναγνωρισμένες από όλους μας συνισταμένες της σύγχρονης Πολιτείας και πολύ περισσότερο της διευρυμένης Ε.Ε. Ταυτόχρονα όμως δεν παύουν να αποτελούν ζητούμενο για μεγάλες ομάδες πολιτών αλλά και επιδίωξη για τους υπεύθυνους φορείς πολιτικής διαχείρισης. Η πολυπλοκότητα των δεδομένων

και η ποικιλία των κοινωνικών αντιλήψεων στις διάφορες χώρες, μαζί με τη δύναμη των συμφερόντων εκείνων που αισθάνονται ότι απειλούνται, αποτελούν το μεγάλο σημερινό πρόβλημα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε με συνεννόηση και επιτυχία.

Η υπεράσπιση των καταναλωτών αποτελεί, ή πιο σωστά: πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως αποδεικνύεται από τα μεγάλα και πολλά προβλήματα που εμφανίζονται τα τελευταία χρόνια στον τομέα της διατροφής, των συγκοινωνιών αλλά και των θεμελιωδών υπηρεσιών, δημόσιων και ιδιωτικών. Οι ανάγκες και οι υποχρεώσεις των ελεγκτικών οργανισμών μεγαλώνουν, αναδεικνύοντας τη σημασία της καλής διάφανης και ευέλικτης λειτουργίας των υπηρεσιών δημόσιου συμφέροντος αλλά και την αναγκαιότητα διαρκούς εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου, ώστε να κατοχυρώνονται τα αγαθά τα οποία παλαιότερα δεν υπήρχαν ή δεν διαδραμάτιζαν τόσο σημαντικό ρόλο στην καθημερινή ζωή των πολιτών.

Η πρόσβαση σε ασφαλή αγαθά και υπηρεσίες, η ανάπτυξη ορθολογικής καταναλωτικής νοοτροπίας, η εξασφάλιση της ποιότητας, η λειτουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού αλλά και η αντιμετώπιση των ανατιμήσεων που κυριαρχούν στις αγορές, ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή του ευρο ως ενιαίου νομίσματος, είναι μερικές από τις πολλές προκλήσεις. Γι αυτό χρειάζεται συντονισμός και συστράτευση, αποφασιστικές πρωτοβουλίες, ενημέρωση και δράση από όλους μας.

Με την έννοια αυτή και για τους λόγους αυτούς, τέτοιες εκδηλώσεις όπως το σημερινό Συνέδριο έχουν τη σημασία τους αλλά και την αξία τους, εφ' όσον συμβάλλουν στη διαμόρφωση καλύτερης ζωής για όλους μας, ιδιαίτερα σήμερα με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εύχομαι καλή επιτυχία και εφαρμογή των πορισμάτων σας σε κάθε επίπεδο με συνέπεια και επιμονή για το κοινό καλό. Και εύχομαι επίσης καλή παραμονή σε όλους όσοι επισκέφθηκαν την πόλη μας, το Νομό μας, την περιοχή μας, για να παρακολουθήσουν το σημερινό και αυριανό Συνέδριο. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Α. ΚΙΝΤΗΣ): Τώρα, το λόγο θα δώσω στον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης τον κ. Καπετανόπουλο. Παρακαλώ, ο κ. Καπετανόπουλος.

ΚΑΠΕΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ): Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι Ευρωβουλευτές, κύριοι Νομάρχες, κύριοι Πρόεδροι και εκπρόσωποι φορέων της Θεσσαλονίκης, με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση εκ μέρους του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου της πόλης μας σας καλωσορίζω στη διοργάνωση του συνεδρίου αυτού, καθώς επίσης το καλωσόρισμα και προς τα μέλη του συνεδρίου, τα οποία έχουμε τη χαρά να φιλοξενούμε στην πόλη μας.

Θα ήθελα, παρεκκλίνοντας από το θεματολόγιο να σας πω δύο λόγια σχετικά με την πόλη στην οποία βρίσκεστε αυτές τις ημέρες. Βρίσκεστε σε μία πόλη η οποία έχει πάνω από 2.300 χρόνια ιστορίας, μια πόλη η οποία γνώρισε όλες τις περιόδους της ιστορίας, όπως τουλάχιστον αυτή είναι γνωστή στο δυτικό κόσμο. Επισκέπτεστε την πόλη της Θεσσαλονίκης η οποία σχετίζεται με την οικογένεια και τον ίδιο το Μέγα Αλέξανδρο, την πόλη η οποία γέννησε τον Κύριλλο και το Μεθόδιο, τους εκχριστιανιστές των Σλάβων και δημιουργούς του Κυριλλικού αλφαβήτου. Επισκέπτεστε την πόλη η οποία επί χιλιετίες είναι το σταυροδρόμι Βορρά – Νότου – Ανατολής – Δύσης στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Η Θεσσαλονίκη, το Λιμάνι της Βαλκανικής είναι πλέον, μετά την κατάργηση των πολιτικο-

ιδεολογικών συνόρων του Βορρά της Ελλάδος, είναι πλέον η πόλη – αγορά για πάρα πολλά εκατομμύρια Βαλκάνιων γειτόνων μας.

Βλέπουμε αυτή την προοπτική της πόλης μας, πιστεύουμε σε αυτή τη δυναμική της ανάπτυξης, γνωρίζουμε ότι στην Ενωμένη Ευρώπη κυρίαρχο στοιχείο αποτελεί η οικονομία και η ανάπτυξή της, μια οικονομία η οποία βασίζεται στην κατανάλωση, άρα στη ζήτηση, άρα στην παραγωγή, τελικά όμως στην πιστοποίηση. Αυτό το πλέγμα: ζήτηση – παραγωγή – κατανάλωση αξιώνει ενημερωμένο πολίτη, άρα καταναλωτή, γιατί έχετε κύριε Πρόεδρε, το ευτύχημα να είσαστε Πρόεδροι όλων των ανθρώπων. Δεν νομίζω να υπάρχει άνθρωπος εγγεγραμμένος σε κάποιο δημοτολόγιο, που να μην είναι καταναλωτής. Από τη στιγμή που γεννιέται, μέχρι την τελευταία του πνοή και ως εκ τούτου, είσαστε ό,τι σημαντικότερο και αντιπροσωπευτικότερο μπορεί να υπάρξει.

Λοιπόν, απαιτεί όμως αυτή η κοινωνία ενημερωμένο καταναλωτή. Ταυτόχρονα όμως αξιώνει ένα σύστημα ελέγχου και προστασίας του καταναλωτή σοβαρό, σημαντικό, διότι όσο περισσότερο επεκτείνεται η έννοια της κατανάλωσης, ανεβαίνει στη ζωή μας η αγορά, η κοινωνία της ελεύθερης αγοράς, τόσο ευκολότερα μπορούμε να υποστούμε δυσμενείς συνέπειες από την ασυδοσία. Ως εκ τούτου, ο ενημερωμένος πολίτης χρειάζεται ταυτόχρονα και συστηματικό έλεγχο των συντελεστών της παραγωγής, ώστε να μη διακινδυνεύεται. Ταυτόχρονα όμως αυτός ο έλεγχος σε μία κοινωνία της ελεύθερης αγοράς δεν θα πρέπει να φαλκιδεύει τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην πατρίδα μας την Ελλάδα, έχει και άμεση και έμμεση σχέση με την κατανάλωση και τον καταναλωτή. Η άμεση σχέση, σχετίζεται με μία νομοθετική ρύθμιση της τελευταίας δεκαετίας, βάσει της οποίας οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι οι αρμόδιοι για την

έκδοση των αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και τη σφράγιση, αποσφράγιση, στέρηση της αδειάς λειτουργίας των καταστημάτων αυτών, ανάλογα με το συνεπές και κατά νόμον της λειτουργίας τους ή όχι.

Έμμεση, δυστυχώς εκεί είμαστε ακόμη σε μία κατάσταση θα τολμούσα να πω βρεφική, διότι η έμμεση σχέση της τοπικής κοινωνίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τον καταναλωτή είναι, όσα μπορεί ως Οργανισμός να μεταφέρει προς την κεντρική εξουσία για να θεσμοθετήσει, διότι ακόμη δεν θεσμοθετούμε τοπικά. Αυτή η έμμεση σχέση όμως έχει ιδιαίτερες δυνατότητες στο μέλλον να εξελιχθεί.

Με αυτές τις σκέψεις και με αυτή την πιστεύω, ίσως μικρή αλλά αναγκαία ενημέρωσή σας για τα στοιχεία της πόλης που επισκέπτεστε και του θεσμού τον οποίο εκπροσωπώ στο συνέδριό σας σήμερα, εύχομαι οι εργασίες του συνεδρίου σας να πάνε όσον το δυνατόν καλύτερα και να μείνουν τα αποτελέσματα θετικά για την περαιτέρω πορεία. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Α.ΚΙΝΤΗΣ): Ευχαριστούμε τον κ.Καπετανόπουλο και στη σειρά έχουμε δύο Ευρωβουλευτές και επειδή οι Ευρωβουλευτές ανήκουν στην Ευρώπη και όχι σε μία συγκεκριμένη χώρα, θα έλεγα να τους παρουσιάσει ο κ.Briesch σαν Ευρωπαίος και αυτός πολίτης. Και θα ήθελα με τη σειρά, πρώτα την κα Μαλλιώρα και στη συνέχεια τον κ.Φώλια, να ακολουθήσουμε δηλαδή το πρωτόκολλο ευγένειας που παρά το γεγονός, παρά την ισότητα των δύο φύλων, είναι χρήσιμο να το θυμόμαστε ορισμένες φορές και προνόμιο που δεν καταργείται εύκολα.

Παρακαλώ τον κ.Briesch να παρουσιάσει την κα Μαλλιώρα.

Μ.ΜΑΛΛΙΩΡΗ(ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ):

Κύριοι Πρόεδροι, κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί φίλες και φίλοι, να ευχαριστήσω βέβαια για τη διάκριση που έγινε προς όφελός μου, επισημαίνοντας βέβαια ότι θα προτιμούσα να υπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή

των γυναικών, τόσο στις εναρκτήριες ομιλίες, όσο και στη συνέχεια του προγράμματος, πράγμα το οποίο συμβαίνει αλλά ελπίζω του χρόνου να το δούμε σε μεγαλύτερη, μια και θίξατε τα θέματα της ισότητας και των ίσων ευκαιριών.

Θα μου επιτρέψετε να πάρω λίγο περισσότερο χρόνο, μια και εχθές στο Ευρωκοινοβούλιο και έχω λοιπόν και πολύ πρόσφατες έτσι ειδήσεις να σας δώσω, ψηφίστηκαν τρεις εκθέσεις σχετικά με τα θέματα των καταναλωτών και συγκεκριμένα η έκθεση του Whitehead για τη στρατηγική υπέρ των καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2002 –2006, η έκθεση της Kaissen σχετικά με τη νομική κάλυψη και προστασία των καταναλωτών και η έκθεση της Patries σχετικά με την υλοποίηση της πολιτικής υπέρ των καταναλωτών, τρεις εκθέσεις που είναι πάρα πολύ σημαντικές και αν θέλετε, δίνουν τη δυνατότητα στα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να συμμετέχουν ουσιαστικά και ενεργά στις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Είναι γεγονός ότι συχνά στις δυτικές κοινωνίες η έννοια του καταναλωτή χρησιμοποιείται ως συνώνυμο του πολίτη. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει την κεντρική θέση που κατέχει η έννοια του καταναλωτή στις κοινωνίες μας και από μία άποψη είναι μία μεγάλη πολιτική επιτυχία. Όμως το ζητούμενο εδώ και αρκετούς αιώνες είναι και όπως το ζητούσε άλλωστε και η πολιτική, να είναι η κοινωνία των πολιτών κεντρικό πολιτικό αίτημα και μπορούμε να πούμε ότι οι δυτικές κοινωνίες πέτυχαν να παράσχουν σε μεγάλο βαθμό ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής στους πολίτες τους. Δεν είναι τυχαίο πως το Κίνημα για την Προστασία των Καταναλωτών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά κινήματα, που μεταξύ άλλων αρνείται την ταύτιση της αγοράς και προστασίας και θέτει τα πραγματικά ουσιαστικά ερωτήματα στα οποία πρέπει να απαντήσουμε. Δηλαδή πώς να συνδυάσουμε μία

κινητική, πρωτοπόρα, κερδοφόρα και παραγωγική αγορά, προάγοντας ταυτόχρονα την υγεία, την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής.

Παρεμβαίνοντας στο μεγάλο αυτό ζήτημα η Ε.Ε. με τη στρατηγική για την πολιτική υπέρ των καταναλωτών για τα έτη 2002 – 2006 έθεσε τρεις άμεσους στόχους: διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, ο πρώτος στόχος, αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για την προστασία των καταναλωτών και τρίτο στόχο: τη συμμετοχή των οργανώσεων και των καταναλωτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ε.Ε.

Ο πρώτος στόχος, η απόκτηση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, από μία άποψη φαίνεται αυτονόητος. Το πρόβλημα όμως έγκειται στο ότι διαφέρουν οι απόψεις σχετικά με το πώς ακριβώς ορίζεται και συνεπώς διασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο προστασίας. Υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη συζήτηση για τον ορισμό, τι είναι ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας της υγείας των καταναλωτών και αυτό βέβαια πρέπει να μας προβληματίσει. Η εναρμόνιση των προτύπων ασφαλείας μοιάζει καλή. Θα μπορούσε εν τούτοις να μειώσει το επίπεδο προστασίας σε ορισμένα κράτη – μέλη, όπου τα ισχύοντα πρότυπα είναι υψηλότερα. Και αυτός είναι ένας κίνδυνος ο οποίος φαίνεται να είναι πιο σημαντικός στο πλαίσιο της διεύρυνσης, γιατί είναι γεγονός ότι τα πρότυπα της ασφάλειας, όσον αφορά τις χώρες που σε λίγο καιρό θα είναι στην Ε.Ε., δεν είναι τόσο υψηλά, όσο είναι σε κάποια κράτη – μέλη και υπάρχει εκεί μία μεγάλη συζήτηση και μία διαφωνία. Σε σχετική έρευνα που έκανε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πολύ πρόσφατα, το Νοέμβρη του 2002, το 45% των επιχειρήσεων που ρωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας, πιστεύουν ότι η εναρμόνιση θα αυξήσει τις πωλήσεις τους.

Σχετικά με το δεύτερο στόχο, που είναι η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για την προστασία των καταναλωτών, η ίδια η ύπαρξη αυτού

του στόχου δείχνει πρώτα από όλα πως μεταξύ απόφασης και εφαρμογής μεσολαβούν δυσκολίες και εμπόδια, που μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές αιτίες, όπως από τη διάρθρωση των συμφερόντων στο κάθε κράτος – μέλος, την αποτελεσματικότητα της Διοίκησης, τους μηχανισμούς ελέγχου και αξιολόγησης. Στην ίδια έρευνα που προανέφερα που έγινε το Νοέμβριο του 2002, αποδεικνύεται ότι μόνο πέντε (5) κράτη – μέλη τηρούν τους στόχους εφαρμογής της νομοθεσίας στην Ε.Ε. Θα πρέπει γι αυτό στο συγκεκριμένο θέμα, οι στόχοι μας να είναι εξειδικευμένοι, ποσοτικοί και ποιοτικοί και χρονικά προσδιορισμένοι. Να έχουμε βάλει δείκτες, διότι έτσι διευκολύνουμε και τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας αλλά και οι κυβερνήσεις θα μπορούν να ξέρουν εάν πορεύονται στη σωστή κατεύθυνση.

Ο τρίτος στόχος σχετικά με τη συμμετοχή των οργανώσεων των καταναλωτών στη χάραξη πολιτικής της Ε.Ε., δείχνει τη σημασία που αποκτούν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και η κοινωνία των πολιτών στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική. Ένας ενημερωμένος καταναλωτής είναι ένας ισχυρός καταναλωτής. Στην έρευνα που προαναφέρθηκε, φαίνεται ότι μόνο το 53% των καταναλωτών είναι σωστά ενημερωμένοι για τα δικαιώματά τους και την εσωτερική αγορά. Αποτελεί συνεπώς προτεραιότητα η συνέχιση της ανάπτυξης υφιστάμενων και νέων μέτρων πληροφόρησης των καταναλωτών όλων των ηλικιών και όλων των τμημάτων της κοινωνίας, καθώς και η διασφάλιση ότι αυτές οι πληροφορίες ανταποκρίνονται στις πραγματικές απαιτήσεις και ανάγκες των καταναλωτών.

Η αξιόπιστη και εκτενής ενημέρωση είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος για να διασφαλιστεί τόσο η ελευθερία της αγοράς, όσο και η προστασία του πολίτη. Έχει άλλωστε ένα σπουδαίο ρόλο να παίζει στη διαμόρφωση της καταναλωτικής συνείδησης, κάπου που εν μέρει γίνεται στο πρόγραμμα Comenews για την εκπαίδευση των καταναλωτών και κατάρτιση των εκπαιδευτικών και την ανάπτυξη της ταυτότητας του καταναλωτή.

Από την εμπειρία μου γνωρίζω πως συχνά οι κοινωνικές συλλογικότητες δεν συμμετέχουν στις εργασίες της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τα πρώιμα στάδια των σημαντικών συζητήσεων. Το γεγονός αυτό λειτουργεί αντιπαραγωγικά, τόσο για την πολιτική της Ε.Ε. που δεν επωφελείται πλήρως από την πολύτιμη γνώση όλων των κοινωνικών εταίρων, όσο και για τους ίδιους τους πολίτες που εκφέρουν συχνά τη γνώμη τους, όταν βρεθούν αντιμέτωποι με τις τελικές αποφάσεις. Υπάρχει εδώ ένα έλλειμμα γνώσης και έγκαιρης παρέμβασης, ζήτημα που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σύμφωνα με τη σημασία που πραγματικά έχει.

Μέχρι τώρα η παρέμβαση της Ε.Ε. υπέρ των δικαιωμάτων των καταναλωτών προσανατολιζόταν σε ορισμένα μόνο προϊόντα. Τα παιδικά παιχνίδια, οι εξοπλισμοί αυτοπροστασίας, τα καλλυντικά και τα φάρμακα, ο ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα σκάφη αναψυχής είναι μερικά από αυτά. Τομείς όπως η διαφήμιση, η αναγραφή τιμών, οι συμβάσεις, οι πωλήσεις εξ αποστάσεως, η χρονομετρική ρύθμιση και ο οργανωμένος τουρισμός έτυχαν επίσης ιδιαίτερης προσοχής. Με την απόφασή της να προχωρήσει σε μία ενιαία στρατηγική υπέρ των καταναλωτών, η Ε.Ε. έδειξε έμπρακτα πως επιθυμεί να υιοθετήσει μία περισσότερο συνεκτική προσέγγιση στο ζήτημα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέβαλε από την πλευρά του στη συζήτηση, ζητώντας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προστεθεί και ένας τέταρτος στόχος που είναι να συμπεριληφθεί η έννοια της προστασίας του καταναλωτή σε όλες τις πολιτικές της Ένωσης. Ακόμα και σε τομείς, όπως η Παιδεία και η Υγεία, η θεώρηση του πολίτη ως καταναλωτή, μπορεί να συμβάλλει τόσο στη μείωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, όσο και στην πολιτική ενδυνάμωση των χρηστών αυτών των υπηρεσιών, χωρίς βέβαια στο σημείο αυτό να παραβλέπουμε την αρχή της επικουρικότητας.

Είναι γεγονός ότι η πολιτική της Ε.Ε. για τους καταναλωτές βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών οι καταναλωτές πρέπει να αποκομίσουν απτά οφέλη από την ενιαία αγορά και το euro. Πρέπει να διαπιστώσουν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της ενσωμάτωσης των συμφερόντων τους σε όλες τις πολιτικές της Ε.Ε. Οι καταναλωτές στη διευρυμένη Ε.Ε. των 470 εκατομμυρίων πολιτών πρέπει να επωφεληθούν όλοι και στο ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας. Τότε μόνο αξίζει να αποκατασταθεί η χαμένη από τα πρόσφατα γεγονότα εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων καταναλωτών.

Θα ήθελα και πάλι να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση που μου απευθύνετε και να ευχηθώ κάθε επιτυχία στην ημερίδα σας. Ευχαριστώ και πάλι.

Χ.ΦΩΛΙΑΣ(ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ): Κύριοι Πρόεδροι, κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι, είμαι πραγματικά και επιτρέψτε μου να το εκμυστηρευτώ, συγκινητική η σημερινή ημέρα, γιατί βλέπω σε αυτή την αίθουσα πολλούς και πολύ καλούς φίλους και καλούς συνεργάτες από τις ημέρες που ήμουν μέλος της Επιτροπής της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ευρώπης, ευχαριστώ τον Πρόεδρο, τον Roger για τα καλά του λόγια, πράγματι έτσι νοιώθω και εγώ και για εκείνον αλλά και για πάρα πολλούς που είναι εδώ παρόντες σήμερα. Σας καλωσορίζω με τη σειρά μου στην πόλη μου, γιατί έχω και την ιδιομορφία να βρίσκομαι εντός έδρας, να είμαι στη δική μου την πόλη τη Θεσσαλονίκη και χαίρομαι ιδιαίτερα που επιλέξατε την πόλη μας για να κάνουμε μία τόσο σοβαρή και τόσο επίκαιρη συζήτηση για τη διεύρυνση και τους καταναλωτές.

Η διεύρυνση είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, που αντιμετωπίζουμε και θα αντιμετωπίσουμε και ελπίζω να ολοκληρωθεί στο ακέραιο, δηλαδή και οι 10 χώρες να αποδεχτούν την

ενσωμάτωση στην Ε.Ε. ούτως ώστε να γίνουμε 25 και αργότερα, μακάρι να γίνουμε και 27. Τι σημαίνει όμως η διεύρυνση για τους καταναλωτές και θα αναφερθώ στους καταναλωτές συνολικά, όχι στους καταναλωτές της Ελλάδος, όχι στους καταναλωτές των 15, αλλά στους καταναλωτές των 25.

Προστίθενται 100 εκατομμύρια νέοι καταναλωτές, οι οποίοι σαφέστατα θα μπουν σε ένα νέο περιβάλλον από αυτό που έχουν συνηθίσει μέχρι σήμερα να ζούνε, να επιλέγουν και να δραστηριοποιούνται. Γι αυτούς λοιπόν θα είναι μία εμπειρία καινούργια, θα είναι μία πρόοδος και αν θέλετε, εάν συγκρίνουμε το τι θα συμβεί του χρόνου με τη διεύρυνση της Ε.Ε. και τι θα σημαίνει για τους καταναλωτές των χωρών αυτών, των περισσότερων από τις 10 ιδιαίτερα, σε σχέση με το τι συνέβαινε πριν 12 – 13 – 15 χρόνια, σε επίπεδο επιλογής καταναλωτικών αγαθών στις χώρες τους, αντιλαμβάνεστε ότι μέσα σε 15 χρόνια έχει γίνει μια κοσμογονία για τις χώρες αυτές. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι για τους καταναλωτές των περισσότερων από τις υπό διεύρυνση χωρών, θα είναι κάτι εντελώς καινούργιο.

Εκείνο όμως το οποίο θα δώσει μία ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στη δυνατότητα των καταναλωτών αυτών να ρυθμίζουν τις επιλογές τους και να έχουν μία διαφανέστερη αν θέλετε, αντιμετώπιση της ικανοποίησης των καταναλωτικών τους αναγκών, θα είναι όταν και οι χώρες τους ενταχθούν στη ζώνη του ευρώ. Με όποιες ενδεχομένως παρενέργειες, η εφαρμογή του ευρώ παρουσίασε. Και δεν φταίει το ευρώ, "per se" για τα προβλήματα τα οποία δημιουργήθηκαν. Φταίει η έλλειψη ενημέρωσης, φταίει η κακή συγκυρία, φταίει και κάποιες ελλείψεις από πλευράς αρχόντων, διοικούντων αλλά και από πλευράς διοικουμένων εξ ίσου. Γι αυτό τα παθήματα του παρελθόντος ή του παρόντος, ας γίνουν μαθήματα για το άμεσο μέλλον.

Η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. και η Ελληνική Ο.Κ.Ε., χαίρομαι ιδιαίτερα που πάντοτε έχουν ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα καταναλωτών. Χαίρομαι γιατί

υπάρχει αυτό το forum, υπάρχει αυτό το "σπίτι του διαλόγου", που είναι το Κοινοβούλιο της κοινωνίας και δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους κοινωνικούς εταίρους και σε όλους τους εκπροσώπους της οικονομίας και της κοινωνίας, με φιλικό τρόπο, με διαλλακτικό τρόπο, να αντιμετωπίζουν τα κοινά προβλήματα και να δίνουν λύσεις. Δηλαδή να βγαίνουν στους δρόμους και να μην μπορούν να βρουν λύσεις.

Και αν θέλετε, το έχω πει κύριε Πρόεδρε και θα το πω και άλλη μία φορά, το έργο το οποίο κάνει η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. είναι εκπληκτικά μεγάλης αξίας. Το κακό είναι, ότι όπως συχνά το παρομοιάζα, είναι ένα εργοστάσιο που παράγει εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα αλλά στερείται υπηρεσιών marketing. Το τμήμα marketing δεν δουλεύει καλά. Και πρέπει λοιπόν να δώσουμε έμφαση στο πώς θα γίνει κοινωνός ο κόσμος της δουλειάς που κάνει η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε., πώς θα μπορέσει να εκμεταλλευτεί αυτό το έργο που βγάζει η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε., για να μπορέσει να αναπτυχθεί προς όφελος της κοινωνίας των Ευρωπαίων πολιτών, των 470 εκατομμυρίων σήμερα και περισσότερων αύριο.

Για να μπορέσει όμως ο καταναλωτής της Ε.Ε., της διευρυμένης πλέον Ε.Ε. και στο σκέλος των 100 εκατομμυρίων νέων καταναλωτών να αντιμετωπίσει θετικά την προοπτική, θα πρέπει να αντιληφθούμε εμείς οι οποίοι ανήκουμε στην ήδη υφιστάμενη Ε.Ε., ότι αυτοί οι καταναλωτές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από όλους και κυρίως από τις επιχειρήσεις, σαν καταναλωτές πρώτης κατηγορίας. Έχουμε δει στο παρελθόν συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και χωρών της Ε.Ε. και επιχειρήσεων ή χωρών οι οποίες είναι στο πρώην ανατολικό μπλοκ, όπου δεν υπήρχε ισότιμη αντιμετώπιση. Και όπου δεν υπήρχε ισότιμη αντιμετώπιση και οι επιχειρήσεις αυτές αλλά και οι οικονομίες αυτές πλήρωσαν πολύ ακριβό τίμημα, πλήρωσαν πολύ ακριβή τιμή για αυτό που κάνανε. Γι αυτό κρίνω και κάνω έκκληση, όλοι οι Ευρωπαίοι είμαστε του αυτού επιπέδου. Όλη η Ευρώπη είναι και θα

παραμείνει μιας ταχύτητος. Οι δυο ή οι τρεις ταχύτητες που κάποιοι ευαγγελίζονται, είναι περισσότερο για συζήτηση, παρά για εφαρμογή. Γι αυτό θα πρέπει να έχουμε απόλυτο σεβασμό σε όλους τους καταναλωτές, ασχέτως το πόσο μεγάλο είναι το κατά κεφαλήν εισόδημα το οποίο τους αναλογεί προς το παρόν. Διότι είναι βέβαιον ότι μεσο-μακροπρόθεσμα θα αυξηθεί.

Ασφάλεια τροφίμων. Είναι ένα κεφάλαιο πελώριο. Είναι ένα κεφάλαιο για εμένα το οποίο δεν θα πρέπει να γίνει κανένας συμβιβασμός. Συχνά γινόμαστε μάρτυρες δυστυχώς διαφόρων επιχειρήσεων οι οποίες ξεφεύγουν από το νόμο και πιστεύοντας ότι με αυτόν τον τρόπο γίνονται ανταγωνιστικότερες, νοθεύουν προϊόντα βάζοντας σε κίνδυνο την κατανάλωση, τους καταναλωτές, παιδιά, γέροντες. Εκείνο που δεν έχουν καταλάβει ακόμη, είναι ότι σε κίνδυνο βάζουν την ίδια την υπόσταση των επιχειρήσεών τους. Και αν θέλετε, εγώ έχω το δικαίωμα, επιτρέψτε μου να πω, εκπροσωπώντας και τις επιχειρήσεις, ότι επιχείρηση η οποία δεν σέβεται τον καταναλωτή, η οποία δεν σέβεται τους νόμους, η οποία δεν σέβεται τη δημόσια υγεία, η οποία στο κάτω – κάτω και στο τέλος – τέλος δεν σέβεται τον εαυτό της, δεν θα πρέπει να της επιτρέπεται να συνεχίζει να υφίσταται. Εάν θέλουμε να αποκαταστήσουμε εμπιστοσύνη στην αγορά και στο επίπεδο της παρεχομένης προστασίας στην υγεία, θα πρέπει οι νόμοι οι οποίοι θα τιμωρούν, οι οποίοι θα ελέγχουν τους παραβάτες σε θέματα υγείας και ασφάλειας τροφίμων, να είναι σκληρότατοι. Κανένα έλεος, κανένας συμβιβασμός. Και αυτό ας είναι ένα μήνυμα το οποίο να το λάβουν όλοι όσοι πρέπει να το λάβουν.

Κλείνοντας και επειδή δεν θέλω να σας κουράσω, άλλωστε είμαι και ο τελευταίος ομιλητής, επιτρέψτε μου μία προσωπική άποψη να καταθέσω. Από μικρός ενοχλούμουν όταν άκουγα για προστάτες. Διότι πάντοτε έλεγα: «ποιος θα μας προστατέψει από τους προστάτες;» Και πάντοτε με αυτή τη φιλοσοφία δεν χτυπούσε ποτέ καλά στο αυτί μου ο όρος "προστασία του καταναλωτού". Σήμερα ιδιαίτερα ακόμη λιγότερο χτυπάει καλά στο αυτί μου. προστασία

καταλαβαίνω, να πιάσεις ένα παιδάκι τεσσάρων χρονών, να το περάσεις στο δρόμο, διότι δεν έχει συναίσθηση της αυτοπροστασίας του. Αλλά προστασία του καταναλωτή σήμερα που υπάρχουν όλες οι δυνατότητες ενημέρωσης, δεν νομίζω ότι θα πρέπει να εξακολουθούμε στον 21^ο αιώνα να το αναφέρουμε.

Εκείνο που θα πω και εκεί συμφωνώ απόλυτα με τη συνάδελφό μου την κα Μαλλιώρα, είναι ότι ο καταναλωτής χρειάζεται ενημέρωση. Ενημερωμένος καταναλωτής, είναι προστατευμένος εν τέλει καταναλωτής. Η ενημέρωση γεννά προστασία. Και αν ο καταναλωτής θέλει να προστατεύεται, οφείλει "να διαβάξει" (εντός εισαγωγικών στην ευρύτερη έννοια το να διαβάξει), οι κυβερνήσεις οφείλουν να τηρούν τους νόμους για την ενημέρωση και την προστασία των καταναλωτών, διότι νόμοι υπάρχουν, εφαρμογές δεν υπάρχουν, θα πρέπει οι επιχειρήσεις σεβόμενες τον εαυτό τους και τη δουλειά που κάνουν και την παραγωγή τους, να δίνουν πλήρη ενημέρωση στους καταναλωτές και θα πρέπει και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να αναλάβουν και αυτοί μία ευθύνη διαχύσεως της ενημέρωσης προς τους καταναλωτές.

Κλείνοντας λοιπόν, θέλω να ευχηθώ καλή επιτυχία στην διημερίδα κύριοι Πρόεδροι, είμαι βέβαιος ότι σοφότεροι θα βγούμε από αυτή την εκδήλωση και είμαι βέβαιος ότι και η Ε.Ε. στην ευρύτερή της έννοια θα βγει κερδισμένη από τέτοιου είδους διοργανώσεις. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Α.ΚΙΝΤΗΣ): Παρακαλώ, ο κ.Καζάζης ο οποίος υπήρξε επί πολλά έτη μέλος της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. και μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ήθελε να κάνει ένα δίλεπτο χαιρετισμό.

ΚΑΖΑΖΗΣ(τ.ΜΕΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ Ο.Κ.Ε. – τ.ΜΕΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ): Κύριοι Πρόεδροι, αγαπητοί πρώην συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι. Ευχαριστώ πάρα πολύ τον Πρόεδρο κ.Κιντή που με κάλεσε να πω δυο λόγια. Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Πραγματικά απέχω από το δημόσιο

βίο εδώ και τέσσερα χρόνια αλλά διατήρησα πάρα πολλούς δεσμούς, αναμνήσεις και σχέσεις εγκάρδιες με όλα τα μέλη του Committer. Θέλω να τα χαιρετήσω ιδιαίτερα, τον Πρόεδρο κ.Briesch, τον Πρόεδρο κ.Frerichs, τους συναδέλφους που είναι εδώ και όλους σας να σας ευχαριστήσω θερμά για την πολύ ευγενική σας υποδοχή. Εύχομαι το Συνέδριο να αποδώσει. Οι προηγούμενοι ομιλητές ανέφεραν πάρα πολλά πράγματα, εγώ δύο λέξεις θα πω μόνον. Ότι όσο ανάγκη έχει ο καταναλωτής από τον πωλητή, έχει και ο πωλητής από τον καταναλωτή. Αυτό είναι μία αρχή την οποία δεν πρέπει να την ξεχνούμε, γιατί αν δεν υπάρχει καταναλωτής, δεν υπάρχει προϊόν. Το προϊόν αποκτά κάποια αξία, αφ' ης στιγμής ζητηθεί από κάποιον καταναλωτή.

Αυτά τα δύο λόγια μόνο ήθελα να πω και να σας ευχαριστήσω. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Α.ΚΙΝΤΗΣ): Ευχαριστούμε τον κ.Καζάζη και με αυτή την ευκαιρία θέλω να κάνω μία μικρή διόρθωση, όχι γιατί ήταν λάθος, τους Έλληνες εκπροσώπους μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εγώ στην αρχή τους ενέταξα μέσα στον κόσμο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, όμως αισθάνομαι την ανάγκη να διευκρινίσω ότι η συμβολή τους στη διοργάνωση αυτή ήταν σημαντική, για αυτό και τους ευχαριστώ.

Στο σημείο αυτό θα κάνουμε ένα διάλειμμα, θα παρακαλέσω να είναι πολύ σύντομο, προτού όμως κάνουμε το διάλειμμα αυτό, θα παρακαλέσω τον κ.Victor Hugo να κάνει μία ανακοίνωση στην οποία θα αναφερόμουν και εγώ αλλά νομίζω το πιο σωστό και το πιο έντιμο είναι να την κάνει ο ίδιος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Α.ΚΙΝΤΗΣ): Ασφαλώς τα 15' λεπτά και περισσότερο από τα 15' λεπτά είναι τόσο λίγα μπροστά στο μέγεθος του προβλήματος. Αυτό νομίζω, όλοι θα ανταποκριθούμε στην έκκληση και εγώ συγχαίρω αυτούς που είχαν την πρωτοβουλία να κάνουν την πρόταση.

Παράκληση, να μην πέσουμε στον καφέ στα 15' λεπτά αλλά να κάνουμε μία αποχή στα 15'. Ευχαριστώ.

Ε λ ε ύ θ ε ρ η   Σ υ ζ ή τ η σ η :

«Οι καταναλωτές και η διερεύνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Ενημέρωση, εκπαίδευση, προστασία του καταναλωτή και ασχολούμεθα μόνο με την διαχείριση από μέρους του καταναλωτή, μόνο περίπου του ενός τρίτου των χρημάτων του που αποκτά από την εργασία του. Τα δύο τρίτα τα διαχειρίζεται το κράτος. Το κράτος του φυσικά και μάλιστα από υπηρεσίες και επιχειρήσεις κρατικές – ανεξέλεγκτες. Από αυτές τις υπηρεσίες, πώς θα προστατευτεί;

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: *(επαναλαμβάνει την ερώτηση)* Ένας εργαζόμενος που αποδίδει κάποιο έργο, αμείβεται από την επιχείρηση και η επιχείρηση παρακρατεί το 1/3 για την ασφάλεια σαν συνεισφορά του εργοδότη και τα 2/3 αυτός. Αυτό καλύπτει τη χώρα μας περίπου το 50% του συνόλου της απόδοσης του έργου του. Εν συνεχεία ο καταναλωτής από τα λεφτά που παίρνει, πάει να αγοράσει προϊόντα. Από 8% για τα τρόφιμα, μέχρι 18% για τα βιομηχανικά προϊόντα, δηλαδή ένδυμα, υπόδηση κ.λ.π., είναι Φ.Π.Α. πάει και αυτό στο κράτος. Από τη βενζίνη που ξοδεύει, τα 2/3 της αξίας είναι η βενζίνη, πάει και αυτό στο κράτος. Από αυτό το κοστούμει που αγοράζει, υπάρχει και φόρος που πληρώνει ο παράγων το προϊόν και αυτό πάει στο κράτος. Δηλαδή από την απόδοση του έργου του, περίπου τα 2/3 τα διαχειρίζεται είτε το κράτος μέσω της Δ.Ε.Η. σε εμάς, ή άλλες υπηρεσίες Δ.Ε.Κ.Ο. μιλώ για τη χώρα μου, κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στην Ευρώπη.

Ρωτώ λοιπόν, τα 2/3 τα διαχειρίζεται το κράτος, παρέχοντάς του όλες τις υπηρεσίες, δρόμους, ασφάλεια ιατρική, περίθαλψη κ.λ.π. Ποιος θα τον προστατέψει από αυτά τα 2/3 των χρημάτων που διαχειρίζεται το κράτος;

Ευχαριστώ.

Δ.ΠΟΛΙΤΗΣ(ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο.Κ.Ε.): Θα προσπαθήσω σε 3' λεπτά να δώσω το κύριο στοιχείο του καθενός από τους λόγους που ακούσαμε εδώ πέρα.

Η καMalgorzata έδωσε με ποιητικό τρόπο, θα μπορούσα να πω, το πρόβλημα εναρμόνισης των πολιτών των υπό ένταξη κρατών στην οικονομία της αγοράς. Σημείωσα μία φράση: «Θέλουμε να ξεχάσετε το εμείς και εσείς και γίνουμε ταυτόχρονα (είπε), πολίτες α' κατηγορίας». Τις απαντήσεις βέβαια τις έδωσε, αφού περιέγραψε το πρόβλημα μέσα από το παράδειγμα για το παιδάκι που πρέπει να περάσει το δρόμο με τη βοήθεια τη δική μας και επεσήμανε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι να δημιουργήσουμε μία νέα κουλτούρα καταναλωτισμού στους πολίτες των υπό ένταξη χωρών.

Ο κ.Ladrille, επεσήμανε ένα πράγμα που έρχεται να απαντήσει στο ερώτημα: θέλουμε να γίνουμε εδώ και τώρα α' κατηγορίας; Και μίλησε για την αναγκαιότητα ταχύτατης προσαρμογής των 80 εκατομμυρίων νέων πολιτών της Ε.Ε., ούτως ώστε το 2006 να κατακτήσουμε αυτό που λέμε ενιαίο κοινωνικό ευρωπαϊκό μοντέλο. Η δουλειά είναι δύσκολη. Αναφέρθηκε η κυρία Πρόεδρος στο πρόβλημα του να ξεπεράσουν τα προβλήματα σκέψης και προσέγγισης με τους κανόνες της αγοράς οι μεγάλοι άνθρωποι. Αυτούς προλαβαίνουμε να τους εκπαιδύσουμε σε δύο χρόνια, για να κατακτήσουμε το στόχο να είμαστε όλοι πολίτες α' κατηγορίας; Και ο κ.Ladrille με έξι σημεία έδωσε την απάντηση που η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. ως έκφραση της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα, ούτως ώστε ταχύτατα να δημιουργήσουμε όρους και προϋποθέσεις στο να κατακτήσουμε το στόχο που έχουμε βάλει.

Τέλος, η καArnault, εκ μέρους της Επιτροπής αναφέρθηκε στις δράσεις της Επιτροπής και καθόρισε τους στόχους για το επόμενο διάστημα, ούτως ώστε μαζί με τη διεύρυνση να αποφύγουμε την ετερογένεια, να δημιουργήσουμε την ιδιομορφία και να διαμορφώσουμε ένα νομικό πλαίσιο, όπου ουσιαστικά οι παραγωγοί και οι καταναλωτές θα μπορούν να προσεγγίσουν το πρόβλημα κάτω από ενιαίους κανόνες και επεσήμανε τον κυρίαρχο ρόλο που έχουν να παίξουν οι οργανώσεις των καταναλωτών στις υπό ένταξη χώρες.

Θεωρώ ότι το πρώτο τραπέζι άνοιξε το διάλογο που πρέπει να ολοκληρωθεί το διήμερο που έχουμε μπροστά μας. Θεωρώ ότι ως αρχή άνοιξε ένα μεγάλο διάλογο. Πιστεύω ότι έχουμε το χρόνο, τουλάχιστον να προσεγγίσουμε και να φωτίσουμε το θέμα από όλες τις πλευρές αλλά ταυτόχρονα να είμαστε και συνεπείς προς την κατανάλωση, που πρέπει να οδεύσουμε σε λίγο για φαγητό.

Ομάδα εργασίας I: «Βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης σε μια “Νέα” Ευρώπη»

Ι.ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ(ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ, τ.ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο.Κ.Ε.): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε πρώτα – πρώτα για την ευγενική σας προσφώνηση και δεύτερον γιατί μου δίνετε το λόγο. Είχα ετοιμάσει την ομιλία, είναι λίγο μεγάλη, θα είμαι μέσα στο χρόνο, θα κάνω μία περίληψη, ίσως ορισμένα πράγματα είναι γνωστά, άλλα θα τα πω όπως τα βλέπει και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διότι όπως είπε το πρωί και η συνάδελφος, την Πέμπτη είχαμε τη ψήφιση θα έλεγα των τριών ανακοινώσεων, το... του Συμβουλίου και δύο ανακοινώσεων της Επιτροπής για το θέμα της μελλοντικής κατεύθυνσης της προστασίας των καταναλωτών στην Ε.Ε.

Υπάρχουν πολλές πλευρές που αφορούν την προστασία των καταναλωτών, εγώ θα εστιάσω το δικό μου θέμα στα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Τα θέματα υγείας και ασφάλειας θα σας τα πουν άλλοι, ιδίως ο κ.Τρακατέλλης. Άρα λοιπόν, με τις νέες πρωτοβουλίες η Ε.Ε. θέλει να συνδέσει την προστασία των καταναλωτών με την πιο σωστή λειτουργία της αγοράς, γιατί θεωρεί ότι η εσωτερική αγορά με τις στρεβλώσεις που επιβιώνουν ακόμη, δεν επιτρέπει στον καταναλωτή να αντλήσει τα μέγιστα οφέλη. Αυτό πρέπει να έχουμε στη βάση της σκέψης μας.

Οι διασυνοριακές αγορές αγαθών και υπηρεσιών δεν είναι προσβάσιμες σε όλους τους καταναλωτές. Αλλά και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον κύκλο των διασυνοριακών συναλλαγών έχουν μικρή συμβολή λόγω διαφορετικών εμπορικών πρακτικών, που δεν μπορούν να τις παρακολουθήσουν και διαφορετικών υποχρεώσεων. Η πίεση των καταναλωτών και αυτό είναι άλλο θέμα της στρέβλωσης της αγοράς, η πίεση των καταναλωτών, οι ανταγωνιστικές τιμές, παραμένει μικρή. Παρατηρείται ότι υπάρχουν διαφορές τιμών που κυμαίνονται από τρεις έως πέντε φορές περισσότερο σε ολόκληρη την Ε.Ε. από ό,τι σε μία χώρα.

Ένα μήνυμα που μπορούμε να δώσουμε με αφορμή την αυριανή ημέρα, είναι ότι θα πρέπει κάποια στιγμή να γίνει ένας συγκριτικός κατάλογος τιμών των βασικών αγαθών στην Ευρώπη, για να δούμε ποιες είναι οι διαφορές, πού οφείλονται και να μπορεί ο καταναλωτής να έχει μία, θα έλεγα, διαφάνεια στην επιλογή των αγαθών.

Η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου για την οποία τόσο πολλά είχαμε επενδύσει, δεν είναι αυτή που αναμενόταν. Και πάλι αυτό οφείλεται στο ότι οι διασυνοριακές συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι περιορισμένες. Οι στατιστικές της Ε.Ε. δεικνύουν ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο χρησιμοποιείται ευρύτερα στην

εγχώρια αγορά, πολύ λίγο για τις διασυνοριακές συναλλαγές, ενώ ο ρόλος του ήταν να αυξήσει τις διασυνοριακές συναλλαγές.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχει ένα πλούσιο νομοθετικό υλικό για την προστασία των καταναλωτών. Δεν θα σας το αναφέρω, υπάρχει πλούσιο για πολλά θέματα: προαμυντική διαφήμιση, χρονομισθική μίσθωση κ.ο.κ. Δεν θα αναφερθώ σε αυτό. Τι θέλω να πω όμως: ότι παρά το πλούσιο αυτό νομοθετικό έργο, η προστασία των καταναλωτών αντιμετωπίζεται με μια κατακερματισμένη δέσμη κανονισμών και με ένα κατακερματισμένο εκτελεστικό σύστημα. Ένας τέτοιος κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς μετά τη διεύρυνση, θα πολλαπλασιάζει τις δυσλειτουργίες της αγοράς. Αντιλαμβάνεστε, 25 χώρες τι πρόκειται να προκύψει. Ειδικότερα όσον αφορά τη ζώνη euro, ενώ η κυκλοφορία του υποτίθεται θα βοηθούσε στη διασυνοριακή συναλλαγή, δεν είχε τον αντίστοιχο αντίκτυπο όσον αφορά τη διασυνοριακή συναλλαγή, γιατί ο πολίτης ακόμη θεωρεί τον εαυτό του ανασφαλή.

Στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο προσάπτεται ακόμη ότι δεν αποτελεί ένα συνεκτικό ρυθμιστικό για τις εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Υπάρχουν τομείς – κλειδιά, όπως οι πρακτικές marketing, οι πρακτικές που συνδέονται με τις καταστατικές συμβάσεις, τα θέματα πληρωμής και οι υπηρεσίες μετά την πώληση που δεν καλύπτονται από Κοινοτική Νομοθεσία, ενώ από την άλλη μεριά δεν λαμβάνονται υπόψη οι νέες εμπορικές πρακτικές και επιπτώσεις τεχνολογίας που καθιστούν δυσδιάκριτα τα παραδοσιακά στάδια συναλλαγών. Αυτό είναι το νέο δεδομένο στις αλλαγές. Τα παραδοσιακά στάδια αλλαγών: διαπραγμάτευση, πώληση, πληρωμή, είναι δυσδιάκριτα σήμερα. Αυτό λοιπόν, δεν αντιμετωπίζεται μέχρι σήμερα.

Είναι σαφές λοιπόν ότι η έλλειψη σαφήνειας και ασφάλειας αποτελούν τροχοπέδη στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών και βέβαια δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς. Η νέα στρατηγική της Ε.Ε. ως προς αυτό το σημείο, είναι σαφής. Προστατεύουμε τους καταναλωτές ως μέσον για να ενισχύσουμε την ενιαία αγορά. Είναι συνδεδεμένα αυτά τα δύο. Αυτό θέλω να είναι ξεκάθαρο, για να έχουμε και σωστή έτσι, προοπτική.

Ένα θέμα που απασχολεί τη νέα στρατηγική της Ε.Ε. είναι αν θα συνεχίσουμε την πρακτική των ειδικών οδηγιών, τη δυτική προσέγγιση, ή θα δώσουμε προτεραιότητα σε μία οδηγία – πλαίσιο, μία συνεκτική οδηγία που θα καλύπτει θα έλεγα, κατά βάση όλα τα προβλήματα, με τι; με γενικές ρήτρες. Αντί να έχουμε λοιπόν ειδικές ρυθμίσεις, η γραμμή που δίδει και την υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Πέμπτη, είναι να δώσουμε προτεραιότητα στην οδηγία – πλαίσιο, όπου θα πρέπει πέρα από τις γενικές ρήτρες, η ρήτρα της καλής πίστης, της εναντίωσης της απαγόρευσης παραβίασης των χρηστών ηθών, των θεμιτών εμπορικών πρακτικών, των ορθών πρακτικών marketing.

Άρα λοιπόν, με αυτές τις γενικές ρήτρες θα αντιμετωπίσουμε όλα τα θέματα, όπως είναι οι εκπτώσεις, η μείωση τιμών, η επιστροφή χρημάτων, οι ενιαίες προσφορές, τα δώρα, τα κουπόνια, οι δωροεπιταγές, οι κυρώσεις, οι εικονικοί πλειστηριασμοί και ό,τι άλλο επινοείται στην πράξη. Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν, θα αποφύγουμε τη περιπτώσιολογική ρύθμιση, την ανάγκη πολλαπλασιασμού των ρυθμίσεων, που έχουν ένα μεγάλο μειονέκτημα: ότι από τη στιγμή που αποφασίζεται η μία ρύθμιση, περνάνε έξι – επτά χρόνια ώσπου να φτάσουμε στην υιοθέτηση από ένα κράτος. Είναι πολύ αργά. Όταν υιοθετείται από το κράτος, η ρύθμιση είναι ξεπερασμένη.

Αφού λοιπόν δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε αυτή την εξέλιξη, είναι προτιμότερο να έχουμε ένα γενικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έχουμε τη

δυνατότητα αν αντιμετωπίσουμε τις συγκεκριμένες καταστάσεις. Βέβαια, δεν πρόκειται να καταργήσουμε πλήρως τις ειδικές ρυθμίσεις. Θα παίζουν ένα συμπληρωματικό ρόλο, επικουρικό, όχι κύριο ρόλο. Αυτή είναι η νέα στρατηγική, την οποία με αυτή τη λογική την υιοθέτησε και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προχθές, την Πέμπτη.

Ένα άλλο θέμα που δίνεται έμφαση στη νέα στρατηγική, είναι ότι και συνδέεται με την οδηγία – πλαίσιο, είναι ότι μέσω της οδηγίας – πλαίσιο, μπορούμε να προσφέρουμε μία σταθερή βάση για τη λεγόμενη αυτορύθμιση ως συμπλήρωμα για την ανάπτυξη της πολιτικής για θεμιτές εμπορικές πρακτικές.

Για ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους, υπάρχει κοινό συμφέρον με τους καταναλωτές να απομονωθούν οι ελεύθεροι σκοπευτές, οι αδίστακτοι έμποροι που μπορούν να κλονίσουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Υπάρχει λοιπόν συμφέρον σε αυτούς τους κλάδους, οι επιχειρηματίες με τους καταναλωτές να προβούν από κοινού με συμφωνία στην αυτορύθμιση, δηλαδή σε κανόνες προστασίας των καταναλωτών. Όπου λοιπόν αυτό είναι δυνατόν, πρέπει να το αφήσουμε να αναπτυχθεί, πρέπει να το βοηθήσουμε, γιατί με αυτόν τον τρόπο θα έχουμε ένα είδος συναινετικής προστασίας του καταναλωτή.

Βέβαια, θέλω να τονίσω, η αυτορύθμιση δεν σημαίνει ευχολόγιο. Τι χρειάζεται: χρειάζεται να υπάρχουν κανόνες – πλαίσιο που θα ορίζουν τις κυρώσεις στην περίπτωση, παραβίασης μιας συμφωνίας αυτορύθμισης. Λοιπόν, όταν λέμε αυτορύθμιση, το συναινετικό, το εκούσιο είναι στην αφετηρία. Αν θέλει ο βιομηχανικός κλάδος με τους καταναλωτές, θα κάνουν μία συμφωνία. Από τη στιγμή που θα γίνει η συμφωνία όμως, θα πρέπει να υπάρχουν κυρώσεις και συνέπειες, όταν δεν γίνεται σεβαστή η αυτορύθμιση.

Πέρα λοιπόν από την αυτορύθμιση, θα πρέπει να προβληθεί μια γενική υποχρέωση που δεν θα ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις που συναλλάσσονται με τους καταναλωτές, (αυτή είναι μία δεύτερη προϋπόθεση) αλλά και για τις σχέσεις μεταξύ των εμπορικών ενώσεων και άλλων οργανώσεων που κάνουν συστάσεις στα μέλη τους για εμπορικές πρακτικές και για το περιεχόμενο των προτύπων συμπεριφοράς. Αυτό αποτελεί μια άλλη διάσταση, που περνά απαρατήρητη, ότι αν θέλουμε προστασία των καταναλωτών, δεν μπορούμε να αρκεστούμε μόνο στην προστασία την κάθετη αν θέλετε: επιχειρήσεις – καταναλωτές. Πρέπει να δούμε και την πλευρά των συμφωνιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Διότι πολλές φορές οι συμφωνίες ανάμεσα στις επιχειρήσεις είναι τέτοιες, που δεν επιτρέπουν να υπάρξουν συμφωνίες ανάμεσα σε επιχειρήσεις και καταναλωτές. Τα συμφέροντα είναι τέτοια, που νοθεύουν τις όποιες συμφωνίες υπάρχουν ανάμεσα σε επιχειρήσεις και καταναλωτές.

Πρέπει λοιπόν παράλληλα να δώσουμε σημασία και στις συμφωνίες επιχειρήσεων και επιχειρήσεων. Επιχειρήσεων και Εργοδοτικών Ενώσεων. Γιατί από εκεί εκπορεύονται οι επινοήσεις, οι βασικές αποφάσεις το τι πρακτικές θα ακολουθήσουμε ή όχι. Άρα πρέπει να βρούμε την πηγή των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Σε αυτό το σημείο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιμένει ιδιαίτερα, η Επιτροπή δεν είναι πολύ ξεκάθαρη ως προς το θέμα αυτό.

Το ίδιο ισχύει και για το λεγόμενο κώδικα συμπεριφοράς. Αυτό που προτείνεται, είναι (κατ' αρχήν κανένας δεν αμφισβητεί ότι πρέπει να ενισχυθεί η όποια πολιτική προώθησης κωδίκων συμπεριφοράς) εκείνο που επιζητείται όμως, είναι: θα έχουμε 15 κώδικες συμπεριφοράς και αύριο 25 κώδικες συμπεριφοράς γενικούς, ή θα πρέπει να έχουμε έναν ενοποιημένο κώδικα συμπεριφοράς; Η γραμμή λοιπόν, η κατεύθυνση που δίνεται, είναι αν θέλουμε αυτός ο κώδικας συμπεριφοράς να διευκολύνει τη διασυνοριακή συναλλαγή, πρέπει να είναι ενιαίος. Διότι εάν έχουμε έναν κώδικα

συμπεριφοράς σε κάθε χώρα, ο ταλαίπωρος ο καταναλωτής πάλι θα είναι έρμαιο των αβεβαιοτήτων, το τι συμβαίνει στην κάθε χώρα. Άρα λοιπόν η οδηγία – πλαίσιο δίδει την κατεύθυνση να δημιουργήσουμε έναν ενιαίο κώδικα συμπεριφοράς, που θα αποτελεί τρόπον τινά έναν πιλότο για τις συναλλαγές.

Και υπάρχει και το θέμα της ενημέρωσης. Το είπαν το πρωί, δεν χρειάζεται να επιμένουμε για τη σημασία. Θέλω να πω όμως δύο πράγματα συγκεκριμένα. Ενημέρωση υπάρχει, πληροφόρηση υπάρχει αλλά και εδώ υπάρχει παραπλάνηση και παραποίηση. Έχουμε π.χ. το θέμα της υπερβολικής χρήσης, τον καταγισμό των πληροφοριών. Όταν μία επιχείρηση για ένα αγαθό ή μια υπηρεσία, σου δίνει 50 ή 100 πληροφορίες, το κάνει επίτηδες για να σε ζαλίσει και να μην ξέρεις τι να διαλέξεις. Θα πρέπει λοιπόν να υπάρχει μία εστίαση στο ουσιαστικό μέρος των πληροφοριών και όχι να υπάρχουν πάρα πολλές πληροφορίες και μια ευθύνη για τις παραλείψεις πληροφοριών που είναι κρίσιμες για το συγκεκριμένο θέμα. Άρα λοιπόν δεν αρκεί να πούμε πληροφόρηση, πρέπει να βάλουμε και κανόνες της πληροφόρησης για να είναι αποτελεσματική η πληροφόρηση. Έτσι είναι και το πρόβλημα των μικρών χαρακτήρων αλλά δεν θα επιμείνω σε αυτό.

Το Ευρωπαϊκό λοιπόν Κοινοβούλιο δέχτηκε ότι θα πρέπει να προχωρήσει εναρμόνιση, δέχτηκε επίσης ότι με το προβλεπόμενο πρόγραμμα καθορίζονται... Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησε με τις βασικές επιλογές και κυρίως, επαναλαμβάνω, έδωσε την έμφαση και το ότι αν θέλουμε να επιτύχουμε μια σωστή εναρμόνιση, θα πρέπει να έχουμε τη μαξιμαλιστική εναρμόνιση, (harmonization maximal), δηλαδή εναρμόνιση προς τα πάνω. Διότι, εφ' όσον υπάρχουν διάφορα επίπεδα προστασίας, αν ξεκινήσουμε από την ελάχιστη εναρμόνιση, ουσιαστικά θα καταρρεύσει το σύστημα προστασίας. Άρα λοιπόν πρέπει να βρούμε τη μαξιμαλιστική εναρμόνιση.

Θα πρέπει όμως να κάνω την εξής παρατήρηση: αυτό είναι ωραίο να λέγεται αλλά η υλοποίησή του θα αντιμετωπίζει σθεναρά αντίσταση, οπότε θα εμποδίσει την εναρμόνιση. Συνεπώς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (και αυτή είναι η κριτική μου θέση που είπα και νομίζω μάλλον έγινε δεκτή): ναι κατ' αρχήν στη μαξιμαλιστική εναρμόνιση αλλά όχι σε βάρος της εναρμόνισης. Όπου λοιπόν δεν μπορεί να περπατήσει η μαξιμαλιστική εναρμόνιση, θα πρέπει να δεχτούμε την ελάχιστη εναρμόνιση. Διότι αλλιώς, επαναλαμβάνω, με τις 25 χώρες, με τόσα διαφορετικά επίπεδα προστασίας, δεν πρόκειται να περπατήσει η εναρμόνιση. Την εναρμόνιση πρέπει να την περισώσουμε διότι χωρίς εναρμόνιση ο καταναλωτής δεν μπορεί να αναπτυχθεί στις διασυνοριακές συναλλαγές.

Δεν ξέρω αν έχω άλλο χρόνο; τρία λεπτά και τελειώνω. Δύο λεπτά. Λοιπόν, δύο λόγια για το θέμα που επίσης απασχόλησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον. Ως προς το δεύτερο στόχο που είναι η αποτελεσματική προστασία επιδιώκεται βασικά να αρθούν, αυτό θέλω να τονίσω και αυτό τονίσαμε, τα νομικά και πρακτικά εμπόδια κατά τη συνεργασία μεταξύ των κρατών – μελών, διότι αυτή τη στιγμή ανάμεσα στις διάφορες εθνικές επιτροπές υπάρχουν πολλά εμπόδια που δεν τους επιτρέπουν πλήρη συνεργασία. Πρέπει λοιπόν να βρεθεί τρόπος η συνεργασία αυτή να είναι κανονική και να διευκολυνθεί και η βελτίωση της βάσης δεδομένων κλάδου και η μόνιμη και συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μελών του διεθνούς δικτύου εποπτείας της συμπεριφοράς. Με άλλα λόγια δηλαδή ζητάμε σε θεσμικό επίπεδο σε επίπεδο διαχείρισης να υπάρχουν οι μέγιστες δυνατές διευκολύνσεις.

Και ένα τελευταίο θέμα, το οποίο νομίζω δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο, είναι ότι προστασία των καταναλωτών χωρίς Καταναλωτικές Οργανώσεις καταναλωτών, δεν είναι δυνατή. Όμως υπάρχει ένα πρόβλημα αξιοπιστίας των Καταναλωτικών Οργανώσεων. Θα πρέπει λοιπόν να δούμε το

θέμα της αντιπροσωπευτικότητας, της διαφάνειας, του τρόπου λειτουργίας τους και αν θέλετε και της πιστοποίησης κατά διαστήματα, της αντιπροσωπευτικότητάς τους. Διότι τελικά κινδυνεύουν οι Καταναλωτικές Οργανώσεις να γίνονται οι ίδιες πρόβλημα για την προστασία των καταναλωτών. Άρα λοιπόν, μία γραμμή που δίδεται, είναι ότι θα πρέπει να ξαναδούμε το θέμα της αξιοπιστίας των Καταναλωτικών Οργανώσεων.

Κλείνω και ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ν.ΤΣΕΜΠΕΡΛΙΔΗΣ(ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ, ΜΕΛΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ Ο.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, είναι μια δύσκολη ώρα, σας καλωσορίζουμε όμως στην όμορφή μας πόλη και σας καλούμε αυτή την ηλιόλουστη ημέρα μετά να κάνετε μία βόλτα για να τη γνωρίσετε.

Χάρηκα με το κλείσιμο του κυρίου καθηγητή. Είμαι Πρόεδρος στο Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών και αυτά τα σημεία που έθιξε στο τέλος, είναι κυρίαρχα για εμάς. Το θέμα που θα πραγματευτώ, έχει να κάνει με τους πολίτες όλων των χωρών της Ε.Ε. και των υπό διεύρυνση χωρών. Είναι μια γενική παρουσίαση, θα δώσει ίσως μια συνολική εικόνα.

Καταναλωτικό κίνημα και ελεύθερη αγορά. Πριν δύο δεκαετίες περίπου, τα εθνικά κράτη μπορούσαν να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη, διατηρώντας έναν υψηλό βαθμό απασχόλησης και μια σχετικά καλή κοινωνική πολιτική η οποία υποστήριζε την οικονομική δυναμική και διασφάλιζε την κοινωνική συνοχή. Τα κράτη με άμεσες παρεμβάσεις ρύθμιζαν τη λειτουργία της αγοράς ορίζοντας ανώτερα, κατώτερα όρια τιμών προϊόντων και υπηρεσιών, τονώνοντας τη ζήτηση και αποτρέποντας ως ένα βαθμό τις κοινωνικές αναταραχές και τη διάρρηξη του κοινωνικού ιστού.

Τα τελευταία όμως χρόνια βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο φαινόμενο, την παγκοσμιοποίηση. Μια ιστορική διαδικασία κατά την οποία οι

μεταβολές επεκτείνονται σε όλες τις κοινωνικές σφαίρες: οικονομία, πολιτική, νομοθεσία, πολιτισμός, τεχνολογία κ.λ.π. Μέχρι στιγμής, τομείς της οικονομίας έχουν το προβάδισμα στη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης. Η αγορά, το εμπόριο δηλαδή αγαθών και υπηρεσιών λειτουργεί σήμερα σχεδόν με καμία κρατική παρέμβαση. Με βάση το νόμο προσφοράς και ζήτησης. Ωστόσο, για να μην καταλήξει αυτή η αγορά σε ζούγκλα, έχει ανάγκη από ένα θεσμικό πλαίσιο που να ρυθμίζει τη λειτουργία της.

Ας δούμε λοιπόν έναν – έναν τους συντελεστές της αγοράς. Η προσφορά καθορίζεται από τους παραγωγούς και τους προμηθευτές οι οποίοι εμπλέκονται στην πρωτογενή, στη δευτερογενή και στην τριτογενή παραγωγή. Η ζήτηση καθορίζεται από τους καταναλωτές. Καταναλωτές είμαστε όλοι. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη οικονομική ομάδα η οποία επηρεάζει αλλά και επηρεάζεται σχεδόν από κάθε δημόσια ή ιδιωτική οικονομική απόφαση, τη μόνη σημαίνουσα οικονομική ομάδα η οποία δεν είναι αποτελεσματικά οργανωμένη και της οποίας οι απόψεις δεν ακούγονται. Είναι ένα κομμάτι από την ομιλία του John Kennedy, Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Έτσι ξεκίνησε η διαδικασία αναγνώρισης των οκτώ βασικών δικαιωμάτων των καταναλωτών από τον Ο.Η.Ε. Θεωρούμε πολύ σημαντικό το ότι τα δικαιώματα των καταναλωτών έχουν αναγνωριστεί από τον Ο.Η.Ε. Με τον τρόπο αυτό αναδεικνύονται σε εξίσου σημαντικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Τα δικαιώματα καταναλωτών είναι: δικαίωμα στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών. Αποτελεί την προϋπόθεση για την ύπαρξη των υπολοίπων εφτά δικαιωμάτων και αφορά την εξασφάλιση της πρόσβασης του ατόμου πολίτη – καταναλωτή στα είδη διατροφής, ένδυσης, κατοικίας, υπηρεσίες υγείας, παιδείας κ.λ.π.

Δικαίωμα στην ασφάλεια. Αφορά την ασφάλεια τόσο των προϊόντων που καταναλώνουμε, όσο και των υπηρεσιών που χρησιμοποιούμε. Και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες πρέπει να πληρούν προδιαγραφές, ώστε να μην επιφέρουν βλάβες στη σωματική και ψυχική υγεία των καταναλωτών.

Δικαίωμα στην πληροφόρηση. Ο καταναλωτής πρέπει να παίρνει πλήρη και λεπτομερή πληροφόρηση για τα πλεονεκτήματα αλλά και για τα μειονεκτήματα του είδους που προτίθεται να καταναλώσει. Όλοι γνωρίζουμε ότι από την αρχή του ανθρώπινου είδους η πληροφόρηση έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του ανθρώπου. Στο παρελθόν η πληροφόρηση αποτελούσε κτήμα μόνο συγκεκριμένων μικρών ομάδων οι οποίες στόχευαν στη χειραγώγηση των μαζών, εκμεταλλευόμενες την άγνοιά τους. Σήμερα έχουμε περάσει στον αντίποδα. Κατακλυζόμαστε από τέτοιον όγκο πληροφοριών, που πολλές φορές δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε και βέβαια μέσα στην πληθώρα αυτή διατρέχουμε τον κίνδυνο της παραπληροφόρησης είτε αθέλητης, είτε πολύ συχνά εσκεμμένης.

Δικαίωμα στην επιλογή. Συνδέεται άμεσα με το δικαίωμα στην πληροφόρηση, αν είμαι σωστά πληροφορημένος, μπορώ να κάνω και σωστές επιλογές. Προϋπόθεση αυτού του δικαιώματος αποτελούν η ύπαρξη επάρκειας αγαθών στην αγορά και η προσφορά ομοειδών ειδών που διασφαλίζουν και εξασφαλίζουν την επιλογή.

Δικαίωμα στην εκπροσώπηση. Ο καταναλωτής πρέπει να μπορεί να συμμετέχει σε όλα τα όργανα που αποφασίζουν πολιτικές. Σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων. Επειδή η συμμετοχή κάθε καταναλωτή μεμονωμένα είναι αδύνατη, όπως καταλαβαίνουμε όλοι, οι καταναλωτές εκπροσωπούνται από τον αντιπρόσωπο της καταναλωτικής Οργάνωσης στην οποία είναι μέλη.

Δικαίωμα στην αποζημίωση. Σε περίπτωση που υποστούμε κάποια βλάβη εξαιτίας ελαττωματικού προϊόντος ή ελλιπούς υπηρεσίας, μπορούμε να

διεκδικήσουμε και να λάβουμε αποζημίωση. Το δικαίωμα αυτό θέτει τους παραγωγούς και τους προμηθευτές προ των ευθυνών τους.

Δικαίωμα στην εκπαίδευση. Αφορά την εκπαίδευση των πολιτών όσον αφορά την κατανάλωση, με σκοπό οι καταναλωτές να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και να συνειδητοποιήσουν τη δύναμή τους στη λειτουργία της αγοράς.

Δικαίωμα σε ένα υγιεινό περιβάλλον. Έχει αποδειχθεί στατιστικά, ότι η υγεία μας επηρεάζεται κατά 30% από το περιβάλλον, 30% από τη διατροφή, 30% από την κληρονομικότητα και 10% από την επιστήμη της ιατρικής. Αν συνυπολογίσουμε την επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τους τρόπους παραγωγής και τη συμμετοχή του μολυσμένου περιβάλλοντος στην παραγωγή των ειδών διατροφής, αντιλαμβανόμαστε αμέσως ότι το περιβάλλον αναδεικνύεται σε κυρίαρχο παράγοντα για την καλή μας υγεία.

Οι σχέσεις παραγωγών, προμηθευτών και καταναλωτών, πρέπει να ρυθμίζονται από ένα θεσμικό πλαίσιο, το οποίο να διέπει τη λειτουργία της αγοράς. Το θεσμικό πλαίσιο είναι ουσιαστικά η νομοθεσία. Αποφασίζεται από τους φορείς οι οποίοι νομοθετούν ή προτείνουν το θεσμικό πλαίσιο για ορθότερη λειτουργία της αγοράς. Σε εθνικό επίπεδο: Εθνικά Κοινοβούλια, Κυβερνήσεις, Αρχές, Επιτροπές. Ευρωπαϊκό επίπεδο: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωκοινοβούλιο, ανεξάρτητες Αρχές, Η ευρωπαϊκή νομοθεσία έχει τη μορφή είτε των οδηγιών, είτε των κανονισμών και ενσωματώνεται υποχρεωτικά στη νομοθεσία των κρατών – μελών. Και διεθνές επίπεδο: Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Ο.Η.Ε. κ.λ.π.

Όπως καταλαβαίνουμε όλοι, ο αγώνας προμηθευτών – καταναλωτών είναι άνισος. Οι προμηθευτές διαθέτουν χρήμα, διασυνδέσεις, δύναμη. Λειτουργούν με κίνητρο την επίτευξη κέρδους. Το κέρδος αποτελεί κινητήριο

μοχλό ανάπτυξης. Ωστόσο δεν πρέπει να γίνεται αυτοσκοπός, ούτε να λειτουργεί χωρίς κανόνες ή περιορισμούς. Ο κάθε καταναλωτής μεμονωμένα είναι εντελώς ανίσχυρος να προστατεύσει τον εαυτό του απέναντι στους προμηθευτές που έχουν αναγάγει το κέρδος σε αυτοσκοπό.

Η ανάγκη λοιπόν του καταναλωτή να προστατευτεί, τον οδήγησε στη δημιουργία των Καταναλωτικών Οργανώσεων. Στην Ελλάδα, οι ενεργές Καταναλωτικές Οργανώσεις έχουν τη δομή συλλόγων. Έχουν μέλη, αιρετά Διοικητικά Συμβούλια, διαδικασίες απολογισμού και προγραμματισμού. Η λειτουργία του καταναλωτικού κινήματος διέπεται από το Ν. 2251/94. Ο Νόμος αυτός παρουσιάζει αρκετές αδυναμίες και ελλείψεις, εξαιτίας των οποίων υπάρχουν πολλοί οι οποίοι χρησιμοποιούν το καταναλωτικό κίνημα προς ίδιον όφελος.

Το καταναλωτικό κίνημα ξεκίνησε στη χώρα μας κάπως αργά, τη δεκαετία του '70. Στην Ευρώπη οι Καταναλωτικές Οργανώσεις έχουν περισσότερο από 40 – 50 χρόνια ζωής. Βέβαια, για να μη μηδενίζουμε την προσφορά της χώρας μας στο καταναλωτικό κίνημα, πρέπει να αναφέρουμε ότι το 1983 κατά τη διάρκεια της πρώτης Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε., ο τότε Έλληνας Πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου συγκάλεσε την πρώτη σε ευρωπαϊκό επίπεδο Σύνοδο Υπουργών αρμόδιων για τα καταναλωτικά θέματα. Δυστυχώς ακόμα και σήμερα, 20 χρόνια μετά ο Έλληνας καταναλωτής δεν έχει συνειδητοποιήσει το ρόλο του και τη δύναμή του στη λειτουργία της αγοράς.

Σκοποί λοιπόν των Καταναλωτικών Οργανώσεων είναι να αναδεικνύουν τα προβλήματα, να ενημερώνουν τους καταναλωτές, να τους εκπροσωπούν στα κέντρα λήψης αποφάσεων, να παρεμβαίνουν στους παραγωγούς και τους προμηθευτές για επίλυση διαφορών τους και να

παρεμβαίνουν στους φορείς που νομοθετούν, ώστε να λειτουργεί η αγορά προς όφελος όλων των εμπλεκομένων μερών.

Επειδή πιστεύουμε ότι μέσα από τις δραστηριότητες του ΚΕ.Π.ΚΑ. (του Κέντρου Προστασίας Καταναλωτών) γίνεται εμφανής η δυνατότητα παρέμβασης και ο τρόπος λειτουργίας του καταναλωτικού κινήματος, επιτρέψτε μας να κάνουμε την παρουσίαση της οργάνωσής μας, βοηθώντας σε αυτή την κατεύθυνση.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. είναι μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική οργάνωση, Ένωση Καταναλωτών, ανεξάρτητη, ανεπηρέαστη από πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Ν. 2251/94 το ΚΕ.Π.ΚΑ. είναι η πρώτη αναγνωρισμένη οργάνωση καταναλωτών της χώρας μας. Αριθμός Μητρώου 1. Το ΚΕ.Π.ΚΑ. είναι ενεργή καταναλωτική οργάνωση, ιδρύθηκε το 1982, έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη και διοικείται από αιρετό ανά διετία εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εθελοντές.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. δραστηριοποιείται στους παρακάτω τομείς: εκπροσωπήσεις, συμμετοχές, παρεμβάσεις για θεσμικό πλαίσιο, ενημέρωση, έρευνες, καταγγελίες, επίλυση διαφορών, μπουκοτάζ. Ας δούμε την κάθε δράση χωριστά και σύντομα.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. εκπροσωπεί τους Έλληνες καταναλωτές στη Διεθνή των Καταναλωτών C.I. Η Διεθνής των Καταναλωτών παρεμβαίνει στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, στις Κυβερνήσεις όλου του πλανήτη, ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των καταναλωτών στις αποφάσεις τους.

Στο Διατλαντικό Διάλογο. Ο Διατλαντικός Διάλογος είναι ένας διάλογος ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες και στις χώρες των άλλων Ηπείρων, με σκοπό την ανταλλαγή πληροφόρησης και ανάληψη κοινών δράσεων.

Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Καταναλωτών (BEUC). Η Ευρωπαϊκή Οργάνωση Καταναλωτών είναι η Ομοσπονδία Καταναλωτικών Οργανώσεων από τις χώρες – μέλη της Ε.Ε. και τις υπό ένταξη χώρες με έδρα τις Βρυξέλλες. Η BEUC σε στενή συνεργασία με τα μέλη της: Καταναλωτικές Οργανώσεις στις επιμέρους ευρωπαϊκές χώρες, παρεμβαίνει σε όλη τη νομοθεσία της Ε.Ε. και παράλληλα εκπροσωπεί τους ευρωπαίους καταναλωτές στους διεθνείς οργανισμούς. Με τον τρόπο αυτό παράγει ένα βαρυσήμαντο έργο για την ουσιαστική προστασία του καταναλωτή.

Στην Ολομέλεια των Καταναλωτικών Οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έγινε η αναφορά και σήμερα). Η Ολομέλεια των Καταναλωτικών Οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνεδριάζει μια φορά το χρόνο μαζί με τους Επιτρόπους της Ε.Ε. και μέλη του Ευρωκοινοβουλίου. Σε αυτή συμμετέχουν οι Καταναλωτικές Οργανώσεις από τις χώρες – μέλη της Ε.Ε. και τις υπό ένταξη χώρες.

Στο Βαλκανικό Κέντρο Καταναλωτών. Το Βαλκανικό Κέντρο Καταναλωτών ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του ΚΕ.Π.ΚΑ. με σκοπούς την αλληλοπληροφόρηση και το συντονισμό της δράσης των Καταναλωτικών Οργανώσεων των Βαλκανικών χωρών. Δυστυχώς η λειτουργία του ελλείψει πόρων έχει ατονήσει το τελευταίο χρονικό διάστημα αλλά γίνονται προσπάθειες για την επαναλειτουργία του.

Συμμετέχει το ΚΕ.Π.ΚΑ. στις παρακάτω Επιτροπές και Συμβούλια:

Στην Ο.Κ.Ε. Ζούμε μια διαδικασία, στην οποία είναι βασικός ρυθμιστής η Ο.Κ.Ε. Ο ρόλος της Ο.Κ.Ε. εκτιμώ ότι είναι πολύ σημαντικός για τη διαμόρφωση στη χώρα μας ενός θεσμικού πλαισίου που σέβεται τα δικαιώματα του καταναλωτή. Έλλειμμα βέβαια αποτελεί η μη λειτουργία των Νομαρχιακών Ο.Κ.Ε. σε όλες τις Νομαρχίες, παρ' όλες τις δεσμεύσεις των

εκάστοτε αρμοδίων Υπουργών. Η λειτουργία Ν.Ο.Κ.Ε. σε κάθε Νομαρχία αποτελεί έναν από τους στόχους που πρέπει να παλεύουμε σταθερά.

Στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών το οποίο είναι όργανο συμβουλευτικό στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Προτείνει και παρεμβαίνει στην πολιτική όλων των Υπουργείων, που εμπλέκονται με την καθημερινότητα του καταναλωτή.

Η Επιτροπή Καταναλωτών Δ.Ε.Κ.Ο. Κάθε Δ.Ε.Κ.Ο. είναι υποχρεωμένη να λειτουργεί μία Επιτροπή Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών με τους καταναλωτές. Για να πούμε όμως την αλήθεια, ο τρόπος λειτουργίας αυτών των Επιτροπών και η σύνθεσή τους δεν διασφαλίζουν πάντοτε τα συμφέροντα των καταναλωτών. Επομένως και εδώ απαιτείται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των Επιτροπών αυτών.

Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού που λειτουργούν σε επίπεδο Νομαρχιών. Σε αυτές παραπέμπονται οι διαφορές προμηθευτών – καταναλωτών, όταν ο προμηθευτής είναι αρνητικός στην επίλυση της διαφωνίας.

Επιτροπές Λαϊκών Αγορών. Ασχολούνται με τη λειτουργία των Λαϊκών Αγορών σε επίπεδο Νομού, με στόχο να διασφαλίζουν στον καταναλωτή ασφαλή προϊόντα σε προσιτές τιμές. Και εδώ υπάρχουν προβλήματα που προέρχονται κυρίως από την αναλογία παραγωγών – μικροπωλητών οι οποίοι πωλούν τα προϊόντα τους στις Λαϊκές αγορές.

Επιτροπές Αγοράς, οι οποίες έχουν σκοπό σε κάθε Νομό να τιμωρούν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Η λειτουργία τους ατόνησε τα δύο τελευταία χρόνια και ζητήσαμε την επανασύνθεση και επαναλειτουργία τους.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. συμμετέχει σε συναντήσεις και ημερίδες που οργανώνουν άλλοι φορείς, κάθε φορά παρεμβαίνει και καταθέτει τις απόψεις

των καταναλωτών, οι οποίες μπορούμε να υπερηφανευτούμε ότι γίνονται σεβαστές τις περισσότερες φορές. Τέλος συμμετέχουμε σε κλαδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια των οποίων μοιράζεται ενημερωτικό υλικό και δίνεται πληροφόρηση στους επισκέπτες πάνω στα καταναλωτικά ζητήματα.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. παρεμβαίνει δυναμικά για τη διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου που θα προστατεύει τον καταναλωτή στη λειτουργία της αγοράς, επειδή πιστεύουμε ότι η προστασία του καταναλωτή δεν επιτυγχάνεται με μεμονωμένους νόμους αλλά μέσω της ενσωμάτωσης της προστασίας αυτού σε όλη τη νομοθεσία. Παρεμβαίνουμε σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και σε όλους τους αρμόδιους παράγοντες.

Με αφορμή την ανάληψη της Προεδρίας της Ε.Ε. από τη χώρα μας, συνεργαστήκαμε στενά με την Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών BEUC και καταθέσαμε σε συνάντησή μας με τον Υπουργό Ανάπτυξης κ.Άκη Τσοχατζόπουλο από κοινού μνημόνιο για τα παρακάτω θέματα τα οποία κατά τη γνώμη μας πρέπει να αποτελέσουν προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας σε σχέση με τους καταναλωτές.

Θεμιτές εμπορικές πρακτικές. Μια οδηγία για το θέμα αυτό πρέπει να αποσαφηνίζει την έννοια των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών με ταυτόχρονη απαγόρευσή τους σε όλες τις χώρες – μέλη. Πρέπει να παρεμβαίνει επίσης στις πρακτικές διαφήμισης, κυρίως της παιδικής, που στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι παραπλανητικές. Τέλος, η οδηγία αυτή συνδέεται με την οδηγία για την προώθηση των πωλήσεων και πιστεύουμε ότι πρέπει να ψηφιστεί άμεσα και πριν τη ψήφιση της οδηγίας για την προώθηση των πωλήσεων.

Ασφάλεια τροφίμων. Οι διατροφικοί κίνδυνοι, τους οποίους πρόσφατα βιώσαμε, οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί τους οποίους με μεγάλη ένταση και οικονομική ενίσχυση προσπαθούν να προωθήσουν οι Ηνωμένες

Πολιτείες Αμερικής στην ευρωπαϊκή αγορά, η ενδυνάμωση των τροφών με στοιχεία που δεν είναι απαραίτητα για τον ανθρώπινο οργανισμό αλλά ίσως προκαλέσουν και βλάβες, οι διάφοροι ισχυρισμοί για τα υγιεινά προϊόντα στη σήμανση των τροφίμων που τις περισσότερες φορές είναι αναληθής, ο έλεγχος των τροφίμων, η σήμανση – ετικέτα που πρέπει να αναγράφει όλα τα συστατικά ενός τροφίμου και πολλά άλλα προβλήματα, υπαγορεύουν την αναμόρφωση της οδηγίας για την ασφάλεια των τροφίμων.

Κοινή αγροτική πολιτική. Οι καταναλωτές πιστεύουμε ότι η κοινή αγροτική πολιτική χρειάζεται ριζική αναμόρφωση. Οι πόροι που διατίθενται, πρέπει να εξασφαλίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη της γεωργίας, την υγεία των καταναλωτών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Δυστυχώς, η ενιαία αγορά λειτούργησε περισσότερο προς όφελος των τραπεζιτών, των Τραπεζών και όχι των καταναλωτών. Ας θυμηθούμε τις διασυνοριακές χρεώσεις για τη μεταφορά χρημάτων. Πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν, κυρίως στον τομέα της καταναλωτικής πίστης. Πρέπει λοιπόν να περιληφθεί στην οδηγία για την καταναλωτική πίστη ο συνολικός υπολογισμός των επιβαρύνσεων και ο ενιαίος τρόπος υπολογισμού του. Η κατάργηση των διάφορων χρηματικών καταχρηστικών όρων στις συμβάσεις, η καθιέρωση της λευκής λίστας του "Τειρεσία" και η υπεύθυνη δανειοδότηση από πλευράς Τραπεζών. Έτσι αποφεύγεται η υπερχρέωση των καταναλωτών αλλά και επισφάλειας των Τραπεζών.

Φάρμακα. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επιτραπεί η απευθείας διαφήμιση κανενός φαρμάκου στους ασθενείς. Οι ασθενείς χρειάζονται περισσότερη πληροφόρηση για τα φάρμακα τα οποία παίρνουν αλλά όχι από τις φαρμακοβιομηχανίες. Ας μην παραδώσουμε την υγεία στη λογική του κέρδους.

Χημικά. Χρειαζόμαστε μια οδηγία που να εξετάζει τα χημικά και όχι τα προϊόντα που τα περιέχουν. Είναι απαραίτητη η καλύτερη σήμανση των προϊόντων και η ενίσχυση των ελέγχων.

Ηλεκτρονικό Εμπόριο. Η σχετική οδηγία πρέπει να καθιερώνει για το ηλεκτρονικό εμπόριο αρχές όπως αυτές που ισχύουν για το παραδοσιακό εμπόριο. Πρέπει απαραίτητα να προβλέπει την προσφυγή των καταναλωτών στα δικαστήρια της χώρας τους, όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα με εταιρείες που είναι εγκατεστημένες σε άλλη χώρα. Επίσης πρέπει να προστατεύει τον καταναλωτή από τη διαφήμιση και να περιέχει όρους διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων και των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες για αγορές on line.

Εξωδικαστική επίλυση διαφορών. Θεωρούμε το θεσμό αυτό πολύ σημαντικό. Δυστυχώς λίγοι είναι οι καταναλωτές που διεκδικούν δικαστικά τα δικαιώματά τους, είτε λόγω άγνοιας, είτε λόγω κόστους. Αυτός ο θεσμός δίνει τη δυνατότητα να λύνονται εξωδικαστικά οι διαφορές προμηθευτών – καταναλωτών, γεγονός που κάνει τους παραγωγούς πολύ πιο υπεύθυνους.

Προστασία προσωπικών δεδομένων. Είμαστε αντίθετοι στις αρχές του ασφαλούς λιμανιού οι οποίες διέπουν την εξαγωγή των προσωπικών δεδομένων από την Ευρώπη ως τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Το σύστημα των Η.Π.Α. βασιζόμενο πάντοτε στην αυτορύθμιση, απέτυχε να προστατεύσει τα προσωπικά δεδομένα των καταναλωτών. Γι αυτό επιμένουμε ότι όχι μόνο πρέπει να εφαρμοστούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά να ενδυναμωθούν.

Παροχή βασικών κοινωνικών αγαθών. Οι καταναλωτές καλούμε την Ε.Ε. να διασφαλίσει την πρόσβαση των καταναλωτών σε υπηρεσίες μεταφορών, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, όταν ιδιωτικοποιούνται οι επιχειρήσεις που παρείχαν αυτές τις υπηρεσίες. Επίσης σημαντικό ζήτημα

αποτελεί η ποιότητα και η ασφάλεια των υπηρεσιών που θα παρέχονται από τις καινούργιες επιχειρήσεις που μπαίνουν σε αυτούς τους τομείς.

Ασφάλεια υπηρεσιών. Όπως τα προϊόντα, έτσι και οι υπηρεσίες πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, ώστε να μη βάζουν σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των χρηστών τους. Υπάρχει επιτακτική ανάγκη εναρμόνισης όλων των χωρών – μελών καθόσον στη νέα αγορά παρατηρείται σημαντική αύξηση των διασυνοριακά παρεχομένων υπηρεσιών.

Ανταγωνισμός. Οι καταναλωτές πιστεύουμε ότι ο υγιής ανταγωνισμός λειτουργεί υπέρ των συμφερόντων μας. Όμως η Ε.Ε. πρέπει να λαμβάνει υπόψη της όχι μόνο τα συμφέροντα των εταιρειών όταν αποφασίζει, π.χ. η οδηγία που θα διέπει τις συγχωνεύσεις των επιχειρήσεων, ή την αγορά αυτοκινήτου αλλά να φροντίζει για τη διασφάλιση της πρόσβασης των καταναλωτών σε ασφαλή προϊόντα και υπηρεσίες.

Θα κάνω μία μικρή αναφορά στις παρεμβάσεις του ΚΕ.Π.ΚΑ. Δελτία Τύπου (και τελειώνω, γιατί πρέπει να είναι ολοκληρωμένη η επίδειξη, δεν πιστεύω ότι ένα λεπτό δημιουργεί πρόβλημα, σας παρακαλώ). Δελτία Τύπου, παρεμβάσεις τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές, ημερίδες με ειδικούς επιστήμονες, το περιοδικό "Καταναλωτικά Βήματα", η ιστοσελίδα του ΚΕ.Π.ΚΑ., επισκέψεις, ομιλίες σε σχολεία, ενημερωτικές εκπομπές. Κάνουμε έρευνες σε τιμές, ποιότητα, ασφάλεια, προτιμήσεις καταναλωτών, συγκριτικές έρευνες.

Και θα τελειώσω με το σύνθημά μας. Το μποϋκοτάζ είναι ένα σημαντικό εργαλείο στα χέρια για τη διεκδίκηση των αιτημάτων των καταναλωτών. Αντιστοιχεί με το όπλο της απεργίας των Εργατικών Συνδικάτων. Η χρησιμοποίησή του αποτελεί με πολύ μεγάλη προσοχή, γιατί αν χρησιμοποιηθεί ως επικοινωνιακό εργαλείο για προσωπική προβολή και όχι για επίτευξη συγκεκριμένων στόχων προς όφελος του συνόλου των καταναλωτών, τότε απαξιώνεται. Και κλείνω με το σύνθημά μας. Το σύνθημά

μας είναι: «Γνωρίζω, συνειδητοποιώ, οργανώνομαι, προστατεύομαι», περικλείει όσα σχεδόν έχω αναπτύξει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, λέγομαι Καρυπίδης, είμαι από εδώ, από τη Θεσσαλονίκη, δεν εκπροσωπώ κανέναν, είμαι ακροατής. Επιτρέπετε; Με προβληματίζει, δεν ξέρω κατά πόσον έχει παρθεί υπόψη στο κανονιστικό πλαίσιο που σχεδιάζεται, που γίνεται, που διαμορφώνεται, αν έχουν παρθεί υπόψη οι έμμεσοι κίνδυνοι που υπάρχουν για τον καταναλωτή. Π.χ. ένας κίνδυνος που δεν φαίνεται σήμερα και που έχει σχέση με την αλλαγή προτύπων: προτύπων συμπεριφοράς, προτύπων διατροφής, αν μας έχει απασχολήσει αυτό το θέμα.

Και το δεύτερο που έχω επίσης να ρωτήσω, είναι αν μας έχει προβληματίσει επίσης οι διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες ως προς την πρόσβασή τους σε πληροφόρηση, προκειμένου να διαμορφώσουμε μία παιδεία καταναλωτών από την οποία να μη μείνουν κάποιες ομάδες πολύ πίσω.

Και βέβαια και ένα σχόλιο έχω να προσθέσω και ένα σχόλιο, ότι η συζήτηση η σημερινή δεν μου αφήνει ίχνος απαισιοδοξίας ως προς μια καλύτερη ευρωπαϊκή πορεία. Ευχαριστώ.

Ν.ΤΣΕΜΠΕΡΛΙΔΗΣ: Όντως λίγα λόγια. Μια μικρή αναφορά στα ερωτήματα που μπήκαν και έχουν να κάνουν με το τι καταναλώνουμε και πώς καταναλώνουμε. Προφανώς αναφερόμαστε στα πρότυπα κατανάλωσης. Τα πρότυπα που διαμορφώνονται, όπως πολύ καλά ξέρουμε από την παιδεία, από τον πολιτισμό, από την κουλτούρα αλλά τελευταίο διάστημα διαμορφώνονται με έμμεσο και άμεσο τρόπο από την τέχνη. Μια τέχνη που πιθανόν να υπηρετεί οικονομικά συμφέροντα και εννοώ τις ταινίες, τα reality shows, τις σειρές, μέσα από τις οποίες προβάλλεται ένα πρότυπο διαφορετικό

κατανάλωσης από αυτό που ανάγκη έχει ο καταναλωτής και επιβάλλεται με έμμεσο τρόπο.

Το καταναλωτικό κίνημα πρέπει να σταθεί απέναντι σε αυτά κριτικά και όσον αφορά το κόστος αυτών των προϊόντων που έχουν να κάνουν με την αιφόρο παραγωγή, νομίζω ότι η υγεία είναι πολύ σημαντικό στοιχείο, να το θυσιάσουμε για να κερδίσουμε κάποιες δραχμές ή κάποια ευρώ. Άρα θα πρέπει να βλέπουμε μακροπρόθεσμα ότι η κατανάλωση τέτοιων προϊόντων που δεν θα δημιουργούν προβλήματα στην υγεία, είναι μονόδρομος.

Όσον αφορά την πληροφόρηση, πιστεύουμε ότι όντως υπάρχει τρομακτικός όγκος πληροφόρησης (έκανα αναφορά και στην εισήγησή μου), θα πρέπει το καταναλωτικό κίνημα να καταφέρει να υπάρξει μια ουσιαστική περιορισμένη πληροφόρηση, αν θέλετε, προσαρμοσμένη στις ανάγκες αυτών που απευθύνεται. Δεν είναι επιστημονική πληροφόρηση γενική αλλά θα πρέπει να προσαρμόζεται η πληροφόρηση στις ανάγκες του συγκεκριμένου ακροατηρίου, των συγκεκριμένων καταναλωτών, για να μπορεί να αξιοποιηθεί από τους ανθρώπους.

Ευχαριστώ.

Ν.ΛΙΟΛΙΟΣ(ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε, ήταν μία πάρα πολύ καλή και καλού επιπέδου συνεδρίαση, υπήρχε μία ανταλλαγή απόψεων η οποία προκύπτει από τη συγκεκριμένη χρήση, από την ωφελιμότητα, από τη σκοπιμότητα των χρήσεων της τεχνολογίας σε σχέση με τους καταναλωτές και σε σχέση με τους πολίτες, όπως ειπώθηκε από τον κ.Burani. Σίγουρα τα συμπεράσματα τα οποία υπάρχουν, κατ' αρχήν ότι είναι ωφέλιμη, είναι μία διαδικασία καινούργια στην οποία μπήκε η ανθρωπότητα σε ποιο βαθμό και σε ποιο ποσοστό, είναι ένα ερώτημα, διότι οι διαφορετικές οικονομίες και οι διαφορετικές κοινωνικές και πολιτικο-οικονομικές συνθήκες δεν δίνουν ταυτόχρονα σε όλους τους ανθρώπους να έχουν ίση πρόσβαση, να έχουν ίσες ευκαιρίες, να έχουν ίσες δυνατότητες.

Υπάρχουν επίσης καλές χρήσεις και κακές χρήσεις αυτής της τεχνολογίας και μέσα στις καλές χρήσεις αυτών των δυνατοτήτων μπορεί να υπάρχουν είτε από το διαδίκτυο, είτε από όλες τις άλλες μορφές της νέας τεχνολογίας ωφέλιμα συμπεράσματα που ωφελούν την οικονομία, τις επιχειρήσεις, την εκπαίδευση, την υγεία, γενικά βοηθούν στην πρόσβαση των καταναλωτών. Αλλά υπάρχουν και πάρα πολύ αρνητικά συμπεράσματα, όπως είναι η κακή χρήση, ή η αρνητική χρήση, ή η κατάχρηση και γι αυτά αναφέρθηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα και τα συγκεκριμένα αυτά παραδείγματα μας οδηγούν ότι μπορούν να υπάρχουν ανεξέλεγκτες χρήσεις φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση, μπορούν να υπάρχουν πρότυπα τα οποία προβάλλονται και γίνονται προϊόν εμπορίας πάρα πολύ αρνητικά, που έχουν σχέση με τα παιδιά, που έχουν σχέση με τις προσωπικές σχέσεις, που έχουν επίσης σχέση αυτά τα αρνητικά πρότυπα με την απάτη η οποία υπάρχει από τη χρήση διαφόρων μορφών από διάφορους.

Και όλα αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ουσιαστικά πρέπει να υπάρχει μία παρέμβαση. Μία παρέμβαση τέτοια, η οποία θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις, τις δεσμεύσεις, θα βάζει δηλαδή αρχές και ένα πλαίσιο λειτουργίας στις επιχειρήσεις, σε όλους εκείνους οι οποίοι μπορούν να προβάλλουν το προϊόν τους, να πουλήσουν τις υπηρεσίες τους και ότι αυτές οι αρχές και το πλαίσιο θα πρέπει να είναι κοινά αποδεκτό σε μία Ευρώπη των λαών, σε έναν καταναλωτή πολίτη με μία διευρυμένη αλλά και με μία σίγουρη, σταθερή και ισότιμη συμμετοχή.

Σάββατο, 15 Μαρτίου 2003

Σ υ ν ε δ ρ ί α σ η   Α ή ξ η ς

«Προοπτικές των πολιτικών κατανάλωσης»

Εισηγήσεις

Ν.ΤΣΕΜΠΕΡΑΙΔΗΣ: Καλημέρα. Θα προσπαθήσω μέσα σε ελάχιστο χρόνο να δώσω τους άξονες του τμήματος που υπήρχαν τρεις εισηγήσεις, κατά την άποψή μου πολύ σημαντικές. Μπήκαν σημαντικά ζητήματα με την έννοια ότι αναλύθηκε το νέο περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται να λειτουργήσει ο καταναλωτής και οι προμηθευτές, ένα περιβάλλον συνεχώς εξελισσόμενο και ένα περιβάλλον που έχει πολύ μεγάλη ανάγκη ενός θεσμικού πλαισίου που δεν μπορεί να είναι στατικό αλλά να έχει μία δυναμική εξέλιξης, για να μπορεί να παρακολουθεί τα πράγματα.

Είναι αλήθεια πως η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή η Ευρωπαϊκή και οι Εθνικές παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στα νέα δεδομένα της λειτουργίας της οικονομίας, της κοινωνίας, γιατί περάσαμε από την εποχή της πάλης των τάξεων στην εποχή της συναίνεσης των τάξεων. Και νομίζω ότι έχουμε πολύ θετικότερα αποτελέσματα. Αν κανείς σκεφθεί ότι από τα νέα δεδομένα, επειδή ζούμε σε μια περίοδο κρίσης, το τι προσφέρει η Ε.Ε., η

διευρυμένη Ε.Ε. στα μέλη της, έχοντας πετύχει την οικονομική ενοποίηση, έχοντας ένα ενιαίο νόμισμα καταλαβαίνετε, αν δεν υπήρχε αυτό το νόμισμα, τι παιχνίδια μπορούσαν να παιχτούν στις πλάτες των εθνών – μελών. Άρα μέσα από ένα ισχυρό νόμισμα καταδεικνύεται η ανάγκη της ενοποίησης και της διεύρυνσης της Ένωσης και όσα προβλήματα και αν προκύψουν, θεωρώ ότι όταν τα λύσουμε συλλογικά και έχουμε τη δυνατότητα να είμαστε μία κοινωνία 500 περίπου εκατομμυρίων, καταλαβαίνετε ότι μπορούμε να λειτουργήσουμε πολύ θετικά.

Το διεθνές περιβάλλον είναι κρίσιμο και αντιμετωπίζεται με τον τρόπο που προανέφερα. Έχουμε πετύχει οικονομικά βήματα στην ενοποίηση, μας λείπει η πολιτική ενοποίηση που καταδείχθηκε το τελευταίο διάστημα με τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν (καταλαβαίνετε τι εννοώ) και έχουμε και ζητήματα που έχουν να κάνουν με την κοινωνική ενοποίηση, μέσα σε αυτή εντάσσεται και η προστασία του καταναλωτή. Είναι μια πολύ δύσκολη ιστορία και από τις εισηγήσεις καταδείχθηκε ότι η προστασία του καταναλωτή αφενός μεν χρειάζεται ένα θεσμικό πλαίσιο που να προσπαθεί να προλαβαίνει τα προβλήματα και να προστατεύει τους καταναλωτές, από την άλλη οι καταναλωτές πρέπει να βρουν έναν τρόπο να εκφράζουν τη φωνή τους μέσα από τις συλλογικές τους εκφράσεις, δηλαδή τις Ενώσεις Καταναλωτών.

Ο κ.Κουκιάδης πολύ σωστά επεσήμανε ότι το θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να είναι τέτοιο, ώστε να ενισχύει την αξιοπιστία των Καταναλωτικών Οργανώσεων, των Ενώσεων, ώστε να μη δημιουργηθούν προβλήματα, ένα θεσμικό πλαίσιο που να κατοχυρώνει τα δικαιώματά τους. Δεν χρειαζόμαστε μια καταγραφή δικαιωμάτων των καταναλωτών, χρειαζόμαστε ένα θεσμικό πλαίσιο και μηχανισμούς εφαρμογής αυτού του πλαισίου. Οι Ενώσεις των Καταναλωτών θα παίξουν σημαντικό ρόλο σε αυτή την πορεία και θεωρώ ίσως, ο πιο σημαντικός τους ρόλος είναι να μπορέσουν να εκπαιδεύσουν τους

καταναλωτές. Δεν είναι η εκπαίδευση που έχει να κάνει με το αλφάβητο ή τη γραμματική την κλασική, έχουμε να εκπαιδεύσουμε τους καταναλωτές και στη νέα τεχνολογία, στην τρέχουσα τεχνολογία. Πλέον μιλάμε για ψηφιακά αναλφάβητους ή ψηφιακά μορφωμένους. Θα αρχίσει να υπάρχει και αυτός ο διαχωρισμός και έχουμε υποχρέωση να τα προλάβουμε.

Έτσι, κλείνοντας θέλω να πω το σημαντικό ρόλο που παίζει στο θεσμικό πλαίσιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή η Ευρωπαϊκή, οι Εθνικές και τα Κινήματα των Καταναλωτών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά κυρίως θα έλεγα ότι θα πρέπει να σταλεί ένα μήνυμα και ένα μήνυμα μπορεί να ξεκινήσει και από τέτοιες ημερίδες, ότι οι καταναλωτές αν θέλουν να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν, να συμμετάσχουν στις συλλογικές τους εκφράσεις, που είναι οι Ενώσεις των Καταναλωτών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Παρεμβάσεις

Α.ΤΡΑΚΑΤΕΛΛΗΣ(ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ): *(ομιλία στην αγγλική, συνεχίζει στην ελληνική)* ...Το καινούργιο ιδανικό του 21ου αιώνα πρέπει να είναι το να μάθουμε να ζούμε αντιστεκόμενοι στις άλογες σπατάλες, στις άχρηστες αγορές. Αυτό σημαίνει για τον καθένα να αποφασίσει βαθιά μέσα του ποιες παγίδες θα αποφύγει, ποιες δραστηριότητες θα υποστηρίξει πληρώνοντας κάτι περισσότερο, κερδίζοντας όμως στο επίπεδο της ποιότητας ζωής και θεμελιώνοντας με τον τρόπο αυτό την αειφόρο κοινωνία. Την κοινωνία που καλύπτει τις ανάγκες, φροντίζοντας και για τις μελλοντικές γενιές.

Οι διαδοχικές κρίσεις στον τομέα της διατροφής και τα διογκούμενα περιβαλλοντικά προβλήματα που σημάδεψαν το τέλος του αιώνα που έφυγε, μείωσαν αισθητά τις προσδοκίες που δημιούργησε η εκρηκτική πρόοδος στους τομείς της επιστήμης, γνώσης και τεχνολογίας και αποκάλυψαν

ταυτόχρονα ένα έλλειμμα εντοπισμένο στην ποιότητα ζωής, που αναδεικνύεται στο μεγάλο στόχο της ευρωπαϊκής κοινωνίας του 21ου αιώνα και αφορά τόσο το επίπεδο της υλικής, όσο και της πνευματικής ηθικής μας υπόστασης.

Βασικές συνιστώσες της έννοιας ποιότητα ζωής που δέχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις αναδεικνύοντας προκλήσεις για τους καταναλωτές που πρέπει να αντιμετωπιστούν και ταυτόχρονα να δημιουργούν εύλογους προβληματισμούς στη σύγχρονη κοινωνία είναι συνοπτικά η προστασία της υγείας, η ασφάλεια των τροφίμων, η προστασία του περιβάλλοντος και η αειφόρος ανάπτυξη, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και του ανταγωνισμού, η παιδεία και η πολιτιστική καλλιέργεια, οι τεχνολογίες αιχμής: η βιοτεχνολογία, τεχνολογία δικτύων και διαδικτύων που θα επηρεάσουν την ποιότητα ζωής στον 21ο αιώνα και συνακόλουθα τα ζητήματα βιοηθικής.

Ειδικότερα η χρήση του διαδικτύου και τα ποσοστά διείσδυσής του στα νοικοκυριά αυξάνεται, όπως και ο τομέας των υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα αλλάζουν τα καταναλωτικά πρότυπα. Το ηλεκτρονικό εμπόριο και η κοινωνία της πληροφορίας μειώνουν τη σημασία της απόστασης, όσον αφορά τη διαφήμιση, την προώθηση και τη λιανική πώληση για πολλά προϊόντα και κυρίως για τις υπηρεσίες. Επιπλέον η δημοσιότητα και κυρίως η προβολή από μη ειδικούς θεμάτων όπως των βιοτεχνολογικών, οδηγεί σε απαξίωση και της επιστημονικότητας, της τεχνικής και της τεχνολογίας.

Είναι λοιπόν βέβαιο πως πρέπει να υπάρξει ορθή αντιμετώπιση των πιέσεων αυτών που αλληλοσυνδέονται, όπως προκύπτει σαφώς από το θέμα που εξετάζουμε, την προστασία των καταναλωτών.

Σε ό,τι αφορά την οικονομική και πολιτική πραγματικότητα, είναι γεγονός ότι η κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς δεν νοείται χωρίς επαρκή προστασία των καταναλωτών, ώστε να

εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη τους, καθώς και την εξάλειψη των κανονιστικών εμποδίων και των ανταγωνιστικών στρεβλώσεων. Έτσι γίνεται φανερό, ότι η αποτελεσματική πολιτική προστασίας καθίσταται όρος της πλήρους λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, γεγονός που σημαίνει αξιοποίηση του κύριου πλεονεκτήματος, που είναι η συγκέντρωση της μεγαλύτερης καταναλωτικής ζήτησης στον κόσμο, περαιτέρω ώθηση στην ανταγωνιστικότητα και εξ αυτού στη δημιουργία νέου οικονομικού δυναμισμού και εκσυγχρονισμού της ευρωπαϊκής οικονομίας αλλά και πρόσβαση των καταναλωτών σε μεγαλύτερη επιλογή και σε καλύτερες τιμές.

Επίσης ο νέος στρατηγικός στόχος να γίνει η Ε.Ε. η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο, προϋποθέτει πλήρη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με ενίσχυση της καταναλωτικής διάστασης, ξεκάθαρους κανόνες για το ηλεκτρονικό εμπόριο και απλοποίηση και βελτίωση του κανονιστικού περιβάλλοντος.

Τέλος, ισχυρή είναι και η πίεση της διεύρυνσης, της μεγαλύτερης στην ιστορία της Ε.Ε. με την προσχώρηση δέκα νέων μελών. Θα ενισχύσει την ετερογένεια των εθνικών διατάξεων, πρόβλημα που ενισχύεται και από την απουσία εμπειρίας καταναλωτικού προτύπου και κινήματος στις χώρες αυτές, ζήτημα που επηρεάζει άμεσα και ζωτικά την οικονομική δραστηριότητα ως βασικός δείκτης του επιπέδου της και ρυθμιστικός παράγοντας του υγιούς ανταγωνισμού.

Το συμπέρασμα που προκύπτει, είναι ότι τα προβλήματα, οι υφιστάμενες ανεπάρκειες και οι προσδοκίες πρέπει να ληφθούν υπόψη στη μελλοντική κατεύθυνση των πολιτικών κατανάλωσης, πολιτικών που είχαν μέχρι τώρα έναν αποσπασματικό χαρακτήρα και δεν περιελάμβαναν τομείς, όπως λ.χ. την ποιότητα των υπηρεσιών δημοσίων και μη καθώς και οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές για τις οποίες υπάρχει κοινοτική πρωτοβουλία

για έκδοση οδηγίας πλαισίου. Επιπλέον η προστασία των καταναλωτών, όπως και η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να επιχειρείται σε συνάφεια με τις άλλες πολιτικές και με τις μελλοντικές ανάγκες.

Η αναθεωρημένη αυτή προσέγγιση υπηρετεί τις οικονομικές και τις κοινωνικές προκλήσεις, διότι η άμβλυνση της αίσθησης του μέλλοντος και η έμφαση στην προσωπική ικανοποίηση, που αποτυπώνεται λ.χ. στην προτίμηση για κατανάλωση αντί της αποταμίευσης, εντείνουν την κοινωνική διάβρωση. Επομένως, οι πολιτικές κατανάλωσης κατατείνουν στην εκπλήρωση της κοινής επιταγής για αειφόρο ανάπτυξη. Ανάπτυξη δηλαδή, που εξασφαλίζει την ευημερία προς το παρόν, χωρίς όμως να διακυβεύεται η ικανότητα και των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.

Παράλληλα, πρέπει να αντιμετωπιστεί το χάσμα διακυβέρνησης που εκδηλώνεται με την αποστασιοποίηση των πολιτών – καταναλωτών σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Θυμίζω, ότι οι επανειλημμένες έρευνες του Ευρωβαρόμετρου δείχνουν σχετικά χαμηλά ποσοστά πολιτών με θετική κρίση για τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ε.Ε., με εξαίρεση τους Έλληνες που βλέπουν στην πορεία αυτή και τη δυνατότητα βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της κρατικής μηχανής.

Προς αυτή την κατεύθυνση επιδρά η διαδικασία σύνταξη της Συνταγματικής Συνθήκης, η πιο ανοιχτή, πρέπει να πω, διαδικασία στην ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, που απέδωσε ήδη μεταξύ άλλων την ενσωμάτωση στο άρθρο 12 της προστασίας των καταναλωτών ως συντρέχουσες αρμοδιότητες. Όμως, δεν αρκεί αυτό από μόνο του. Δεν αρκεί δηλαδή να βάλει κανένας την προστασία των καταναλωτών στη νέα αναθεώρηση των συνθηκών. Χρειάζεται να ενδυναμωθεί περαιτέρω ο ενεργός ρόλος των καταναλωτών στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, ώστε να καλλιεργηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς,

γεγονός που σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά τη διαδικασία της ενοποίησης.

Τρία είναι κατά τη γνώμη μου τα προαπαιτούμενα για την ευόδωση αυτών των επιχειρούμενων προσπαθειών για αποτελεσματικές και βιώσιμες πολιτικές κατανάλωσης. Πρώτον, η καλύτερη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου και η κάλυψη των νομοθετικών κενών για την προστασία των καταναλωτών, που οφείλονται κυρίως στον κατακερματισμό των εθνικών και κοινοτικών κανόνων, με τη θεσμοθέτηση ενός απλού, συνεκτικού, αξιόπιστου και αποτελεσματικού νομικού πλαισίου που θα ισχύει ανεξαρτήτως της φύσης της εμπορικής πρακτικής.

Δεύτερον, η προώθηση νέων στρατηγικών και μέτρων πολιτικών κατανάλωσης, με συστηματική ενσωμάτωση της διάστασης της προστασίας των καταναλωτών σε όλες τις άλλες πολιτικές της E.E.: εσωτερική αγορά, περιβάλλον, βιώσιμη ανάπτυξη, μεταφορές, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ανταγωνισμός, γεωργία, εξωτερικό εμπόριο κ.λ.π., κατά το πρότυπο της περιβαλλοντικής προστασίας. Όπως εκεί η περιβαλλοντική προστασία έχει διεισδύσει σε όλες τις πολιτικές της E.E., έτσι και η προστασία των καταναλωτών, πρέπει να διεισδύσει σε όλες τις πολιτικές.

Το τρίτο είναι οι αλλαγές σε κοινωνικά πρότυπα και συμπεριφορές. Χωρίς μετακίνηση της συμπεριφοράς του καταναλωτή από τον ατομικισμό, την υπερκατανάλωση και εν τέλει την αγορά της ποσότητας, να μετακινηθεί στην αγορά της ποιότητας και της ουσίας, καμία κηδεμονία κανόνων και ελεγκτικών οργανισμών δεν είναι ικανή να εξασφαλίσει την ευημερία με ποιότητα ζωής για όλους. Επομένως, οι πολιτικές κατανάλωσης αποτελούν ένα πολυδιάστατο ζήτημα, έχουν τη νομική, διοικητική, οικονομική αλλά και την κοινωνικο-πολιτιστική τους διάσταση. Πρέπει λοιπόν, πρώτα – πρώτα να είναι συνεκτικές μεταξύ τους, να δημιουργούν χωρίς υπερβολές ένα

διαχειρίσιμο κόστος, να ενσωματώνουν και να αξιοποιούν την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο, να είναι προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου οικονομικο-κοινωνικού περιβάλλοντος και να συμπεριλαμβάνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια, ο έλεγχος και η αποτελεσματικότητα.

Βεβαίως, θα έχουν σαφείς στόχους. Η πολιτική της Ε.Ε. υπέρ των καταναλωτών πρέπει να παρέχει τις βασικές απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας αλλά και πληροφόρησης, ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα σωστών επιλογών. Εν προκειμένω, θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στο ζήτημα της πληροφόρησης, γιατί θεωρώ ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ως προς τη διάχυση και κυρίως στην ποιότητα της πληροφόρησης. Αν λ.χ. στην ετικέτα ενός προϊόντος τα αναφερόμενα στοιχεία δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση της ποιότητας του προϊόντος ή ακόμα και τη συσχέτισή τους με την τιμή του, τότε όχι απλώς είναι άχρηστα αλλά φοβούμαι ότι εντείνουν τη σύγχυση. Αυτό συμβαίνει για παράδειγμα, όταν ο καταναλωτής αγοράζει ένα μπουκάλι νερό και διαβάζει στην ετικέτα ανάλυση της περιεκτικότητας αλλά δεν μπορεί να καταλάβει. Η ετικέτα γράφει: κάλλιο τόσο, νάτριο τόσο, χλώριο τόσο. Από αυτά ο καταναλωτής, εκτός αν είναι επιστήμονας ειδικός, δεν μπορεί να καταλάβει αν είναι αυτή που του χρειάζεται ή μπορεί ή όχι να τον βλάψει, οπότε να κάνει αναλόγως την επιλογή του και τότε θα μπορεί να συγκρίνει και βεβαίως θα κρίνει αν ανταποκρίνεται και στην τιμή.

Είναι λοιπόν προφανές ότι πρέπει να μας απασχολεί σοβαρά το θέμα της ετικέτας και η ακρίβεια του περιεχομένου της, ώστε ο καταναλωτής να έχει τις απαντήσεις στα βασικά του ερωτήματα. Και πρέπει εδώ να σας πω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται αυτή τη στιγμή προς αυτή την κατεύθυνση. Εκπονεί κανόνες, βάσει των οποίων πρέπει να γίνονται οι ετικέτες στα προϊόντα, ώστε ο καταναλωτής πραγματικά να μπορεί να κάνει τη σωστή επιλογή στο προϊόν που θέλει να αγοράσει. Εξάλλου, επειδή η προστασία των

καταναλωτών και των περιβαλλοντικών γενικά θεμάτων λειτουργούν μεταξύ τους ως συγκοινωνούντα δοχεία, είναι σημαντικό η πληροφόρηση αυτή να περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά φιλικότητας προς το περιβάλλον. Δηλαδή, αυτό το προϊόν: καθαρότητα διαδικασίας παραγωγής του, δυνατότητα ανακύκλωσης, περιορισμένη επιβάρυνση του περιβάλλοντος, ιδιότητες που επίσης καλό είναι να σχετίζονται με την τιμή. Ο καταναλωτής, καλό είναι να καλείται να διαλέξει προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον, για να συμβάλλει και αυτός σε αυτό που θέλουμε να επιτύχουμε, τη βιώσιμη αειφόρο ανάπτυξη. Αλλά αυτό για να το κάνει, πρέπει να υπάρχει η πληροφορία. Αν δεν υπάρχει, δεν θα μπορεί να κάνει την επιλογή του.

Η επίτευξη τέτοιων στόχων φυσικά προϋποθέτει και τη συστηματική διαπαιδαγώγηση του καταναλωτή, ώστε να εξοικειωθεί με αυτές τις πρακτικές και να γνωρίζει να αξιοποιεί τα δικαιώματά του. Επομένως, η εκστρατεία ενημέρωσης αποκτά ρόλο – κλειδί. Συνεδριάσεις κύριε Πρόεδρε, όπως αυτές που έχετε σήμερα, είναι για εμένα συνεδριάσεις – κλειδιά στη γενικότερη πορεία του Καταναλωτικού Κινήματος αλλά και της επιρροής του στην εξεύρεση των πολιτικών αν θέλετε, λύσεων και στρατηγικών για το θέμα της προστασίας ουσιαστικά του καταναλωτή και δι αυτής της προώθησης του γενικότερου μοντέλου που είναι το μοντέλο της βιώσιμης αειφόρου ανάπτυξης.

Επομένως η διαπαιδαγώγηση θα πρέπει να στοχεύει στο να ενδυναμώνει τους καταναλωτές, ώστε να κατανοούν τις πολιτικές που τους επηρεάζουν, να συμμετέχουν στις πολιτικές αυτές, που επαναλαμβάνω, συνιστούν συλλογική προσπάθεια όλων των τομέων πολιτικής της Ε.Ε. σε όλα τα επίπεδα, περιφερειακά, εθνικά και ευρωπαϊκό. Ουσιαστικής σημασίας θεωρώ και τη συστηματική παρακολούθηση εφαρμογής των πολιτικών αυτών και την αξιολόγηση των προβλεπομένων ενεργειών, ώστε να εξάγονται τα

ανάλογα συμπεράσματα και να επιχειρούνται τα θεμελιωμένα στην εμπειρία, τα επιβαλλόμενα βήματα προσαρμογής.

Τελειώνοντας, όπως προανέφερα εισαγωγικά, η ευόδωση των επιδιωκόμενων στόχων προϋποθέτει την αλλαγή του τρόπου ζωής, ώστε αυτός να υπαγορεύεται από θεωρήσεις, όπως είναι ο σεβασμός του περιβάλλοντος, η καθαρότητα των διαδικασιών παραγωγής, με άλλα λόγια: η αποσύνδεση της οικονομικής δραστηριότητας από τις πιέσεις που σήμερα παράγει στους φυσικούς πόρους, στο περιβάλλον και την καθημερινότητα του πολίτη – καταναλωτή, η φροντίδα για τις ερχόμενες γενιές, η ατομική υπευθυνότητα και ο αυτοπεριορισμός. Θεωρήσεις θεμελιωμένες σε αρχές και αξίες που εξασφάλισαν τη συνέχεια της κοινωνικής μας ζωής και οι οποίες με συστηματική καλλιέργεια και εκπαίδευση θα εισχωρήσουν σε κάθε επίπεδο της ανθρώπινης κοινωνίας. Έτσι θα υπάρχει πλήρης συμμετοχή στη διαχείριση της υπόθεσης της ποιότητας ζωής και μετακίνηση της συμπεριφοράς του καταναλωτή από την αγορά της ποσότητας στην αγορά της ποιότητας και της ουσίας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

Χ.ΚΕΦΑΛΑΣ(ΜΕΛΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ): Καλή σας ημέρα και καλώς ήρθατε στην Ελλάδα οι ξένοι φίλοι, οι συμπολίτες μας Ευρωπαίοι. Και ευχαριστούμε πολύ τους Θεσσαλονικείς που μας υποδεχτήκανε. Είχα ετοιμάσει κάτι να πω. Ακούστηκαν τόσα σοφά πράγματα το διήμερο που πέρασε, που ουσιαστικά ακύρωσε αυτή την ομιλία που είχα ετοιμάσει, την παρέμβασή μου αυτή, διότι δεν θέλω να επαναλάβω πράγματα τα οποία χλιοειπωθήκανε αυτό το διήμερο και βέβαια η επανάληψις είναι μήτηρ της μάθησης, καλό είναι να επαναλαμβάνονται.

Αυτό που θέλω να πω, είναι ότι θα πρέπει να μιλάμε τουλάχιστον στις ευρωπαϊκές χώρες, τις 15 και να διαχωρίζουμε μερικά πράγματα, γιατί στην Ευρώπη χρειαζόμαστε όλο και μεγαλύτερη ασφάλεια τροφίμων. Έχουμε ασφάλεια τροφίμων και χρειαζόμαστε μεγαλύτερη. Οι κρίσεις οι οποίες προκλήθηκαν κατά καιρούς, δεν πρέπει να μας πανικοβάλλουν. Δεν θα συμφωνήσω σε αυτή την τακτική ποτέ. Έχουμε ασφαλέστερα και ασφαλή τρόφιμα. Θέλουμε μεγαλύτερη ασφάλεια. Τα νέα προϊόντα και τα νέα τρόφιμα που παρουσιάζονται, ασφαλώς θέλουν μεγάλη προσοχή αλλά δεν πρέπει η Ευρώπη να πανικοβληθεί από αυτό το οποίο έρχεται ή από αυτό το οποίο υπάρχει. Εμείς δεν είχαμε επιδημίες στην Ευρώπη. Δεν είχαμε φαινόμενα δηλαδή τα οποία να μας δημιουργήσουν τέτοιες φοβίες.

Άκουσα με μεγάλη προσοχή όλους τους ομιλητές και ιδιαίτερα τελευταία τον κ.Τρακατέλλη που μίλησε πραγματικά για την αειφόρο ανάπτυξη, για όλα αυτά τα θέματα τα οποία μας απασχολούν και δόξα τω Θεώ η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρώπης, των Βρυξελλών αλλά και οι εθνικές Επιτροπές και ειδικά η δική μας η Ελληνική, έχουν ασχοληθεί πάρα πολύ με αυτά τα θέματα. Οι Γνώμες Πρωτοβουλίας που έχουμε βγάλει αλλά και σε νομοθετήματα οι τοποθετήσεις μας, είναι πάρα πολύ σημαντικές. Θα σας πω ένα παράδειγμα: στην Ελλάδα δεν συζητούσαμε περί γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Μια Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ελληνικής Ο.Κ.Ε. προκάλεσε το ενδιαφέρον της Ελληνικής Βουλής. Συζητήθηκε στο αρμόδιο τμήμα της Βουλής με την παρουσία του κ.Κιντή εκεί και άλλων στελεχών της Ο.Κ.Ε. και προκαλέσαμε συζήτηση. Είναι αναγκαίο να γίνονται αυτές οι κουβέντες.

Και είναι σημαντικό ότι η Ευρώπη έχει τους πλέον ευαίσθητους, κοινωνικοποιημένους και πολιτικοποιημένους πολίτες σε όλον τον κόσμο. Και αυτό που έχουμε υποχρέωση να κάνουμε, είναι πράγματι να μετατρέψουμε τον πολίτη σε οπλίτη, γιατί χωρίς να συμφωνώ απόλυτα τα περί

προστασίας ή μη προστασίας που λέγονται, θα ήθελα να μετατρέπαμε την προστασία του καταναλωτή σε δικαιώματα του καταναλωτή. Έτσι, για να μη δημιουργούμε πατερναλιστικές μορφές παρεμβάσεων σε θέματα που πολλές φορές αξίζει και η ίδια η ατομική συμπεριφορά την οποία πρέπει να ενισχύσουμε. Και ο Θουκυδίδης μίλαγε για τον πολίτη – οπλίτη, αυτόν το μάχιμο πολίτη.

Και εκεί θέλω να δώσουμε την κατεύθυνσή μας και εκεί είναι μεγάλη ανάγκη να δείξουν το μεγάλο τους ενδιαφέρον οι Καταναλωτικές Ενώσεις και οι οποίες θα πρέπει να εκλέγονται με διαφανείς διαδικασίες, να είναι πραγματικά αντιπροσωπευτικές και να μην έχουμε φαινόμενα, αυτά που θα μπορεί να έχουμε στη Λιθουανία, ή στην Πολωνία, ή σε άλλες χώρες της διεύρυνσης, τέτοια φαινόμενα για τα χρήματα, πώς τα χειρίζονται οι Καταναλωτικές Ενώσεις, όχι όλες, μερικές αλλά πρέπει να υπάρξει σοβαρή παρέμβαση σε αυτό και πρέπει να οργανωθεί το κίνημα σε άλλη βάση, σε μία βάση δηλαδή, όπως είναι τα Συνδικαλιστικά Κινήματα με πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες, τριτοβάθμιες Οργανώσεις, έτσι που πράγματι να υπάρχει η καλύτερη δυνατή αντιπροσωπευτικότητα.

Ένας άλλος λόγος που με έκανε να φύγω από το κείμενο της ομιλίας, ήταν μία πρόκληση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. του κ. Briesch, αν δεν κάνω λάθος, ο οποίος επικαλούμενος τους στίχους ενός ποιητή ονειρεύτηκε. Και αυτό που ονειρεύτηκε, με παρέσυρε και εμένα και με παρέσυρε ως πολίτη αυτής της Ευρώπης, ο οποίος βομβαρδίζομαι από πολλά πολιτισμικά προϊόντα. Μα είναι μόνο το στομάχι που θα πρέπει να μας ενδιαφέρει; Για τα άλλα θέματα τι θα κάνουμε; και πράγματι η Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. έχει κάνει πολλές Γνώμες αυτές. Και χαίρομαι να ακούω ανθρώπους που ανήκουν στην εξουσία είτε στα εθνικά Κοινοβούλια, είτε στο Ευρωκοινοβούλιο, ότι αυτές οι Κοινωνικές Επιτροπές που αποτελούν τον πολιτισμό της Ευρώπης, αυτές είναι οι κορυφαίες μορφές Οργάνωσης της

Κοινωνίας, πράγματι έτσι είναι. Θα ήθελα να παρακαλέσω και όσους είναι εδώ και όσους δεν είναι να ακούγονται μερικές φορές, έστω και αν είμαστε λίγο υπερβολικοί.

Αυτό λοιπόν που έχει για εμένα πολύ μεγάλη σημασία και ελπίζω και πιστεύω με την άδεια του Προέδρου να εκφράζω και την Ελληνική Ο.Κ.Ε. κύριε Πρόεδρε, είναι ότι εμείς εργαζόμαστε πραγματικά σχεδόν θα έλεγα, επί συνεχούς βάσης στην Ο.Κ.Ε. γι αυτά τα θέματα. Και δεν είναι μόνο τα αυτόνομα θέματα, όπως η προστασία του καταναλωτή, υπάρχουν δεκάδες Νομοσχέδια, υπάρχουν δεκάδες Γνώμες μέσα από τις οποίες περνάνε αυτές οι ευαισθησίες για την προστασία μας. Ουσιαστικά δηλαδή για τι μιλάμε: μιλάμε για την αυτοπροστασία μας. Γιατί διαφορετικά δεν νοείται. Γιατί οι θέσεις αλλάζουν, του παραγωγού ανήκω στην πρώτη ομάδα και είμαι πωλητής αλλά κάποια στιγμή αλλάζω ρόλους και είμαι και καταναλωτής. Έτσι λοιπόν να μη δημιουργούμε στρατόπεδα αντιπαλόμενα αλλά να δούμε ότι το θέμα αυτό είναι του κοινού μας ενδιαφέροντος, που μας ενδιαφέρει όλους και έτσι νομίζω ότι εκφράστηκε από το σύνολο των προηγούμενων ομιλητών. Και είμαι πάρα – πάρα πολύ ικανοποιημένος, γιατί παρ' ότι το Συνέδριο αυτό εδώ δεν ήταν πολυπληθές, ήταν όμως αντιπροσωπευτικό, στο Συνέδριό μας εκφράζεται η Κοινωνία της Ευρώπης και μερικές από τις χώρες τις καινούργιες οι οποίες μπαίνουν σύντομα. Κατά συνέπεια δεν είναι μία δημόσια πανήγυρης, είναι ένα Συνέδριο ανθρώπων, αντιπροσωπεύουμε Οργανώσεις, σε εμάς έγκειται να μεταφέρουμε τα συμπεράσματα του Συνεδρίου στις Οργανώσεις μας και να γίνει η ανάλογη διάχυση η οποία είναι απαραίτητη σε βάθος.

Και επειδή δεν θέλω να σας φάω πάρα πολύ το χρόνο, θέλω να πω ότι είναι ιδιαίτερα χαρούμενη ημέρα σήμερα για εμάς, γιατί είμαστε η χώρα και σύντομα θα μπει και η τελική υπογραφή της υποδοχής των νέων μελών, καλώς ήρθατε στην Ευρώπη, η Ευρώπη έχει όμως και υποχρεώσεις, δεν έχει

μόνο να δίνει, έχει και να παίρνει, και κυρίως όχι οικονομικά οφέλη, κυρίως πολιτικά, κοινωνικά και θα πρέπει αυτές οι χώρες να μην έχουν μία μόνο ενιαία αγορά, να έχουν και άλλα ενιαία πράγματα, να έχουν ενιαίο πολιτισμό, έτσι όπως καταγράφηκε και από τον Αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό μας και από το Διαφωτισμό της Ευρώπης, που αποτελεί μια νησίδα, ένα θύλακα αντίστασης σε οποιεσδήποτε άλλες τακτικές και πολιτικές που μπορούν να υπονομεύσουν και την αξιοπρέπεια του πολίτη και την αξιοπρέπεια των κρατών – μελών της Ε.Ε. και όχι μόνο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Δ.ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ(ΜΕΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε, με ιδιαίτερη χαρά σαν πολίτες αυτής της πόλης υποδεχθήκαμε τους φίλους συναδέλφους μου από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Για τη Θεσσαλονίκη ήταν μία ξεχωριστή ημέρα και η χθεσινή και η σημερινή. Συμφωνώ απόλυτα με τον κ.Κεφάλα ότι η εκδήλωση αυτή δεν ήταν αναγκαίο να είναι πολυπληθής αλλά εξαρτιόταν από τη σοβαρότητα των εκπροσωπούμενων Οργανώσεων και σε αυτό το σημείο επέτυχε απόλυτα. Για το γεγονός αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους δούλεψαν σκληρά και στο προσκήνιο και στο παρασκήνιο, όπως έκανε εχθές και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ο.Κ.Ε. κ.Κιντής. Πραγματικά, πολύς κόσμος δούλεψε για να επιτύχει αυτή η Ευρωπαϊκή Ημέρα του Καταναλωτή.

Κυρίες και κύριοι, πριν από εμένα και πολύ πιο ειδικοί από εμένα αναφέρθηκαν σε πολύ σημαντικά θέματα του Καταναλωτικού Κινήματος. Νομίζω λοιπόν ότι θα ήταν περιττό να μείνω στα ίδια θέματα που ήδη έχουν καλυφθεί εξαιρετικά από εξειδικευμένους επιστήμονες ή εξειδικευμένους στο χώρο του Καταναλωτικού Κινήματος. Εγώ, από την πλευρά των επιχειρήσεων, διότι εκπροσωπώ επιχειρήσεις, θα ήθελα λίγο να δω το θέμα

του καταναλωτή από την πλευρά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Είναι ένα θέμα το οποίο συνήθως δεν συζητάμε, είναι ένα θέμα το οποίο συνήθως δεν έρχεται στο διάλογο με τους καταναλωτές, γιατί σπανίως δίνεται ο λόγος στις επιχειρήσεις να εκφράσουν την άποψή τους, για το τι σημαίνει καταναλωτής.

Προερχόμενος από μία παραδοσιακή εμπορική οικογένεια, θέλω να σας δηλώσω ότι η έννοια του καταναλωτή μέσα στις επιχειρήσεις έχει αρχίσει να παίζει σημαντικό ρόλο μόλις τα τελευταία δέκα χρόνια, μπορεί ίσως και λιγότερο. Πριν από αυτό, ούτε από την πλευρά των επιχειρήσεων δεν υπήρχε τουλάχιστον στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεν υπήρχε η έννοια του καταναλωτή. Δεν υπήρχε η έννοια του ανθρώπου που έπρεπε εμείς οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις να καλύψουμε τις ανάγκες του και μάλιστα με τον καλύτερο τρόπο. Ο καταναλωτής ήταν απλώς ένας πελάτης με τον οποίο θα πουλούσαμε κάτι, θα τελειώναμε την πώληση και παύαμε να έχουμε οποιαδήποτε επαφή.

Αυτό έχει περάσει πια ανεπιστρεπτί και ελπίζω ότι έχει φτάσει αυτό το μήνυμα και στην πιο μικρή επιχείρηση, είτε είναι στον τουρισμό, είτε είναι στη μεταποίηση, είτε είναι στο εμπόριο, που ανήκω εγώ, οι επιχειρήσεις πια είναι βέβαιες ότι πρέπει να αντιμετωπίζουν τον καταναλωτή όχι ως έναν πελάτη ο οποίος ήρθε και έφυγε, αλλά σαν έναν συνεργάτη τον οποίο έχουμε ανάγκη να βρίσκουμε ειδικά σε τέτοιους κρίσιμους καιρούς, όπως είναι αυτή τη στιγμή η κρίση κατανάλωσης που περνάει η Ε.Ε. αλλά γενικότερα και σε καλύτερες εποχές, ο πελάτης – καταναλωτής, είναι αναγκαίος συνεργάτης μας, φίλος μας και θέλουμε μία διαρκή και μόνιμη συνεργασία μαζί του.

Αυτό για εμάς βεβαίως σημαίνει πολύ σημαντικότερες υποχρεώσεις από ό,τι είχαμε πριν από δέκα χρόνια. Σημαίνει διάλογο, σημαίνει επικοινωνία, σημαίνει αντίληψη του τι σημαίνει καταναλωτής, σημαίνει γνώση των συνεχώς μεταβαλλόμενων αναγκών του καταναλωτή – πολίτη,

σημαίνει κυρίως εκσυγχρονισμό της εμπορικής μικρής επιχείρησης. Διότι δεν μπορούμε να προλάβουμε σήμερα τις ανάγκες οι οποίες αλλάζουν καθημερινώς.

Συζητήθηκε εχθές και μάλιστα σε βάθος τα θέματα του ηλεκτρονικού εμπορίου, συζητήθηκαν πολλά άλλα θέματα που αφορούν την κατανάλωση αλλά εκείνο το οποίο για εμάς, για τις επιχειρήσεις έχει μεγάλη σημασία στον καταναλωτή, είναι ο διάλογος και ο κώδικας συμπεριφοράς που είναι αναγκαίο να αναπτύσσεται μονίμως και διαρκώς μεταξύ καταναλωτή και επιχείρησης. Οι μεγάλες βιομηχανίες πολύ πιο εύκολα από τις μικρές εμπορικές, μεταποιητικές και τουριστικές επιχειρήσεις μπορούν αυτά τα θέματα, έχοντας εξειδικευμένο προσωπικό, λαμβάνοντας τακτικότερα και γρηγορότερα τα μηνύματα και κυρίως αντιλαμβανόμενες πολύ γρηγορότερα την ανάγκη του καταναλωτή, να καλύπτουν πιο γρήγορα από τις μικρές επιχειρήσεις αυτά τα θέματα.

Οι μικρές επιχειρήσεις όμως έχουν ένα πολύ σημαντικό αισθητήριο, που λέγεται προσωπική σχέση με τον πελάτη. Είναι αυτό το κριτήριο το οποίο είναι αναγκαίο για να δημιουργείται η προσωπική σχέση η οποία καλύπτει την ανθρώπινη πλευρά του καταναλωτή. Είναι αυτό το οποίο μπορεί να σώσει τη μικρή επιχείρηση σε περιόδους κρίσεως. Είναι η καθημερινή επαφή η οποία μπορεί και έχει τη δυνατότητα να καλύπτει τα προβλήματα ή τα όποια προβλήματα έχει μία μικρομεσαία επιχείρηση.

Έτσι λοιπόν, για εμάς στο χώρο των επιχειρήσεων είναι πολύ σημαντικός αυτός ο διάλογος, είναι πολύ σημαντικά τα μηνύματα που βγαίνουν από εκδηλώσεις όπως η σημερινή, είναι πολύ σημαντική η επαφή μας με τον πελάτη – πολίτη. Και εμείς οι ίδιοι είμαστε καταναλωτές, αλλά πολλές φορές, η καθημερινή λειτουργία μίας επιχείρησης διαστρεβλώνει την πραγματικότητα, μας αναγκάζει λανθασμένα να μην αντιλαμβανόμαστε

πλήρως τις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη, παρ' όλα αυτά πρέπει να καταβάλλουμε σημαντικές προσπάθειες.

Θέματα πολύ σημαντικά, που δεν προλαβαίνουν βέβαια να συζητηθούν έξω από το χώρο των επιχειρήσεων, όπως η προστασία του πολίτη στο δημόσιο τομέα, ή στον τομέα του πολιτισμού, διότι δεν έχω ακούσει τουλάχιστον στα λίγα χρόνια που είμαι στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, να συζητούμε για την προστασία του καταναλωτού στα θέματα του πολιτισμού. Κανένας από εμάς φαντάζομαι, δεν συζήτησε, ή δεν διαμαρτυρήθηκε ή δεν μπορεί να διαμαρτυρηθεί, όταν βγαίνοντας από μια μουσική παράσταση, ή από έναν κινηματογράφο, ή από ένα θέατρο, έχουμε δει ένα άθλιο θέαμα. Τα θέματα προστασίας λοιπόν του καταναλωτού το 2002 – 3 είναι συνεχώς μεταβαλλόμενα, συνεχώς διαφορετικά.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα είναι ο δημόσιος τομέας και η προστασία μας στο δημόσιο τομέα. Άλλο σημαντικό θέμα το οποίο μάλιστα μου κέντρισε το ενδιαφέρον ο συνάδελφός μου και αγαπητός μου φίλος στη Θεσσαλονίκη, είναι το θέμα της προστασίας του καταναλωτή – πολίτη από τα Ασφαλιστικά του Ταμεία, από το πώς προστατεύεται στα Ασφαλιστικά του Ταμεία και το πώς μπορεί να αντιδράσει στα Ασφαλιστικά του Ταμεία.

Δεν θα ήθελα να τα ανοίξω όλα αυτά τα θέματα, απλώς θέλω να πω ότι τόσο σημαντικά γεγονότα όπως αυτό, όσο εξειδικευμένη πληροφόρηση και αν δίνουν, ποτέ δεν μπορούν να καλύψουν τρομακτικό θέμα όπως είναι η κατανάλωση, που στο τέλος είναι η ίδια μας η ζωή, η καθημερινότητά μας.

Εγώ θα ήθελα να κλείσω εδώ, για να μη σας κουράσω περισσότερο. Ήθελα απλώς να αναφέρω ότι σε λίγη ώρα και μετά το κλείσιμο του Συνεδρίου ο Εμπορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης διοργανώνει πολύ κοντά στην Πλατεία Αριστοτέλους τα "Γεγονότα του Δρόμου" όπως τα ονομάζουμε, τα "Street's events" στα οποία προσπαθούμε να ευαισθητοποιήσουμε τους

πολίτες αυτής της πόλης με μηνύματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ημέρα του Καταναλωτή, χάρη στη συνεργασία της Ελληνικής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής θα είμαστε σε αμεσότερη επαφή με το Θεσσαλονικικό που σήμερα βρίσκεται στην αγορά. Θα ήθελα να τονίσω ότι ταυτόχρονα η πόλη αυτές τις ημέρες ζει και τον παλμό των διεθνών γεγονότων τα οποία γνωρίζετε όλοι, θα έχουμε λοιπόν, μη σας φανεί περίεργο, που σε λίγες ώρες η πόλη θα κατακλυσθεί από χιλιάδες διαδηλωτές αντιπολεμικούς, την ώρα που εμείς θα είμαστε στην πλατεία Αριστοτέλους για τα γεγονότα τα "Street's events".

Εν πάση περιπτώσει, φαντάζομαι ότι όλοι θα επισκεφθούμε σε λίγο αυτά για να τα δούμε, είναι μια πολύ καλή προσπάθεια του Εμπορικού Συλλόγου του οποίου είχα την τιμή να προεδρεύσω για ορισμένα χρόνια, νομίζω ότι αυτά και η επαφή μας με τον πολίτη, είναι αυτά που δίνουν τελικά και το επιπλέον βάρος σε τέτοιες εκδηλώσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Συμπεράσματα

ΣΥΝΕΔΡΟΣ(ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ Ν.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ):

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε που μου δώσατε το λόγο. Δεν είμαι ειδικός επιστήμων, ούτε Πανεπιστημιακός, αν και έχω γιο Πρύτανη, είμαι ένας επαγγελματίας, είμαι Πρόεδρος των Επαγγελματιών του Νομού Θεσσαλονίκης που εκπροσωπώ 35.000 επαγγελματίες στο Νομό Θεσσαλονίκης, μικρο-επαγγελματίες οι οποίοι απασχολούν από ένα μέχρι δέκα άτομα προσωπικό, εργαζομένους. Δεν θα κάνω τοποθέτηση, απλώς και μόνο θα μου επιτρέψετε να επισημάνω δύο – τρία θέματα, τα οποία θα πρέπει να προσεχθούν.

Κατ' αρχήν συγχαρητήρια στην Ο.Κ.Ε. την Ευρωπαϊκή, ιδιαίτερα συγχαρητήρια στην Ο.Κ.Ε. της Ελλάδος στην οποία πριν από ορισμένα

χρόνια έχω θητεύσει μία θητεία και βλέπω τις προσπάθειες που γίνονται εκεί, οι οποίες είναι σε σωστή γραμμή και σε σωστό δρόμο. Δεν θέλω να μακρηγορήσω, ήθελα όμως να επισημάνω το εξής, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε και αξιότιμοι κύριοι σύνεδροι:

Όταν μιλάμε για προστασία και προστασία της υγείας του καταναλωτή, μιλάμε συνήθως πάντοτε για τα τρόφιμα. Εγώ στους 35.000 επαγγελματίες που αντιπροσωπεύω, το 50% ασχολούνται με τα τρόφιμα, σαν κρεοπώλαι, ιχθυοπώλαι, παντοπώλαι, γαλακτοπώλαι κ.λ.π., κ.λ.π. Δεν νομίζω όμως ότι θα πρέπει να παραμείνουμε μέσα σε αυτό το όριο και να μιλούμε πάντοτε, είναι απαραίτητο βέβαια, πάντοτε κατά 80% - 90% μόνο για τα τρόφιμα. Δεδομένου ότι ο καταναλωτής πάσχει γενικά από τις Δημόσιες Υπηρεσίες, δεν θέλω να κάνω επέκταση και δεν θέλω λεπτομερώς να αναφέρω προβλήματα. Από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τα οποία συνήθως και εδώ και στο εξωτερικό και στην Αμερική που πάω προσφέρουν παραπλανητική διαφήμιση και είναι και αυτό ένα θέμα, το οποίο θα πρέπει η Ο.Κ.Ε. της Ευρώπης αλλά και η δική μας η Ο.Κ.Ε., εδώ στην Ελλάδα να το προσέξει.

Οι εκδηλώσεις, όπως είπε ο αγαπητός μου φίλος και ψυχογιός μου, κ.Δημητριάδης, των πολιτιστικών εκδηλώσεων, τι μας προσφέρουν και τι αποκομίζουμε, τι όφελος αποκομίζουμε πνευματικό από αυτές τις εκδηλώσεις. Χρειάζεται και εδώ μία προστασία. Οι Δημόσιες Υπηρεσίες ή ιδιωτικές, όπως είναι η τηλεφωνία, το ρεύμα, η ύδρευση, το νερό, τι ποιότητα νερό μας δίνει, πώς θα προστατεύσουμε τον καταναλωτή (μιλάω για όλη την Ευρώπη, αν μου επιτρέπετε) και ιδιαίτερα είναι συμπεράσματα τα οποία βγαίνουν από την καθημερινότητα.

Και τελειώνοντας, οι συγκοινωνίες: ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες, πολλές φορές και στο εξωτερικό έχω δει και εδώ αλλά και κάθε ημέρα και σε άλλες χώρες της Άπω Ανατολής βλέπουμε δυστυχήματα στις συγκοινωνίες τις

ακτοπλοϊκές με θύματα εκατοντάδες ανθρώπους αλλά και γενικότερα στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, δεν θα κρύψουμε τίποτα, δεν είναι οι κατάλληλες αυτές οι οποίες μπορεί να προσφέρουν μία ανθρώπινη εξυπηρέτηση στον καταναλωτή. Και επίσης οι αεροπορικές εταιρείες ανάλογα, δεν μιλάω για το service μόνο, μιλάω για τις καθυστερήσεις οι οποίες πολλές φορές είναι αναίτιες και οφείλονται σε κάποια μικροπροβλήματα που έχουν οι ίδιες οι εταιρείες και όχι σε καιρικές συνθήκες και διαφορετικά άλλα εμπόδια τα οποία δεν μπορούν να υπερπηδήσουν.

Και τελειώσα, λέγοντας ότι μεγάλο βάρος, μεγάλη προσοχή όσον αφορά τα προβλήματα της υγείας του καταναλωτή επάνω στον τομέα των τροφίμων, πρέπει να δοθεί ο έλεγχος στις μεγάλες εταιρείες, οι οποίες μεγάλες εταιρείες είτε είναι κρέατος, είτε είναι τροφίμων, είτε είναι γάλακτος, είτε..., είτε..., είτε..., γενικών τροφίμων, να είναι μέσα στα πλαίσια μιας υγιεινής η οποία θα εξασφαλίζει κάθε καταναλωτή. Κάθε καταναλωτή θα τον εξασφαλίζει για μία καλή και σωστή διαβίωση. Τα δε προϊόντα τους οπωσδήποτε σε οποιοδήποτε χώρες καταναλώνονται, θα πρέπει να αναγράφονται και με τη γλώσσα, με τη γραμματική που θα υπάρχει σε κάθε χώρα, να μπορεί ο απλός ο καταναλωτής, διότι όλοι οι καταναλωταί δεν είναι επιστήμονες, μάλλον ούτε το 5%, να αναγράφονται ακριβώς τα συστατικά, όχι με όρους όπως αναφέρονται στα Πανεπιστήμια και επιστημονικά.

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε και με συγχωρείτε, αν σας ροκάνισα λίγο χρόνο παραπάνω.

A.KINTHS: Κυρίες και κύριοι, φτάσαμε στο τέλος περίπου του Συνεδρίου μας, περιμένουμε τον Υπουργό, που εχθές τη νύχτα ήρθε από το εξωτερικό, να παρευρεθεί να μας χαιρετίσει. Λυπάμαι που ένα μεγάλο μέρος του ακροατηρίου έχει αποχωρήσει, όμως εμείς πρέπει να ολοκληρώσουμε τη δουλειά μας.

Θέλω να πιστεύω ότι εχθές και σήμερα στην αίθουσα αυτή ελέχθησαν πολλά πράγματα που θα βοηθήσουν και τις Αρχές πρώτα της Ε.Ε., στη συνέχεια των επιμέρους χωρών, προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα ακόμα καλύτερο θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα προστατεύεται ο καταναλωτής σαν ένα ξεχωριστό δικαίωμά του στη ζωή. Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες έχουν φτάσει σε ένα επίπεδο που δικαιούνται και πρέπει οι πολίτες τους να προστατεύονται και όχι μόνο από τους κινδύνους που μέχρι τώρα αντιμετώπιζαν, όπως για παράδειγμα η ασφάλεια των τροφίμων αλλά και σε άλλους τομείς, όπως τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών αλλά και όπως σήμερα λέχθηκε, για παράδειγμα, αναφορικά με τη χαμηλή ποιότητα των πολιτιστικών προϊόντων που προσφέρονται σήμερα στον καταναλωτή.

Όπως ξέρετε, μέσα και από τα μέσα ενημέρωσης, κυρίως στην τηλεόραση, προσφέρονται προϊόντα που δύσκολα θα μπορούσε κανείς να τα χαρακτηρίσει ως προϊόντα, ευκολότερα ενδεχομένως θα μπορούσε να τα χαρακτηρίσει ως σκουπίδια. Είναι ένας τομέας, που μέχρι τώρα δεν τον έχει αντιμετωπίσει η Ε.Ε., δεν τον έχουν αντιμετωπίσει οι εθνικές κυβερνήσεις αλλά όμως είναι η στιγμή που πρέπει να στραφούμε και σε αυτή την κατεύθυνση, προκειμένου οι πολίτες μας, όλοι εμείς να απολαμβάνουμε ενημέρωσης αλλά και διασκέδασης που να δικαιώνει και το κόστος που πληρώνουμε για αυτή τη διασκέδαση ή την ενημέρωση αλλά πολύ περισσότερο να ανταποκρίνεται αυτή η ενημέρωση και η διασκέδαση στο σημερινό επίπεδο του Ευρωπαίου πολίτη, ο οποίος πρέπει καθημερινά να γίνεται περισσότερο απαιτητικός απέναντι σε όλες τις μορφές εξουσίας, είτε είναι το κράτος, είτε είναι η εξουσία της τηλεόρασης, που από ό,τι φαίνεται σιγά – σιγά εξελίσσεται σαν πρώτη εξουσία μέσα στην κοινωνία. Όλες αυτές οι πλευρές της ζωής που έχουν σημαντικές επιπτώσεις πάνω στην ποιότητα της ζωής πρέπει να μας απασχολήσουν.

Είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι μέχρι τώρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και σε εθνικό επίπεδο έχει σχηματιστεί ένα πολύ σημαντικό απόθεμα θεσμικών ρυθμίσεων, που ακόμα δεν έχει περάσει στο επίπεδο του καταναλωτή, στο βαθμό που απαιτείται. Σε ορισμένες χώρες οι καταναλωτές είναι περισσότερο ενημερωμένοι, γιατί έχουν μεγαλύτερη ιστορία στον τομέα προστασίας του καταναλωτή, σε άλλες είναι ολιγότερο ενημερωμένοι, όμως δουλειά δική μας είναι και δουλειά όλων των φορέων που ασχολούνται με αυτά τα θέματα, είναι να κάνουμε τον πολίτη, όσο γίνεται πιο ενήμερο για το τι ισχύει και ποια δικαιώματα έχει.

Δυστυχώς οι πολίτες σε πάρα πολλές χώρες δεν έχουν ακόμα πιστέψει ότι έχουν δικαιώματα. Έχουν δικαιώματα όχι μόνο απέναντι σε επιχειρήσεις που τους προσφέρουν χαμηλής ποιότητας προϊόντα, ή ακόμα και προϊόντα τα οποία είναι επιζήμια για την υγεία τους αλλά έχουν και δικαιώματα απέναντι στο ίδιο το κράτος. Ναι, ο πολίτης μπορεί να πάει σήμερα το κράτος στο δικαστήριο και να του ζητήσει αποζημίωση για πάρα πολλές ζημιές, ας το πω έτσι, που υφίσταται από τη λειτουργία του κράτους.

Ελέχθη σήμερα ότι: ωραία, προσπαθούμε να προστατεύσουμε τον πολίτη κυρίως από τα προϊόντα που προσφέρουν οι επιχειρήσεις. Αλλά όμως ελέχθη και σε αυτό συμφωνώ περισσότερο από απλή συμφωνία, ότι ποιος θα προστατεύσει τον πολίτη από το κράτος, ποιος θα προστατεύσει τον πολίτη από τις διάφορες μορφές εξουσίας μέσα στην κοινωνία, που όλες τους προσπαθούν να πάρουν κάτι από τον πολίτη και δύσκολα είναι έτοιμες να δώσουν. Είναι δουλειά δική μας, είναι δουλειά των Ενώσεων των Καταναλωτών να ενημερώσουμε τον πολίτη ότι έχει δικαιώματα και ακόμα να τον βοηθήσουμε να αναπτύξει την καταναλωτική του συμπεριφορά. Όπως ξέρουμε, η συμπεριφορά αυτή είναι ένα μέρος της πολιτιστικής κατάστασης που επικρατεί σε κάθε χώρα.

Θέλουμε λοιπόν τον πολίτη αυτό να τον κάνουμε πολύ πιο ενημερωμένο, πολύ πιο ευαισθητοποιημένο, πολύ πιο ενεργό πολίτη με την έννοια ότι μπορεί να συμβάλλει σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Και ελέγχθη εχθές για παράδειγμα, ακόμα και με τις καταστροφές που γίνονται στο περιβάλλον, μέσα και από τα τρόφιμα, μέσα και από άλλες πηγές μόλυνσης αλλά τον θέλουμε να είναι ένας υπεύθυνος πολίτης.

Έτσι λοιπόν θα προστατευτούμε από όλους τους προστάτες, γιατί όπως ξέρετε, πάρα πολλοί είναι οι προστάτες των πολιτών μέσα στην οργανωμένη κοινωνία και όπως είπα πριν, το ενδιαφέρον τους εξαντλείται συνήθως, το πώς θα πάρουν από τον πολίτη ορισμένα πράγματα, είτε αυτό είναι χρήματα, είτε είναι ο χρόνος του, είτε είναι η ανοχή του, είτε είναι κάτι άλλο.

Δεν είναι εύκολο να κάνει κανείς αναλυτική αναφορά στα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις πολύ ενδιαφέρουσες εισηγήσεις και παρεμβάσεις που έγιναν τις δύο αυτές ημέρες. Ειλικρινά, ορισμένες από αυτές είχαν πρωτότυπες ιδέες και δική μας ευθύνη είναι να τις συγκεντρώσουμε αυτές τις ιδέες, θα ζητήσουμε από όλους τους ομιλητές τα κείμενά τους, θα ζητήσουμε από αυτούς να κάνουν αν θέλουν κάποιες διορθώσεις στα κείμενά τους αλλά όμως μέσα στην εβδομάδα που μας έρχεται πρέπει να μας τα στείλουν όλοι, έτσι ώστε να τα εκδώσουμε αυτές τις εισηγήσεις με τη μορφή πρακτικών από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος και πρέπει να επεξεργαστούμε τα συμπεράσματα του Συνεδρίου σε τεχνικό πια επίπεδο και όχι σε γενικές διατυπώσεις και διακηρύξεις και θα τα υποβάλλουμε αυτά στη Γραμματεία της Ελληνικής Προεδρίας. Διότι θέλουμε, ό,τι εδώ ελέγχθη να εκφραστεί στο ανώτερο δυνατό επίπεδο της Ε.Ε. και αυτή, όπως ξέρετε, είναι οι συναντήσεις που έχει η εκάστοτε Προεδρία με τους αρχηγούς των κρατών και με τους αρμόδιους Υπουργούς ή υπηρεσιακούς παράγοντες.

Αν ήθελε κανείς να επιλέξει ελάχιστες λέξεις για να αποδώσει αυτό που ελέχθη τις ημέρες αυτές εδώ και εκείνο που οι περισσότεροι αισθανόμαστε, πρώτον είναι πέρα από κάθε αμφισβήτηση ότι οι πολίτες της Ευρώπης χρειάζονται περισσότερη ενημέρωση. Δεύτερον, ότι για την ενημέρωση αυτή και όχι μόνο πρέπει να αξιοποιηθούν όσο γίνεται περισσότερο, οι ευκαιρίες που προσφέρουν οι δυνατότητες της νέας τεχνολογίας.

Τρίτον, για να προωθηθούν αυτά, χρειάζεται εκπαίδευση σε διάφορα επίπεδα και για να γίνουν, να υλοποιηθούν, χρειάζονται χρήματα και θα επαναλάβω για μια φορά ακόμη, ότι χωρίς χρήματα τίποτα δεν γίνεται και αυτό ισχύει τουλάχιστον εδώ και 2.500 χρόνια, όταν ο Δημοσθένης έλεγε: «δει δη χρημάτων και άνευ τούτων ουδέν εστί γενέσθαι των δεόντων». Τίποτα δεν μπορεί να γίνει, από αυτά που πρέπει να γίνουν. Ζητάμε από την Ε.Ε. μέσα στις πολλαπλές υποχρεώσεις που έχει, να βρει ένα μικρό κονδύλι, γιατί ενέργειες σαν αυτές που μιλάμε εδώ, δεν χρειάζονται τεράστια ποσά. Χρειάζονται κάποια βασικά ποσά, προκειμένου να λειτουργήσουν κάποιες διαδικασίες.

Από εκεί και μετά φυσικά, την ευθύνη πρέπει να την πάρουν οι ίδιοι οι καταναλωτές μέσα από τους οργανωμένους φορείς που έχουν και σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να βοηθήσουμε και τις Ενώσεις που υπάρχουν στις σημερινές χώρες της Ε.Ε. αλλά πολύ περισσότερο και τις Ενώσεις στις νέες χώρες, που έχουν να διανύσουν μία μεγαλύτερη απόσταση.

Εγώ στο σημείο αυτό θα σταματήσω, θα δώσω ωστόσο το λόγο στην καArnault, Επίτροπο της Ε.Ε. έχει τη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή, να μας πει και αυτή τι απέκομισε από τη συζήτηση και πώς βλέπει ότι τα συμπεράσματα αυτής της συζήτησης μπορούν και πρέπει να πάρουν σάρκα και οστά με την έννοια να μεταφερθούν στο επίπεδο εφαρμογής. Γιατί όλα είναι ωραία και καλά να τα λέμε, να τα

εισηγούμεθα, να γίνονται ακόμη και νόμοι ή οδηγίες της Ε.Ε. αλλά αν δεν φτάσουν στον καταναλωτή, όλη αυτή η προσπάθεια είναι μία χαμένη υπόθεση. Χάνουμε χρόνο, χάνουμε φαιά ουσία, δαπανούμε και χρήματα. Αν όμως δούμε έστω και σε πρώτη φάση το 10%, στη συνέχεια το 20%, το 30%, το 50%, αυτών που λέμε ότι φτάνουν στον καταναλωτή, τότε θα πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι ότι κάναμε σωστά τη δουλειά μας.

Ευχαριστώ πολύ και το λόγο έχει η καArnault.

Α.ΚΙΝΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, έχουμε τώρα τη χαρά να έχουμε μαζί μας και να ακούσουμε τον Υπουργό Ανάπτυξης τον κ.Άκη Τσοχατζόπουλο. Ο κ.Τσοχατζόπουλος δεν είναι μόνο αρμόδιος για τα θέματα του καταναλωτή, αυτά ανήκουν στην περιοχή του Υπουργείου του αλλά είναι και ένας πολιτικός που εδώ και χρόνια έχει ευαισθητοποιηθεί στα θέματα αυτά και έχει βάλει τη σφραγίδα του σε πάρα πολλές αποφάσεις, σε πάρα πολλές ρυθμίσεις που έχουν γίνει στην Ελλάδα για την προστασία του καταναλωτή. Ακόμα, ο κ.Τσοχατζόπουλος είναι και βουλευτής της Θεσσαλονίκης. Από αυτή την άποψη, σήμερα είναι στο γήπεδό του.

Βεβαίως, όταν κάποιος περνάει τον περισσότερο χρόνο, όλο το χρόνο του σχεδόν μακριά από το σπίτι του, όταν έρχεται πίσω, όλοι θέλουν να τους προσέξει, όλοι θέλουν κάτι. όμως, βρήκε το χρόνο στο διήμερο που θα είναι εδώ, σήμερα και αύριο, να έρθει μαζί μας, να μας πει τις απόψεις του και επαναλαμβάνω όπως και εχθές το είπα, ότι εχθές ήταν στο εξωτερικό και ήρθε εχθές το βράδυ στη Θεσσαλονίκη. Τον ευχαριστούμε θερμά και περιμένουμε να ακούσουμε αυτά που θα μας πει.

Προτού όμως πάρει το λόγο, θα ήθελα να διευκρινίσω, κύριε Υπουργέ, ότι εχθές και σήμερα δεν ήμαστε μόνο αυτοί, ήμαστε περισσότεροι σε αυτή την διημερίδα, όμως ήθελα να υπογραμμίσω αυτό που και οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν: «ου εν τω πολλώ το ευ αλλά εν τω ευ το πολύ» και σας διαβεβαιώνω

ότι τις ημέρες αυτές ελέγχθησαν πράγματα εδώ τα οποία αξίζουν και θα έχουν κάποια συνέχεια την όλη προσπάθεια που κάνουν οι λαοί της Ευρώπης, που κάνουν οι ηγεσίες τους να προστατεύσουν τον καταναλωτή. Σας ευχαριστώ θερμά και παρακαλώ τον Υπουργό να πάρει το λόγο.

Α.ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ(ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ):

Ευχαριστώ πολύ. Αγαπητοί προσκεκλημένοι, φίλες και φίλοι, θερμές ευχαριστίες, γιατί μου δίνετε τη δυνατότητα να μιλήσω σήμερα σε αυτή την εντυπωσιακή ημερίδα που η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ε.Ε., Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος πραγματοποιούν από κοινού, με σκοπό να τιμήσουμε την Ημέρα του Καταναλωτή, τη διεύρυνση της Ε.Ε., πιστεύω η πιο σημαντική, ιστορικής σημασίας απόφαση τα τελευταία χρόνια στο πλαίσιο της Ε.Ε., που ανοίγει το δρόμο για τη δημιουργία μιας νέας Ευρώπης. Ανοίγει το δρόμο να ξεπεράσουμε οριστικά τη διαίρεση της Ευρώπης, ανοίγει το δρόμο η Ανατολή και η Δύση στην Ευρώπη να επανασυγκλίνουν και να συνενωθούν σε μια κοινή πορεία προς το μέλλον. Μία ιστορική εξέλιξη την οποία περιμέναμε όχι πολλά χρόνια, αιώνες, για να μπορέσει να γίνει πραγματικότητα.

Επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό γεγονός, όταν επισημαίνεται από ποιους; Από εκείνους που στηρίζουν και έχουν ευαισθησία στο Καταναλωτικό Κίνημα. Στο κίνημα του Ευρωπαίου πολίτη, του Έλληνα πολίτη, στο κίνημα διεκδίκησης των ατομικών δικαιωμάτων. Δικαιώματα τα οποία ζητούμε να κατοχυρωθούν συνταγματικά στην Ε.Ε., δικαιώματα προτείνουν κατά προτεραιότητα ως Κίνημα Καταναλωτών την ασφάλεια, την προστασία του πολίτη, του καταναλωτή, ασφάλεια πάσης μορφής έναντι των προϊόντων τα οποία διακινούν, ασφάλεια στην υγεία, ασφάλεια στην απασχόληση, ασφάλεια αν θέλετε, γενικότερα σε κάθε δραστηριότητα του Ευρωπαίου και του Έλληνα πολίτη.

Ακούγοντας προηγουμένως τα λόγια σας, κύριε Πρόεδρε και επίσης το τέλος της ομιλίας της εκπροσώπου της Commission της κας Veronique Arnault, θα ήθελα να επισημάνω ότι αυτό που σε τελική ανάλυση όλοι μαζί οι εκπρόσωποι ή μάλλον οι χώρες οι νέες που μπαίνουν στην Ευρώπη οι παραδοσιακές χώρες – μέλη της Ε.Ε. αυτό που θέλουμε να κάνουμε, είναι να οικοδομήσουμε μία Ευρώπη που θα βασίζεται στην ανάπτυξη, στην ανταγωνιστικότητα, στην επιχειρηματικότητα και στην απασχόληση. Και επιδιώκουμε μέσα από μία τέτοια Ευρώπη, τη σύγκλιση, την ασφάλεια, την ποιότητα ζωής και τα δικαιώματα για όλους να τα κατοχυρώσουμε στο μέλλον αυτής της Ευρώπης την οποία χτίζουμε. Αυτή την Ευρώπη, την οικοδομούμε όλοι μαζί. Σε αυτή την ευρωπαϊκή κοινωνία των ενεργών πολιτών προσβλέπουμε, σε αυτή την ευρωπαϊκή κοινωνία των ενσυνείδητων καταναλωτών προσβλέπουμε, σε μια Ευρώπη της Δημοκρατίας, της συμμετοχής και της κοινής προόδου.

Αισθάνθηκα την ανάγκη να επισημάνω κατ' ευθείαν ένα στρατηγικό στόχο που έχουμε αυτή την περίοδο, γιατί πρόσφατα στις Βρυξέλλες στο Συμβούλιο της Ο.Κ.Ε. μου δόθηκε η δυνατότητα να παραστώ εκ μέρους της Ελληνικής Προεδρίας, να καταθέσω τους στόχους της Ελληνικής Προεδρίας σε σχέση με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης, να επισημάνουμε τη στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης στην οποία, σας άκουσα κυρία Arnault αναφερθήκατε προηγουμένως, κάνοντας σαφές ότι εμείς θέλουμε μία βιώσιμη ανάπτυξη για την κοινωνία, θέλουμε μία βιώσιμη ανάπτυξη για την οικονομία, θέλουμε μία βιώσιμη ανάπτυξη για το περιβάλλον. Και συγχρόνως, να κάνουμε σαφές ότι έχουμε πλήρη συνείδηση. Η επιθυμία ή ο στόχος μιας βιώσιμης ανάπτυξης δεν πρόκειται να έρθει από μόνος του. Δεν πρόκειται να έρθει απλά και μόνο από τη λειτουργία των αγορών.

Στηρίζουμε την όσο πιο ελεύθερη λειτουργία των αγορών είναι δυνατόν να υπάρξει αλλά συγχρόνως ζητούμε την ενεργό συμμετοχή των παραγωγικών δυνάμεων αλλά και των καταναλωτών σε μία κοινή προσπάθεια, διότι η εμπιστοσύνη η οποία υπάρχει στον καταναλωτή σχετικά με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παράγουν οι επιχειρήσεις, αποτελούν το βασικό στοιχείο μιας ολοκληρωμένης, αποτελεσματικής, ενιαίας ευρωπαϊκής ελεύθερης αγοράς την οποία πρεσβεύουμε και την οποία καθιστούμε βασικό εργαλείο για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ευρωπαϊκών λαών.

Βεβαίως, επενδύουμε στη γνώση. Θέλουμε οι επιχειρήσεις να έχουν παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα. Θέλουμε καινοτομία. Επενδύουμε στην επιχειρηματικότητα, την ευρωπαϊκή επιχειρηματικότητα, την οποία αναδεικνύουμε ως βασική προτεραιότητα της ευρωπαϊκής πολιτικής αυτή την περίοδο.

Πρόσφατα, μας δόθηκε η δυνατότητα στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας να παρουσιάσουμε την Πράσινη Βίβλο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας στην Ε.Ε., δίνοντας κατευθύνσεις πώς νομίζουμε ότι πρέπει να κινηθούν οι επιχειρήσεις την επόμενη περίοδο και παράλληλα, διεκδικούμε αποτελεσματική εφαρμογή της Χάρτας των ευρωπαϊκών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αποτελεί μια συμφωνημένη στρατηγική εδώ και τρία χρόνια, από το 2000 στη Λισσαβόνα και στηρίζοντας τη στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης, όπως την αποκαλούμε τη στρατηγική της Λισσαβόνας, αναδεικνύουμε επιπλέον πέραν των ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις και μια νέα βιομηχανική πολιτική την οποία χρειαζόμαστε στη σύγχρονη Ευρώπη, η οποία παντρεύει τις καινοτομίες, παντρεύει τις νέες τεχνολογίες αλλά και τη νέα βιομηχανική πολιτική, που αποτελεί εξέλιξη παραδοσιακών οικονομικών κλάδων, παραδοσιακών βιομηχανιών, τις οποίες επίσης χρειαζόμαστε στη νέα εποχή.

Διότι η τεχνολογία της νέας οικονομίας για να μπορέσει να αξιοποιηθεί, απαιτεί ολοκληρωμένη ανάπτυξη των παραδοσιακών κλάδων της οικονομίας. Για να μπορέσουν να παντρευτούν αυτά τα δύο συστήματα και να δώσουν τη νέα παραγωγικότητα, τη νέα ανταγωνιστικότητα, το νέο αν θέλετε, ισχυρό προϊόν, ποιοτικά άριστο και ανταγωνιστικό στις σύγχρονες κοινωνίες, είτε είναι προϊόν κατανάλωσης, είτε είναι υπηρεσίες, είτε είναι επιχειρήσεις. Πρέπει νομίζω να κινηθούμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Εδώ λοιπόν η ανάγκη προστασίας του καταναλωτή αποκτά τεράστια σημασία. Είμαι βέβαιος ότι στη διημερίδα εδώ πέρα που θα συζητήσατε, θα έχετε επισημάνει πόσο κρίσιμο στοιχείο είναι η εμπιστοσύνη του καταναλωτή στο προϊόν, στην υπηρεσία, σε αυτό το οποίο αγοράζει. Είμαστε όλοι πρώτα από όλα καταναλωτές. Αυτό είναι το κρίσιμο θέμα. Στην Ε.Ε. έχουμε καταφέρει να αναδείξουμε αυτή την αρχή ως πρώτης προτεραιότητας πολιτική. Όμως αυτό δεν αρκεί σε εθνικό επίπεδο. Έχουμε την ευθύνη να αναδείξουμε τη σημασία προστασίας και εμπιστοσύνης του καταναλωτή, ως ένα πρώτης προτεραιότητας πολιτικό και αναπτυξιακό στόχο.

Και εδώ πρέπει να πω ότι η Ε.Ε. προσβλέπει και έχει αποφασίσει σε κατευθύνσεις πολιτικής που λένε: ναι στην ένταξη των Ευρωπαϊκών Καταναλωτικών Οργανώσεων, στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, ναι σε συνθήκες ασφάλειας για τον καταναλωτή, ναι στον έλεγχο εφαρμογής των συνθηκών ασφάλειας για τον καταναλωτή, όμως αυτοί οι τρεις στόχοι, επιτρέψτε μου να πω, δεν αρκούν. Χρειαζόμαστε να ενοποιήσουμε τη γνώση, την πληροφόρηση, τα στοιχεία για την ποιότητα, το περιεχόμενο, τις διαδικασίες, τον τρόπο παραγωγής των προϊόντων, των υπηρεσιών, ώστε να έχουμε πρόσβαση όλοι: και τα νέα μέλη της Ε.Ε. και τα παλιά, γιατί μόνο έτσι, στο βαθμό που κατακτήσουμε κοινή γνώση στην εξέλιξη και την ποιότητα των προϊόντων, στο βαθμό ασφάλειας που προσφέρουν, στις ανταγωνιστικές και εναλλακτικές δυνατότητες που υπάρχουν, τότε μόνο στηρίζουμε την ομαλή,

αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας, κοινής ευρωπαϊκής αγοράς στην οποία προσβλέπουμε και από την οποία προσδοκούμε το θετικό αποτέλεσμα της παρέμβασής μας.

Να λοιπόν γιατί έχει τεράστια σημασία η δημιουργία Datalvant, συγκεντρωτικών συστημάτων δεδομένων τα οποία μαζεύουν όλες τις πληροφορίες, ένα διαδίκτυο το οποίο υπάρχει παντού, είναι η εποχή θα έλεγα, των διευρωπαϊκών δικτύων. Έχουμε δίκτυα σε όλους τους τομείς. Έχουμε δίκτυα τα οποία φιλοδοξούν εδώ οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, οι χώρες της Νοτιανατολικής Ευρώπης να συνδεθούν, η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε. αλλά όλες οι άλλες χώρες εδώ έχουν στόχο στρατηγικό την ένταξη στην Ε.Ε. μέσα στη δεκαετία.

Και επομένως η ένταξη στα διαδίκτυα της Ευρώπης είτε είναι τραπεζών, είτε είναι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, είτε είναι ενέργειας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ηλεκτρισμός, μεταφορές, πρέπει να συνοδευτούν και να επεκταθούν με δίκτυα που εντάσσονται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες. Αυτό είναι το μέλλον. Με τα διαδίκτυα σε αυτό το επίπεδο, μπορούμε να διαμορφώσουμε πράγματι τις αρτηρίες μιας δυναμικής και επιτυχούς κοινής ευρωπαϊκής αγοράς, (αυτό είναι το κρίσιμο θέμα) και τότε μόνο προσφέρουμε την ασφάλεια στον καταναλωτή, την ποιότητα, τον ανταγωνισμό στην παραγωγικότητα και τη χρήση της καινοτομίας στην οποία οδηγούνται εκείνοι οι οποίοι παράγουν τα προϊόντα.

Από τη μεριά του πολίτη, από τη μεριά του καταναλωτή, τα δικαιώματα που διεκδικεί να έχει συμμετέχοντας σε αυτή την αγορά, μας επιβάλλουν αυτές τις λειτουργίες, γιατί μόνο έτσι εξασφαλίζουμε τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια για τον πολίτη που είναι σε τελική ανάλυση η προσπάθειά μας.

Κυρίες και κύριοι, είμαι βέβαιος ότι αυτά τα θέματα τα συζητήσατε, είναι βέβαιον ότι όλα αυτά αποτελούν καθημερινή φροντίδα και ενασχόληση,

όμως επιτρέψτε μου να επισημάνω ένα τελευταίο σημείο. Υπάρχει ένα μεγάλο θέμα. Είναι πολιτικό, είναι κοινωνικό. Έχει να κάνει με το χαρακτήρα και το ρόλο του θεσμού προστασίας του καταναλωτή. Ο θεσμός αυτός τελικά αρκεί να είναι μια καλά τεχνοκρατικά οργανωμένη υπηρεσία στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων; Και συνδυάζεται και συντελεί αν θέλετε, το έργο του με τη συνολική λειτουργία των θεσμών στην Ε.Ε.; ή η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και προστασία του πολίτη και η εξασφάλιση των δικαιωμάτων του την εγγυάται ένας ολοκληρωμένος, αποκεντρωτικά οργανωμένος, δημοκρατικός θεσμός συμμετοχής και εκπροσώπησης του καταναλωτή και του πολίτη που διεκδικεί μέσα από δημοκρατικούς θεσμούς συμμετοχής των ενεργών πολιτών το δικαίωμα να υπερασπιστεί, να διεκδικήσει τα συμφέροντα για το γείτονά του, για τον πολίτη της περιοχής του, για την πατρίδα του, σε μια ασφαλή συμμετοχή σε αυτή την καινούργια αγορά.

Άρα λοιπόν, είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει και στην Ευρώπη. Χρειάζεται διάλογος, χρειάζεται αντιπαράθεση απόψεων, διότι θέλουμε ένα δημοκρατικό θεσμό συμμετοχής του καταναλωτή στον οποίο όμως συμμετέχουν όλοι οι παραγωγοί, οι συντελεστές των αγορών. Είναι ο καταναλωτής αλλά είναι και οι παραγωγοί. Η κοινή συμμετοχή σε μια δημοκρατικά οργανωμένη εκπροσώπηση αυτών των φορέων, δίνει νομίζω, μία αποτελεσματική απάντηση στο θέμα της ασφάλειας, είναι κοινό συμφέρον η συμμετοχή όλων και βέβαια χωρίς να διεκδικώ μοναδικότητα, αν θέλετε, για την άποψη αυτή, μια και υπάρχει από πολλές πλευρές, πιστεύω ότι ο διάλογος το επόμενο διάστημα στο επίπεδο της Ε.Ε. θα μας βοηθήσει πάρα πολύ να ξεκαθαρίσουμε και να βοηθήσουμε αυτό το πλαίσιο. Ιδιαίτερα οι νέες χώρες της Ε.Ε. που από το 2004 και μετά, θα συμμετέχουν ενεργά, έχουν ανάγκη να ξεκαθαριστεί αυτή η διαδικασία.

Βεβαίως, πάντοτε είναι πιο εύκολο η δημιουργία μιας Υπηρεσίας, μιας κρατικής Υπηρεσίας μάλιστα, πολλές φορές, ή έστω μια Υπηρεσία στην οποία συμμετέχει και η Αυτοδιοίκηση, συμμετέχουν και ορισμένοι άλλοι φορείς θεσμικά. Αλλά μια Υπηρεσία η οποία συγκροτείται από τη μεριά της Κεντρικής Διοίκησης έχει άλλο χαρακτήρα και έχει άλλο χαρακτήρα μια δημοκρατικά οργανωμένη συμμετοχική εκπροσώπηση φορέων, η οποία βεβαίως πρέπει να στηρίζεται από την Πολιτεία, διότι είναι υποχρέωση και απαίτηση της Πολιτείας να έχει τέτοιους αυτοτελείς, αυτόνομους δημοκρατικούς θεσμούς, που είναι και οι μόνοι οι οποίοι μπορούν να εκπροσωπήσουν αποφασιστικά τα συμφέροντα των πολιτών.

Με αυτές τις σκέψεις και ευχόμενος η πραγματοποίηση της Ο.Κ.Ε. και των δύο: και της Ε.Ε. και της Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη, αυτή την πόλη που όπως είδατε αυτή τη στιγμή σφύζει από δυναμισμό, θα είδατε απέξω και τις διαμαρτυρίες και τις συγκεντρώσεις, σήμερα συγκεντρώσεις κατά του πολέμου, είναι και εδώ μία πόλη η οποία δεν ταυτίζεται και δεν αποδέχεται τη βία και τον πόλεμο ως μέσο για τη λύση οποιουδήποτε προβλήματος, διεκδικούμε την ειρηνική επίλυση του όποιου θέματος, όσο δύσκολο αν είναι και του αφοπλισμού του Ιράκ, διεκδικούμε με ειρηνικό τρόπο. Όμως είμαστε αρκετά ρεαλιστές, επειδή και εμείς εδώ στη Θεσσαλονίκη μας θεωρούν βόρειους σε σχέση με την πατρίδα μας (μην τρομάξετε), είμαστε νότιοι αλλά εδώ πέρα μας θεωρούν βόρειους, είμαστε αρκετά ρεαλιστές να καταλαβαίνουμε ότι όσο και να θέλουμε, ως Ε.Ε. δεν μπορούμε να επιβάλλουμε στον κόσμο την άποψή μας. Έχει όμως σημασία εμείς να έχουμε θέση, εμείς να έχουμε πολιτική άποψη και βάσει αυτής της θέσης να μπορέσουμε να ενοποιήσουμε και να κρατήσουμε ενωμένη την Ε.Ε. Αυτό είναι το κρίσιμο θέμα, διότι το μέλλον της Ε.Ε., το μέλλον της κοινής ευρωπαϊκής πορείας δεν πρέπει και δεν μπορεί ούτε να υπονομευτεί, ούτε να

δυναμιτιστεί από οποιοδήποτε ευκαιριακό γεγονός, όσο σημαντικό και αν είναι, ακόμα και μια πολεμική επιχείρηση συμβεί οπουδήποτε στον κόσμο.

Αυτή λοιπόν η δύσκολη πορεία βρίσκεται μπροστά μας, πώς ανεξάρτητα αυτών των δυσκολιών θα κρατήσουμε μία Ευρώπη ενωμένη, μία Ευρώπη η οποία μένει σταθερά στις αρχές, στις αξίες, στον πολιτισμό και προπαντός σε αυτό το μεγάλο στόχο της ελευθερίας, της δημοκρατίας, των ίσων δικαιωμάτων για όλους, κάτι το οποίο εμείς ιστορικά ως λαοί της Ευρώπης μάθαμε να εγγυόμαστε και για το οποίο είμαστε διατεθειμένοι να πάρουμε και το οποιοδήποτε κόστος χρειαστεί για να το υπερασπίσουμε.

Καλή επιτυχία εύχομαι.

A. ΚΙΝΤΗΣ: Εκ μέρους των διοργανωτών του Συνεδρίου αυτού, εκ μέρους όλων εσάς, ευχαριστώ θερμά τον Υπουργό τον κ.Ακη Τσοχατζόπουλο, που κατά τρόπο σαφή και σύντομο διατύπωσε και τα μεγάλα προβλήματα που σήμερα απασχολούν την Ευρώπη αλλά και την ευαισθησία που έδειξε αναφορικά που απασχόλησαν αυτό το Συνέδριο. Τον ευχαριστούμε θερμά και τον διαβεβαιώνουμε ότι τα συμπεράσματα του Συνεδρίου θα πάνε και στη Γραμματεία της Προεδρίας αλλά θα πάνε και στη Γραμματεία του κ.Τσοχατζόπουλου, ως αρμόδιου Υπουργού στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας.

Λοιπόν, με αυτά τα λόγια, με αυτό το τέλος, νομίζω ότι μπορούμε να εκφράσουμε για μια ακόμη φορά τις ευχαριστίες μας προς όλους εσάς και ακόμα να προσθέσουμε στα όσα είπε ο Υπουργός, την ευχή μας αλλά και την αντίδρασή μας, όπως μπορούμε σε αυτό που φαίνεται ότι πολύ σύντομα θα συμβεί, στον πόλεμο. Και να φωνάξουμε όλοι μαζί, ότι ο πόλεμος δεν λύνει προβλήματα, ο πόλεμος φέρνει καταστροφές, φέρνει δυστυχία και ορισμένοι μετά από τις καταστροφές θα τρέξουν να μας ξαναφτιάξουν αυτά που καταστρέψανε. Λοιπόν, δεν νομίζω ότι η ευρωπαϊκή κοινωνία, ο

ανεπτυγμένος κόσμος σήμερα, πρέπει πλέον να μεταχειρίζεται τέτοιες μεθόδους για να λύσει τα προβλήματά του. Ας ευχηθούμε λοιπόν, ότι αυτό δεν θα συμβεί, αν και η ευχή μας, όπως αντιλαμβάνεστε, έχει μόνο συναισθηματικό νόημα.

Σας ευχαριστώ όλους και εκ μέρους της Ελληνικής Ο.Κ.Ε. και εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε., δηλώνω πάλι σήμερα δημόσια τις ευχαριστίες μου στην Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. για τη συμβολή της σε αυτήν εδώ τη διοργάνωση στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Θα ήταν παράλειψη, εάν στο κλείσιμο του Συνεδρίου δεν έλεγε και τις δικές του σκέψεις, τις δικές του απόψεις ο συμπροεδρεύων αυτή τη στιγμή ο κ. Frerichs, ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε., μέχρι πέρυσι ήταν Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. όπως ξέρετε, που ήταν εδώ όλη την ημέρα μαζί μας, μέχρι αργά το βράδυ, σήμερα πρωί – πρωί έφυγε για τις Βρυξέλλες. Το λόγο έχει ο κ. Frerichs.

G. FRERICHS (Τ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ):

Ένα εγκάρδιο ευχαριστώ σεβαστέ και αγαπητέ συμπροεδρεύοντα, Καθηγητή κύριε Κιντή. Θα πω μόνο δυο λόγια, διότι θα ήταν δική μου παράλειψη, από όσα ακούσαμε εδώ από αυτόν το δραστήριο Υπουργό από τη Μακεδονία για την ανάπτυξη, όχι μόνο ανάπτυξη οικονομική αλλά και κοινωνική, με έμφαση στη διακήρυξη των δικαιωμάτων του καταναλωτή και την προστασία του καταναλωτή. Μας τα παρουσιάσατε όλα τα παραπάνω με τόσο κρυστάλλινη διαύγεια, που κανείς δεν θα μπορούσε να το κάνει καλύτερα, ούτε θα το ήθελα. Οι ευχαριστίες μου προς εσάς κλείνουν με την ευχή και την παράκληση η Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου να συνεχιστεί, όπως τη ζήσαμε εμείς εδώ για δύο μέρες με εξαιρετικά ενδιαφέρουσες εισηγήσεις και η οποία προετοιμάστηκε με αμείωτη επιδεξιότητα, σε αυτό το Συνέδριο το

οποίο έλαβε χώρα εδώ, σε αυτή την εκπληκτικά όμορφη, ιστορική πόλη, τη Θεσσαλονίκη, την «Ωραία» της Βίβλου, όπως αναφέρει ο Παύλος στις επιστολές προς τους Θεσσαλονικείς – εγώ κάποτε ως νεαρός είχα αναζητήσει στον παγκόσμιο χάρτη να δω πού είναι επιτέλους αυτή η Θεσσαλονίκη. Γι' αυτό θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους εσάς, που μας επιτρέψατε να παραβρεθούμε εδώ. Απευθύνω τις ευχαριστίες μου και στην εξαιρετική δουλειά των διερμηνέων.

Και βεβαίως ευχαριστώ όλες τις ομάδες που προσέφεραν μεγάλη βοήθεια σε όλους εμάς, Καθηγητά κύριε Κιντή, σε ολόκληρη την ομάδα του Ελληνικού Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου. Από όλους αναφέρω μόνο ένα όνομα, τη Μάρθα (Θεοδώρου). Η Μάρθα, η οποία τα έχει όλα υπό τον έλεγχό της, με τη γοητεία της, με την ευφυΐα της κατορθώνει το καλύτερο δυνατό, είναι ένα σύμβολο εδώ και χρόνια και αυτό δείχνει ότι η Επιτροπή σας στην Ευρώπη αποτελεί φωτεινό παράδειγμα. Και αν κάπου προκύψουν προβλήματα τότε λένε «ρωτήστε στην Μάρθα, στον κύριο Κιντή, αυτοί ήδη γνωρίζουν τι ακριβώς πρέπει να γίνει».

Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους καλή επιστροφή. Αν σας δοθεί η ευκαιρία να βγείτε για άλλη μια φορά έξω στο δρόμο, κάντε το, και θα ζήσετε κάτι από την ιστορία και την παράδοση της Ελλάδας. Εδώ γεννήθηκε το ανθρωπιστικό πνεύμα και αυτή η ανθρωπιστική ιδέα κλείνει μέσα της το ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει να επιλύει τις διαφορές του με τον πόλεμο αλλά με ειρηνικό τρόπο και μακροπρόθεσμα και με συνέπεια να δίνει λύσεις στα εκάστοτε προβλήματα. Εμείς θέλουμε την ειρήνη και θέλουμε εδώ, στη Θεσσαλονίκη, οπωσδήποτε με ομαδική εργασία, με διάλογο και με τη φιλία, να διεκπεραιώνουμε τις εργασίες μας.

Και αυτό το λέω, κυρίες και κύριοι, στις δέκα ανεπτυγμένες χώρες, διότι εδώ έλαβαν χώρα εξαιρετικά ενδιαφέρουσες συζητήσεις, από τις οποίες και εγώ

έμαθα κάτι, ότι εμείς στη Δύση κάποιες φορές βλέπουμε τα πράγματα από τη δική μας «δυτική» σκοπιά και ξεχνούμε ότι εκεί οι χώρες επί δεκαετίες υπήρξαν υπό έναν κεντρικό οικονομικό σχεδιασμό, έζησαν σε μια εντελώς διαφορετική κοινωνία από πολιτικής άποψης και είχαν τη θέληση και τη χαρά τα τελευταία χρόνια να γευτούν την ελευθερία.

Αγαπητοί φίλες και φίλοι, είπατε εχθές ότι αυτό θα διαρκέσει και ότι αισθάνεστε πολλές φορές όπως τα μικρά παιδιά που πρέπει να τα πάρει κάποιος από το χέρι, καταλαβαίνετε. Σας λέω ότι σας προσφέρουμε και τα δυο χέρια, και τα δυο χέρια όχι μόνο για να ακολουθήσετε τη δική μας γραμμή, όχι μόνο για να μπειτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και για να συμμετέχετε. Είστε ακριβώς τόσο Ευρωπαίοι όσο και οι Έλληνες, ήρθατε λίγο αργά, όχι πολύ αργά, και υπήρξατε αρκετά έξυπνοι, ώστε, όχι τελευταίοι, να μπειτε στο τρένο της Ευρώπης, το οποίο δεν πίστεψα ποτέ ότι θα γινόταν πραγματικότητα κι όμως το κατορθώσατε. Και πηγαίνετε σήμερα έξω, η Ελλάδα είναι μια ανθηρή ευρωπαϊκή χώρα και σε λίγα χρόνια θα ισχύει το ίδιο και για την Πολωνία, τη Λιθουανία, την Ισλανδία, την Ουγγαρία, την Τσεχοσλοβακία, τη Σλοβενία και την Τσεχία έως κάτω τη Μάλτα, που θεωρείται μεγάλο ευρωπαϊκό κράτος. Αυτή είναι η Ευρώπη, σε αυτή ανήκει η Ρουμανία, η Βουλγαρία και πιθανόν η Κροατία μια μέρα, η Σερβία, η Ερζεγοβίνη. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η καρδιά αρχίζει να χτυπά έντονα. Αυτή είναι η Ευρώπη και γι' αυτό απευθύνω σήμερα σε αυτό τον τόπο, αγαπητέ φίλε Κιντή, για μια ακόμη φορά τις ευχαριστίες μου σε σας, εσείς κατορθώσατε ως μέντορας να δημιουργήσετε μια ατμόσφαιρα, που κανείς δεν θα μπορούσε να βελτιώσει.

Κλείνουμε από κοινού με το φίλο Κιντή αυτό το Συνέδριο, την Πέμπτη Ευρωπαϊκή Ημερίδα για τον Καταναλωτή και δίνουμε την υπόσχεση να ξαναέρθουμε στη Θεσσαλονίκη, όσον αφορά εμένα σε τέσσερις εβδομάδες,

στις δεκαπέντε Απριλίου. Τόσο γρήγορα περνάει ο χρόνος. Το Συνέδριο έλαβε τέλος.